

12019 7

ŚLAW SZYDELSKI

SŁOWNIK TECHNICZNY DLA AUTOMOBILISTÓW

LWÓW i WARSZAWA

NAKŁADEM KSIĘGARNI POLSKIEJ B. POŁONIECKIEGO
NEW YORK: THE POLISH BOOK IMPORTING CO. INC.

SŁOWNIK TECHNICZNY DLA AUTOMOBILISTÓW

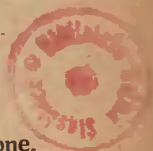
polsko-francusko-niemiecki, francusko-polsko-niemiecki oraz
niemiecko-polsko-francuski

ułożył

STANISŁAW SZYDELSKI

por. Wojsk polskich

Wydanie drugie poprawione i rozszerzone.

Dictionnaire technique pour Automobilistes

polonais - français - allemand
français - polonais - allemand
allemand - polonais - français

par

Stanislas de Szydelski

Lieutenant du Service Automobile po-
lonais

Deuxième édition augmentée et
corrigée.

Technisches Wörterbuch für Automobilisten

deutsch - polnisch - französisch
französisch - polnisch - deutsch
polnisch - französisch - deutsch

von

Stanislaus von Szydelski

Oberleutnant der polnischen Auto-
truppen.

Zweite verbesserte und erwei-
terte Auflage.

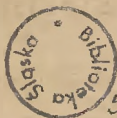
8192

LWÓW i WARSZAWA 1921.

NAKŁADEM KSIĘGARNI POLSKIEJ B. POŁONIECKIEGO.
NEW YORK: THE POLISCH BOOK IMPORTING COMP. INC.

12019
I

~~PRACOWNIA 1~~

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Tous droits réservés.

Alle Rechte vorbehalten.

x-41403	
12019	I

Odbito w drukarni Jakubowskiego i Sp. we Lwowie.

Przedmowa do I-go wydania.

Brak słowniczka technicznego zawierającego elementarne wyrażenia techniczne do użytku automobilistów zachęcił mnie do opracowania tego dziełka.

Wśród automobilistów słyszy się często takie straszydła mowy jak: „schlauch“ mi się przerwał, „lager“ się zepsuł, „mantel“ zleciał, „sitz“ pękł, „żykler“ się zatkał i t. p.

Dlatego zbierałem od lat kilku, gdzie tylko mogłem, polskie wyrażenia techniczne z dziedziny budowy samochodów i używałem ich w rozmowie ze szoferami polskiej narodowości, czy to w pracowni, czy też w kolumnie, niektóre zdawały się zrazu trochę dziwne, ale po kilkakrotnem użyciu utarły się doskonale.

Starąłem się głównie o unikanie dwuznaczności przy dobieraniu odpowiednich wyrażen, często też wolałem użyć dlatego określenia przez opisanie.

4

Mam nadzieję, że słowniczek ten przyczyni się chociaż w małej części do oczyszczenia mowy polskiej w zakresie wyrażen technicznych.

Poczuwam się do miłego obowiązku podziękowania na tem miejscu tym wszystkim, którzy wspierali mnie łaskawie radą i wskazówkami przy opracowaniu tego słowniczka.

Wiedeń, listopad 1918.

Stanisław Szydelski.

Do II-go wydania.

Drugie wydanie rozszerzyłem znacznie oraz dodałem część francusko-polsko-niemiecką i tekst francuski w części polsko-niemieckiej.

Pracę ułatwił mi pobyt na kursie w „Centre d' Instruction Automobile“ w Fontainebleau.

Rozszerzając zakres słownika starałem się tak dobrać materiał, by wystarczył do studiowania dzieł francuskich i niemieckich oraz porozumiewania się w sprawach napraw, zakupów i t. p., oczywiście jako uzupełnienie ogólnego słownika danego języka.

Fontainebleau, grudzień 1920.

Stanisław Szydelski.

Tegoż autora:

Słownik techniczny. Wiedeń 1919 (wyczerpane).

P.zepisy rejestracji i ruchu samochodów i motocykli. Warszawa 1920.

Gazowniki silników spalinowych. Lwów 1920.

Poradnik szofera. Lwów 1920.

Nowoczesny motocykl (w druku).

Naprawa samochodu (w przygotowaniu).

I.

Część

polsko - francusko - niemiecka

Część I. Polsko-francusko-niemiecka.
I-e Partie. Polonais-français-allemand.
I. Teil. Polnisch-französisch-deutsch.

A

acetylen acétylène *Acetylen*
agregat groupe électrogène *Aggregat*
akcelerator accélérateur *Beschleuniger; Akcelerator*
akumulator accumulateur *Stromsammeler; Akkumulator*
aliaż (stop) alliage *Legierung*; — **łożyskowy** patrz stop!
alkohol alcool *Alkohol; Spiritus*
amortyzator patrz tłumik!
amper ampère *Ampere*
amperomierz ampèremètre *Amperemesser*
ampulka (smarownicy) vase de graissage *Schmiervase*
aparat appareil *Vorrichtung; Apparat*; — **do gaszenia** p. gaśnica! — **chłodzący** appareil de refroidissement *Kühlapparat*
areometr densimètre *Benzinprüfer*
automobil p. samochód!
automobilista automobiliste *Automobilist; Kraftfahrer*
azbest amiante *Asbest*

B

bańka burette; bidon *Kanne*; — **na benzynę** burette d'essence *Benzinkanne*; — **na oliwę** burette *Oelkanne*
basen pływaka boîte du flotteur; réservoir du flotteur; cuvette à niveau constant *Schwimmerbehälter*

baterja batterie *Batterie*; — **ogniw suchych** batterie
sèche Trockenbatterie
bęben tambour *Trommel*; — **hamulca** tambour de
frein Bremsstrommel
benzol benzol *Benzol*; — **ciężki** benzol lourd *Schwer-*
benzol
benzyna essence *Benzin*; — **ciężka** essence lourde
Schwerbenzin
bezłańcuchowy acatène; sans chaîne *kettenlos*
bezpiecznik vis de sûreté *Sicherung*; — **do prądu**
 patrz stopka!
bieg wstecz marche arrière *Rücklauf*
blacha tôle *Blech*
bliźniaki pneus jumelés *Doppelpneu*
blotnica garde-boue; plaque de sûreté *Kotblech; Schutz-*
blech
blotnik aile *Kotflügel*; — **przedni** aile d'avant *vorde-*
rer Kotflügel; — **tylny** aile d'arrière *hinterer*
Kotflügel
boczny wózek p. przywózek!
boraks p. żabi kamień!
bryzgać p. chłapać!
buda capote *Dach*
bufor p. zderzak!
but hamowniczy frein à sabot *Bremsschuh*

C

cewka bobine *Spule*; — **indukcyjna** bobine d'indu-
 ction *Induktionsspule*; — **zapalowa** bobine d'
 allumage *Zündspule*
chłapać (o oliwie) barboter, déraper *schleudern*
chłodnica radiateur *Kühler*; — **płytkowa** radiateur
 à lames *Lamellenkühler*; — **pszczelna** radiateur
 nid d'abeilles *Bienenkorbkühler*; — **wężowni-**
cowa radiateur à tubes *Schlangenrohrkühler*;
 — **wielorurkowa** radiateur multitubulaire *Röh-*
renkühler; — **z rurek żeberkowych** radiateur à ai-
 lettes *Rippenrohrkühler*

chłodzenie refroidissement *Kühlung*; — wodą re-
 froidissement à l' eau *Wasserkühlung*; — po-
 wietrzem refroidissement direct *Luftkühlung*
chód silnika marche du moteur *Gang des Motors*
chwyt (p. rączka) chape; poignée; manette *Griff*; *Kopf*;
Hebel; — hamulca manette de frein *Bremshebel-*
griff; — przełącznika chyżości chape du cli-
 quet de levier de changement *Schalthebelkopf*
chyżość vitesse *Geschwindigkeit*; — obrotowa vitesse
 de rotation *Umdrehungsgeschwindigkeit*; —
 tłokowa vitesse du piston *Kolbengeschwindigkeit*
ciągnięcie (wleczenie) traits de force *schleppen mit*
Motor
ciągiel tirant *Zugstange*; — hamulca tirant du frein
Bremszugstange; — regulatora tirant du régu-
 lateur *Regulatorzugstange*
ćwiek p. gwóźdź!
cybant bride du ressort; étrier de fixation *Federbride*
cylinder cylindre *Zylinder*; — wysokociśnieniowy cy-
 lindre à haute tension *Hochdruckzylinder*
cyna étain *Zinn*
cynk zinc *Zink*
część zapasowa pièce du rechange *Reservestück*; —
 zastępcza (wymienna) pièce de rechange *Er-*
satzstück
czołg char d' assaut *Tank*
czop pivot; cône *Zapfen*; — osi fusée *Achsstummel*;
 — wału korbowego tourillon *Kurbelwellenzap-*
fen; — kurka noyau d' un robinet *Hahnkegel*;
 — zaworu obus; clapet *Ventilkegel*
czyścić astiquer *putzen*

D

dach toit; capote *Wagendach*
deflektor p. odchylacz!
dekompresator décompressateur *Dekompressor*
denko bouchon *Deckel*; — pływaka bouchon du

- dessus du carburateur *Vergaserschwimmer-deckel*
 deska planche *Brett*
 dławik diffuseur *Zerstäuber*
 dławienie mieszanki étranglement du gaz *Gasdrosselung*
 dłuto burin *Meisel*
 dmuchawka chalumeau *Lötrohr*
 dociągacz pasa tendeur de courroie *Riemenspanner*
 docierać (szlifować) roder; émoudre *schleifen*
 doczepka remorque *Anhänger; Anhängewagen*
 dolna część (spód) partie inférieure *Unterteil*
 dośrubek contre-écrou *Gegen-, Kontra-Mutter*
 drąg barre *Stange*
 drążek tige *Stange*; — akceleratora tige d'accélérateur *Akzeleratorstange*; — przerywowy tige du rupteur *Abreissgestänge*; — kierujący tige de direction *Führungsstange*; — regulatora (ciągiel) tirant du régulateur *Regulatorstange*; — ściągająca łańcucha bielle de rappel de tige *Ketten-spannerstange*; — sprzęgła tige de butée du débrayage *Kupplungstange*; — usztywniający, reakcyjny bielle de poussée *Treibstange*
 dysza gicleur; tuyère *Düse*; — benzynowa (kompensator) gicleur compensateur *Ausgleichdüse*; — dodatkowa gicleur régulateur *Manteldüse; Zusatzdüse; Hilfsdüse*; — główna gicleur principal, central, normal *Hauptdüse*; — próżnobiogowa gicleur ralenti *Leerlaufdüse*; — siłodajna gicleur de puissance *Hauptdüse*; — tryskowa gicleur *Spritzdüse*
 dziurownik pasa perce-courroie *Riemenlocher*
 dźwigar cric *Kran*
 dźwignia (ramię) levier *Hebel*; — hamulca levier du frein *Bremshebel*; — przerywacza levier d'interrupteur *Unterbrecherhebel*; — do popału levier d'allumage rétarde *Nachzündungshebel*; — do zapalu manette d'allumage *Zündhebel*; — regulatora levier du régulateur *Regulator-*

hebel; — (winda) *cric* *Wagenheber*; — *sprzęgła*
levier du débrayage *Kupplungshebel*

E

Ekspanzja *expansion*; *détente* *Expansion*

F

fabryka p. **wytwórnia**!

Faktis *factis* *Kunstgummi*; *Faktis*

flaszka stalowa *bouteille d'acier* *Stahlflasche*

fibra *fibre* *Fiber*

filc *feutre* *Filz*

frezerka (gryzarka?) *machine à fraiser* *Fräsmaschine*

G

garaż *garage* *Garage*; *Wagenhalle*

garnek wydmuchowy *pot d'échappement* *Auspufftopf*

garnitur kół *rouage* *Radsatz*

gaśnica *extincteur* *Löschapparat*

gaz *gas* *Gas*

gaźnik (gazownik) p. **rozpylacz**!

gazy spalinowe (spaliny) *gaz de combustion* *Verbrennungsgase*.

generator p. **wytworzak**!

glina *argile* *Lehm*

głowa śruby *tête de vis* *Schraubenkopf*

głowica *chape*; *tête* *Kopf*; *Gabel*; — **cylindra** *culasse*
Zylinderkopf; — **łącznika tłokowego** *tête de*
bielle *Kolbenstangenkopf*

główka nita *tête d'un rivet* *Nietkopf*

gniazdo *siège* *Sitz*; — **sprężyny** *siège à ressort* *Federsitz*; — **zaworu** *siège de soupape* *Ventilsitz*

gra (luz) *jeu* *Spiel*; *toter Gang*

grubość *épaisseur* *Stärke*; *Wandstärke*

gruszka gumowa trąbki *poire de trompe* *Huppenbirne*

grzybek zaworu tête de soupape *Ventilscheibe*
 guzik włącznika (prądu) bouton de contact *Kontakt-*
knopf
 gwizdek sifflet *Pfeife*; — wydmuchowy sifflet d'échappe-
 ment *Auspuffpfeife*
 gwóźdź clou *Nagel*

H

hak crochel *Haken*
 haki obręczy crochets de la jante *Radfelgenhacken*
 hamulec frein *Bremse* — bębnowy frein à tambour
Trommelbremse; — dźwigniowy frein à levier
Hebelbremse; — nożny frein à contre péda-
 lage *Fussbremse*; — obręcza pasowego frein
 pour jante à courroie *Riemenfelgenbremse*; —
 obwodowy (obręcza) frein sur jante *Felgen-*
bremse; — piastowy frein du moyeu *Naben-*
bremse; — ręczny frein à main; à levier *Hand-*
bremse; — śrubowy frein à vis *Schrauben-*
bremse; — szczękowy frein à mâchoires; à
 patin *Backenbremse*; — taśmowy frein à ru-
 ban; à bande *Bandbremse*; — wyrównujący
 frein différentiel *Ausgleichsbremse*; — u zmien-
 nika frein à boîte de vitesse *Vorgelegebremse*;
 — wewnętrzny (rozpierający) frein à expansion
Innenbremse; — zapomocą zaciskania szczęk
 frein à serrer *Aussenbremse*
 hebel p. strug!

I

igła pointeau *Stift*; *Nadel*
 iglica pointeau *Nadel*; — pływaka pointeau d'arrive
 d'essence; tige du flotteur *Schwimmernadel*
 ilość obrotów nombre de tours *Tourenzahl*
 imadło étai à main *Feilkloben*
 imadło étai *Schraubstock*
 induktor inducteur *Induktor*
 indykator p. wykazywacz!

iskiernik (przeciw przepięciu się prądu indukowanego) para-foudre *Sicherheitsfunkenstrecke*
iskra étincelle *Funke*
izolacja isolement *Isolierung*
izolator (odosabniacz) isolateur *Isolator*

J

jądro (w odlewnictwie) âme *Kern*
jazda wstecz marche arrière *Rückwärtsfahrt*
jednostka siły unité de force *Krafteinheit*

K

kabel câble *Kabel*
kamień wodny (kotłowy) tartre *Wasserstein; Kesselstein*
kąpiel w oliwie bain d'huile *Oelbad*
karbid carbure de calcium *Calciumcarbid*
karburator p. rozpylacz!
kareta limousine *Limousine*
karter carter *Gehäuse*; — **silnika** carter du moteur *Motor-, Kurbelgehäuse*
kierowanie conduite *Führung; Lenkung*
kierowany commandé *gesteuert*
kierowca p. szofer!
kierownica (u roweru i motocykla) guidon, barre de direction *Lenkstange*; — (u sam.) volant; gouvernail *Lenkrad*
kiszka chambre à air *Luftschlauch*
klamra bride *Klammer*; — **resoru** p. sprzączka resorowa!
klapa clapet *Klappe*; — w rozpylaczu clapet de carburateur *Vergaserklappe*; — **wydmuchowa** (wolnego wydmuchu) clapet d'échappement *Auspuffklappe*
klin cale; clavette *Keil*; — **nitowy** broche *Nielkeil*; — **pedału** (u roweru) clavette de pédale *Pedal-*

keil; — **zaciskowy** contre-clavette *Gegenkeil*; — **zaworu** clavette de soupape *Ventitkeil*

klingeryt clingerite *Klingerit*

klucz clef *Schlüssel*; — **do dyszy** clef pour gicleur *Düsenschlüssel*; — **do naśrubków szprych** clef pour raccord *Nippelspanner*; — **do kół** clef pour essieux de voitures *Radschlüssel*; — **do magneto** clef pour magneto *Magnetschlüssel*; — **francuski (angielski)** clef à vis (anglaise) *Schraubenschlüssel*; *Franzose*; — **obustronny** clef à deux branches *doppelter Gabelschlüssel*; — **pojedynczy** clef simple *Gabelschlüssel*; — **przestawny** clef à vis; anglaise *Franzose*; *verstellbarer Schlüssel*; — **rurowy** clef à douille (en tube) *Steckschlüssel*; *Rohrschlüssel*; — **widlasy** clef simple *Gabelschlüssel*

kolano coude *Knie*

kolektor (zbieracz) (w prądniczy) collecteur *Sammler*; *Kollektor*

kolumna samochodowa auto-colonne *Autokolonne*

koło roue *Rad*; — **do napędu łańcuchem** pignon de commande *Kettenantriebsrad*; — **napędowe** roue de commande *Treibrad*; — **na łańcuch** roue de chaîne *Kettenrad*; — **kierownicy** directrice du gouvernail *Steuerrad*; — **podwójne** roue double *Doppelrad*; — **napędzane łańcuchowe** grand pignon *grosses Kettenrad*; — **pędzące** pignon de commande; roue motrice *Treibrad* — **wolne** roue folle *freies Rad*; — **przednie** roue d'avant *Vorderrad*; — **regulatora** roue du régulateur *Regulatorrad*; — **rozpędowe** volant *Schwungrad*; — **skrzydełkowe** roue à ailettes *Flügelrad*; — **ślimakowe** roue hélice; pignon hélicoïdal *Schnecken-, Schraubenrad*; — **zębate (tryb)** roue dentée; pignon *Zahnrad*; — **zębate ze szponami** engrenage à chevrons *Klauenzahnrad*; — **zębate przesunalne** baladeur *verschiebbares Zahnrad* — **zębate na łańcuch** roue dentée de chaîne; pignon de chaîne *Kettenzahnrad*; —

zębate stożkowe roue dentée conique *Kegelzahnrad*; — **zębate wsteczbiegu** pignon de marche arrière *Rücklaufrad*

kick-starter (rozrusznik nożny motocykla) kick-starter *Kick-Starter*

komora chambre *Kammer*; — **mieszania** chambre de mélange (de carburation) *Mischkammer*; — **cylindra** chambre de combustion *Zylinderkammer*; — **wybuchowa** chambre d'explosion *Explosionskammer* — **zaworu** chambre de soupape *Ventilkammer*

kompensator compensateur *Kompensator*

kompresja compression *Kompression*

kondenzator (pojemnik) condensateur *Kondensator*

korba manivelle *Kurbel*; — **wału** manneton *Kurbel der Kurbelwelle*

korek calotte; bouchon *Kappe* — **zaworu** bouchon de soupape *Ventildeckel*

koszulka wodna enveloppe d' eau *Wassermantel*

kowadełko przerywacza plot isolé *Unterbrecheramboss*

kowadło enclume *Amboss*

kran p. dźwigar

krażek poulie *Scheibe, Rolle*; — **hamulca** poulie du frein *Bremsscheibe*; — **koła zębatego do łańcucha** tambour du pignon de chaîne *Kettenradantriebsscheibe*; — **łańcuchowy** poulie pour courroie *Riemenscheibe*; — **przenośni** poulie de transmission *Transmissionsscheibe*; — **przerywacza (nosek)** came d' interrupteur *Unterbrecherscheibe*; — **rozdzielacza** disque de distributeur *Verteilerscheibe*

krażenie wody circulation d' eau *Wasserumlauf*; — **oliwy** circulation d' huile *Oelzirkulation*

krok śruby pas de vis *Gewindesteigung*

kroplomierz smarownicy compte-gouttes *Tropföler*

krótkie spięcie (złącz) court-circuit *Kurzschluss*

krusta z oliwy charbon gras *Oelkohle*

kryza ailette *Flansche*; — **cylindra** embase *Zylinder-*

flansch; — **pięścieniowa** bague à collerette *Ringflansch*; — **sprzęgła** toc d'embrayage *Kuppungsflansch*; — **zaworu** bride de soupape *Ventilflansch*; — **zaworu ssącego** bride d'admission *Saugventilflansch*; — **spójki rurowej** nipple *Holländerflansch*

krzywizna virage; courbe *Kurve*

kula bille *Kugel*; — **regulatora** balle de réglage *Regulatorkugel*; — **stalowa** bille d'acier *Stahlkugel*

kurek robinet *Hahn*; — **czteroprzewodowy** robinet à quatre voies *Vierweghahn*; — **kompresyjny** patrz syczek! — **wpustowy** robinet d'admission *Einlasshahn*; — **wypustowy** robinet de purge *Ablasshahn*; — **wypustowy do oliwy** robinet d'huile *Oelablasshahn*

L

latarka lanterne *Laterne*; — **acetylenowa** lanterne à acétylène *Acetylenlampe*; — **boczna** phare latérale *Seitenlaterne*; — **rozpoznawcza**; **tylna** lanterne de queue *Schlusslaterne*; *Nummerlaterne*

latarnie **przednie** phares *Scheinwerfer*

lejek entonnoir *Trichter*; — **ze sitkiem** entonnoir avec grille *Trichter mit Sieb*

licznik compteur *Zähler*; *Messer*; — **benzyny** compteur d'essence *Benzinuhr*; — **kilometrów** compteur kilométrique *Kitometerzähler*; — **obrotów** compteur de tours *Tourenzähler*

limuzyna p. kareta!

lina câble; corde *Seil*; — **druciana** corde de fer *Drahtseil*; — **parciana** corde de chanvre *Hanfseil*; — **stalowa** corde en acier *Stahlseil*

linka Bowdena câble de Bowden *Bowdenkabel*

listwa (w oponie!) bourrelet *Wulst*

lut soudure *Lötmittel*

lutować souder *löten*

lutować na twardo braser *hartlöten*
 lutownica fer à souder; soudoir *Lötkolben*
 lut twardy brasure *Hartlot*
 luz (mieć luza) jeu *Spiel (toten Gang haben)*

Ł

łączenie changement *Schaltung*
 łącznica jonction *Verbindung*; — ramion kierowa-
 nych barre de connexion *Verbindungsstange*
 łącznik (wtyczka) pince; patte d' attache *Klemme*;
Schuh; — kablowy sabot de câble *Kabelschuh*;
 — tłokowy bielle du piston (du moteur) *Ko-*
benstange; — mały (suwaka lub pompy) biel-
 lette *kleine Verbindungsstange*; — tłoka pompy
 tige de pompe *Pumpenstange*;
 ładować charger *laden*
 łańcuch chaîne *Kette*; — ślizgochronowy chaîne an-
 tidérapante (antipatinante) *Gleitschutzkette*; —
 wałkowy chaîne à rouleaux *Rollenkette*; —
 wałkowy podwójny chaîne à doubles rouleaux
Doppelrollenkette; — cichobieżny chaîne silen-
 cieuse *Coventry-Kette*
 łańcuszek wentyla (pneum.) chaînette de valve *Ven-*
tilkettchen
 łapa main *Pratze*; — podpórki main du support *Stütz-*
hand; — chłodnicy main du radiateur *Kühler-*
pratze; — resoru main du ressort *Federpratze*
 łapki (szpony) griffes *Klauen*; — podnóżka support
 des marche-pieds *Trittbretthalter*
 lata (drewniana) latte *Latte*
 łatka gumowa pièce du caoutchouc *Gummisflicken*
 ławeczka planche du siège *Sitzbrett*
 łeb śruby tête de vis *Schranbenkopf*
 łódka na oliwę (w karterze) auget *Oelschiffchen*
 łój suif *Talg*
 łojek talc *Talcum*
 łożysko palier *Lager*; — centralne palier central
 (principal) *Zentrallager* — główne palier princi-

pal *Hauptlager*; — **kulkowe** roulements à billes *Kugellager*; — **łącznika tłokowego** coussinets de la tête de bielle *Kolbenstangenlager*; — **końcowe (tuleja)** crapaudine *Zapfenlager*; — **oporowe** butée *Drucklager*; — **wału zmiennika** butée de changement *Getriebelager*; — **wału palier** *Wellenlager*; — **wału korbowego** coussinet pour arbre moteur *Kurbelwellenlager*; — **wałkowe** coussinet à rouleaux *Rollenlager*
łuska cartouche; douille *Hülse*; — **resoru (tuleja)** boîte à ressort *Federbüchse*; — **suwakowa** chemise *Schieberhülse*
łyszczyk (mika) mica *Glimmer*
łyżka do montowania démonte-pneu; levier du pneu *Montiereisen*

M

magnes aimant *Magnet*
magneto magneto *Magnetapparat*; — **wysokonapięciowe magneto** à haute tension *Hochspannungsmagnet*
mankiet skórzany manchette en cuir *Ledermanschette*
manometr p. miernik ciśnienia!
martwy punkt point mort *toter Punkt*
maska motoru p. przyłbica!
masywa bandage plein *Vollgummireifen*
maszyna machine *Maschine*
materiały pędne ingrédients *Betriebsmittel*
matryca (odlewnictwo) matrice *Untergesenk*
mechanik samochodowy autoréparateur *Automechaniker*
miara siły na hamulcu preuve par frein *Bremsprobe*
miedź cuivre *Kupfer*
miernik indicateur *Messapparat*; — **chyżości** indicateur de vitesse *Geschwindigkeitsmesser*; — **ciśnienia** manomètre *Manometer*; *Druckmesser* — **oliwy** indicateur d'huile *Oelmesser*; — **po**;

- chyłości indicateur de pentes *Steigungsmesser*,
 — zużycia benzyny contrôleur de consommation d'essence *Benzinmesser*
 mieszanka mélange gazeux *Gasgemisch*
 mieszek do trąbki p. gruszka!
 mika p. łyszczyk!
 minjum minium *Mennige*
 miotanie (o oliwie) barboter *schleudern*
 miska cuvette *Schale*; — łożyska coussinet *Lagerschale*; — łożyska kulkowego coussinets sphériques *Kugellagerschale*; — łożyska wałkowego cuvette des coussinets à rouleaux *Rollen-lagerschale*; — na stożek (w sprzęgle) cône mâle *Kegelspindel*
 młoteczek przerywacza fleau coude *Unterbrecherhammer*
 młotek marteau *Hammer*; — drewniany marteau en bois *Holzhammer*; — miedziany marteau en cuivre *Kupferhammer*
 model modèle *Muster*
 mosiądz lailon; cuivre jaune *Messing*
 mostek pont *Brücke*; — siodełka raccord du pillier de selle *Sattelansatzstück*
 motocykl motocyclette *Motorrad*
 motocyklista motocycliste *Motorradfahrer*
 motor p. silnik!
 motylek (u pneum.) vis de sûreté *Sicherung*; *Pneusicherung*

N

- nachylenie kół carrossage; chut des roues *Radsturz*
 nadmiar ciśnienia surcharge *Ueberdruck*
 nadwozie p. nawoźnia!
 nafta pétrole *Naphla*; *Petroleum*
 najaśnica p. latarnia przednia!
 napęd transmission; lancement *Antrieb*; — czterokołowy transmission à quatre roues *Vierräder-antrieb*; — kardanowy transmission à la car-

dan *Kardantrieb*; — **kół przednich** transmission à roues d' avant *Vorderradantrieb*; — **kół tylnych** transmission à roues arrières *Hinteradantrieb*; — **ślimakowy** transmission par vis sans fin *Schneckenradantrieb*; — **trybikowy**; **zębatkowy** transmission par démultiplicateur *Ritzelantrieb*

napięcie (drutu lub prądu) tension (électrique) *Spannung*; — **niskie** basse tension *niedrige Spannung*; — **wysokie** haute tension *hohe Spannung*; — **łańcucha** tension de chaîne *Kettenspannung*

naprawa réparation *Reparatur*; *Instandsetzung*

nakładacz pneumatyków p. łyżka!

nakrywa bouchon; bouche-trou; chapeau; culotte; *Haube*; *Verschlusskappe*; *Deckel*; — **basenu pływaka** bouchon du dessous du carburateur *Ver-gaserschwimmerdeckel*; — **cylindra (głowica)** culasse *Zylinderdeckel* — **koszulki wodnej** chapeau de chemise d' eau *Wassermanteldeckel*; — **(wierzch) łożyska** chapeau du palier *Lagerdeckel*; — **od kurzu** chapeau antipoussièreux *Staubdeckel*; — **piasty** chapeau de roue *Radkapsel*; — **silnika (przyłbica)** capote *Motorhaube*; — **szczeliwa** couronne de presse-étoupe *Stopfbüchsendeckel*; — **zaworu** bouchon; chapeau de soupape *Ventildeckel*; — **wentyla pneum.** bouchon du valve *Ventilkappe*; — **zaworu ssącego** bouchon d' admission *Saugventildeckel*; — **zaworu wydmuchowego** bouchon d' échappement *Auspuffventildeckel*

narzędzie outil *Werkzeug*

nasada raccord *Ansatz*; — **rury** raccord du tuyau *Rohransatz*

nasadka manchon *Muffe*

nasadnica tuyère *Düse*

naśrubek écrou *Mutter*; — **motylkowy (motylek)** écrou à oreilles *Flügelmutter*; — **spójki rurowej** écrou du joint conique *Holländermutter*; — **sprychy** écrou du rayon *Speichennippel*; *Nippel*

- nastawianie** calage; réglage *Einstellen*; — **ręczne** calage à la main *Handregulierung*; — **magneto** calage d'une magneto *Magneteinstellen*
- nasuwki** podwozia manchon de châssis *Rahmenmuffe*
- natężenie** intensité *Intensität*
- nawinięcie** pierwotne enroulement primaire *Primärwicklung*; — **wtórne** enroulement secondaire *Sekundärwicklung*
- nawój** (gwint) filet *Gewinde*; — **lewy** filet à gauche (renversé) *Linksgewinde*; — **prawy** filet à droite *Rechtsgewinde*
- nawoźnia** carrosserie *Karosserie*
- nieprzepuszczalny** imperméable *dicht*
- nikiel** nickel *Nickel*
- nit** rivet *Niete*
- nosek** came *Nocke*; — **dla zaworus sącego** came d'admission *Saugventilnocken*; — **dla zaworu wydmuchowego** came d'échappement *Auspuffventilnocken*; — **przerywacza** came d'interrupteur *Unterbrechernocken* — **zapalacza przerywowego** came de rupture *Abreissnocken*
- nośność** p. udźwig!

O

- obcęgi** pince *Zange*; — **płaskie** pince plate *Flachzange*; — **rurowe** pince à gaz universelle *Kombinationszange*
- obieg prądu** circuit (du courant) *Stromkreis*
- obrabiarka** machine à outil *Werkzeugmaschine*
- obrączka** sonnette *Schelle*
- obrębiać** (metal) river (à froid) *umbördeln*
- obręcz** jante *Felge*; — **drażona** jante creuse *hohle Felge*; — **koła** jante de roue *Radfelge*; — **na pas** jante à courroie *Riemenfelge*; — **na hamulec** jante à freinage *Bremsfelge*; — **stalowa** jante en acier *Stahlfelge*; — **drewniana** jante

- en bois *Holzfelge*; — żelazna jante en fer *Eisenfelge*
- obrót tour *Umdrehung*
- obstawa łożyska support d' un palier *Lagerbock*
- ochraniacz łańcucha couvre-chaîne; garde-chaîne
Kettenschutz; — opon protecteur du bandage
Reifenschutz
- odbieracz prądu p. kolektor!
- odchylacz (w silniku dwutaktowym) déflecteur *Deflektor*
- odlew fonte *Guss*; — twardy fonte dure *Hartguss*
- odstęp echappée; écartement *Abstand*; — osi écartement des essieux *Achsabstand*
- ogniwo (el) pille *Element*; *Zelle*; — (ogólnie) maillon *Glied*; — suche (el) pile sèche *Trockenelement*; — łańcucha maillon d' une chaîne *Kettenglied*; — wtórne accumulateur *sekundäres Element*
- ogrzewacz (podgrzewacz) réchauffeur *Vorwärmer*
- okolenie p. ponosy!
- oko osi przedniej chape fermée *Oeffnung der Vorderachse*
- okres temps *Periode*; *Zeit*; — ssania temps d' admission (d' aspiration) *Saugperiode, -takt*; — siłodajny temps de puissance *Kraftperiode, -takt*; — wybuchu (rozprężania) temps d' explosion; de détente *Explosionsperiode*; — wydmuchu temps d' échappement *Auspuffperiode*; — zgęszczania (kompresji) temps de compression *Kompressionsperiode*
- okrywa łańcucha couvre-chaîne *Kettenschutz*; — od kurzu couvercle antipoussièreux *Staubschutzdeckel*; — wpustu powietrza couvercle de prise d' air *Lufteinlasskappe*
- okulary ochronne lunettes de route *Schutzbrille*
- olej huile *Oel*; — roślinny (oliwa) huile végétale *Pflanzenöl*; — rycinowy huile de ricin *Ricinusöl*; — kościelany huile des pieds du boeuf *Knochenöl*

oliwiarka 1) appareil de graissage *Oelapparat* 2) graisseur *Oelkanne*

oliwienie p. smarowanie!

ołów plomb *Blei*

opona bandage; envelope *Mantel*; *Reifen*; — **ślizgochronowa** antidérapant *Gleitschutzreifen*; — **z gwoździami stalowymi** envelope ferrée *Gleitschutzreifen mit Stahlnieten*; — **profilowana** envelope à nervures *Profilreifen*

opornica rheostate *Widerstand*

oś axe; essieu *Achse* — **kierująca przednia** essieu directeur *gesteuerte Achse*; — **na łożyskach kulkowych** essieu à billes *Kugelachse*; — **przednia** essieu d' avant (avant) *Vorderachse*; — **silnika** essieu moteur *Motorachse*; — **kierownicy** essieu du volant *Steuerachse*; — **tylna** essieu arrière (d' arrière) *Hinterachse*; — **wydrażona** essieu tubulaire *Rohrachse*

osłona p. okrywa! — **ślizgochronowa** protecteur antidérapant *Gleitschutzdecke*

oświetlenie éclairage *Beleuchtung*

otwór trou; orifice *Oeffnung*; — **dyszy** ajustage; orifice du gicleur *Düsenöffnung*; — **do napełniania** (wlew) orifice de remplissage *Einfüllöffnung*; — **do smarowania** trou graisseur *Schmieröffnung*; — **wpustowy** orifice d' admission *Einlassöffnung* — **wypustowy** orifice d' échappement *Auspufföffnung*

P

palnik brûleur; bec de brûleur *Brenner*

panewka coussinet *Büchsenlager*; — **tłoka** coussinet du piston *Kolbenbolzenlager*

papier szmerglowy papier d' émeri *Schmirgelpapier*; — **wycierowy** papier du verre *Glaspapier*

pas courroie *Riemen*; — **gumowy** courroie caoutchouc *Gummiriemen*; — **klinowy** courroie en V (trapèzoïdale) *Keilriemen*; — **okrągły** courroie

ronde *Rundriemen*: — płaski courroie plate *Flachriemen*; — z ogniów courroie chaînée *Kettenriemen*; — z płytek skórzanych courroie à lamelles de cuir *Gliedriemen*

pedał pédale *Pedal*; — akceleratora pédale d'accélérateur *Beschleunigungspedal*; — hamulca pédale du frein *Bremspedal*; — kauczukowy pédale à caoutchouc *Gummipedal*; — zwalniana pédale du ralentisseur *Verlangsamerpedal*

pęknięcie (rysa) cassure; fente *Sprung*

piasta moyeu *Nabe*; — koła przedniego moyeu de la roue avant *Vorderradnabe*; — koła tylnego moyeu de la roue arrière *Hinterradnabe*

pierścień anneau; bague; collier; couronne *Ring*; — dławika anneau du diffuseur *Zerstäuberring*; — do ściągania collier du serrage *Ring zum Abziehen*; — dyszy bague du gicleur *Düsenring*; — hamulca collier du frein *Bremsring*; — mimośrodowy collier d'excentrique *Excenter-ring*; — kolektora bague collectrice *Kollektor-ring*; — spajacza bague du captation *Mitnehmerring*; — tłokowy segment du piston *Kolbenring*; — tłokowy zwyczajny segment ordinaire *Kolbenring*; — tłokowy dwuzwojowy segment à double spire *doppelter Kolbenring*; — tłokowy z szyjką segment à gorges *Kolbenring mit rechteckiger Nute*

pierścienie gumowe zderzaków rondelles du tampon du caoutchouc *Gummipufferringe*; — zderzakowe (tłumika wstrząśnień) rondelles du tampon *Pufferringe*

piłnik lime *Feile*; — płaski lime plate *Flachfeile*; — okrągły lime ronde *Rundfeile*; — półokrągły lime demi-ronde *Halbrundfeile*; — trójkątny lime tiers-point *Dreikantfeile*

piłować limer *feilen*

platyna platine *Platin*

płachta do wozu bâche *Wagenplache*

płaska sprężyna ressort *plat Blattfeder*

- plynna guma (roztwór) solution du caoutchouc *Gummilösung*
 pływak flotteur *Schwimmer*; — korkowy macaron *Korkschwimmer*; — rozpylacza flotteur du carboreateur *Vergaserschwimmer*
 pneumatyk pneumatique *Pneumatik*; *Luftreifen*; — bez powietrza pneumatique dégonflé *luftleerer Pneumatik*
 płótno toile *Leinwand*; — gumowane toile gommée *gummierte Leinwand*; — szmerglowe toile d' émeri *Schmirgelleinwand*
 pobocznica (el) shunt *Nebenschluss*
 pochwa (prowadnica) douille; boisseau *Hülse*; *Führungshülse*; — zderzaka boisseau du butoir *Pufferführung*; — półosi tylnej trompette *Halbachsenhülse*
 pociąg p. napęd!
 pociągnąć hamulec serrer les freins *Bremse anziehen*
 podgrzewacz réchauffeur *Vorwärmer*
 podkładka rondelle; contre-plaque *Unterlagscheibe*; *Unterlage*; — sprężysta rondelle ressort *Spreng-ring*; *federnde Unterlagscheibe*
 podłużnica longeron *Längsträger*
 podnózek marche-pied *Trittbrett*; *Fusshalter*
 podpora p. podstawa!
 podstawa support; socle *Gestell*; *Stütze*; — na magneto socle de magneto *Magnetkonsole*; — latarni porte-lanterne *Laternenträger*; — łożyska support d' un palier *Lagerbock*; — na pakunki porte-bagages *Gepäcksträger*; — pompy support de pompe *Pumpenstütze*; — silnika support du moteur; bâti du moteur *Motorgestellträger*
 podtrzymywacz pasa porte-courroie *Riemenhalter*
 podwójne pneumatyki pneus jumelés *Doppelpneus*
 podwozie châssis *Chassis*; *Untergestell*
 pojemność capacité *Kapazität*
 pokrowiec ochronny contre-enveloppe *Schutzdecke*

połączenie jonction; jointure *Verbindung*

półoś demi arbre moteur *Halbachse*

położenie position *Stellung*

pompa pompe *Pumpe*: — **do oliwy** pompe à huile *Öelpumpe*; — **do wody** pompe à l' eau *Wasserpumpe*; — **składana** pompe télescope *Teleskoppumpe*; — **mimośrodowa** pompe à palettes *Excenterpumpe*; — **nożna** pompe à pied *Fusspumpe*; — **od ciśnienia** pompe de pression *Druckpumpe*; — **odśrodkowa** pompe centrifuge *Zentrifugalpumpe*; — **podręczna** coup de poing *Handpumpe*; — **ręczna** pompe à air *Handluftpumpe* — **skrzydełkowa** pompe à ailettes *Flügelpumpe*; — **ssąca** pompe aspirante *Saugpumpe*; — **ssąco-tłocząca** pompe aspirante et foulante *Saug- u. Druckpumpe*; — **tłocząca powietrze** pompe à air comprimé *Druckluftpumpe*; — **zasilająca** pompe alimentaire *Speisepumpe*; — **zębata (trybowa)** pompe à engrenage *Zahnradpumpe*

ponosy (okolenie) bandages *Bereifung*

popał retard d' allumage *Nachzündung*

popęd p. napęd!

poprzecznicą traverse *Querträger*

postronek (p. lina) corde *Seil*

powierzchnia surface *Oberfläche*; — **chłodzenia** surface de refroidissement *Kühlfläche*; — **udźwigu** surface portante

powietrze air *Luft*; — **dodatkowe** air additionnel *Zusatzluft*; — **główne** air principal *Hauptluft*

poziom niveau *Niveau*

praca travail *Arbeit*

pracownia atelier *Werkstätte*

prądnica dynamo *Dynamomaschine*

prąd elektryczny courant électrique *elektrischer Strom*; — **indukowany** courant induit *induzierter Strom*; — **pierwotny** courant primaire *Primärstrom*; — **wtórny** courant secondaire *Sekundärstrom*

próba siły na hamulcu *preuve par frein Bremsprobe*
 prochowiec cache-poussière *Staubfänger*
 promień koła (sprycha) rayon *Speiche; Radspeiche*
 prowadnica boisseau; guide; douille de direction
Führungshülse; — zaworu guide de soupape
Ventilführung; — zderzaka boisseau de butoir
Pufferführung; — suwaka douille du tiroir
Schieberhülse

prowadzenie p. kierowanie!

próżnibieg marche à vide *Leerlauf*

przebijak pointeau *Durchschlag*

przeciwklin contre-clavette *Gegenkeil*

przeciwnaśrubek p. dośrubek!

przeciwwaga contrepoids *Gegengewicht*

przedpał avance à l'allumage *Vorzündung*

przedwózek (u motocykla) avant-train *Vorderwagen*

przeformowacz transformateur *Transformator*

przegroda cloison; garde-crotte *Scheidewand; Spritzwand*

przegrzać surchauffer *überhitzen*

przegrzanie surchauffage *Ueberhitzung*

przelewać się épancher *überlaufen*

przełączać (chyżości) houssiner *umschalten*

przełącznik (chyżości) levier de vitesse *Schaltthebel*

przeładować surcharger *überladen*

przeniesienie transmission; multiplication *Uebertragung; Transmission*

przenośnia transmission *Transmission*; — pasowa
 transmission par courroie *Riemenübertragung*

przeprzęgać p. przełączać!

przepustnica papillon; boisseau *Drosselklappe*; —
 okrągła boisseau; obturateur tournant *drehbare Drosselklappe*

przerywacz interrupteur *Unterbrecher*

przetyczka étoquiau *Stift*; — koła łańcuchowego
 colonnette *Kettenradbolzen*; — noska godel-er-
 got *Nockenstift*

przewód (rura) fil (tube) *Leitung*; — benzyny tuyau
 d' essence *Benzinleitung*; — oliwy tuyau d'

- huile *Oelleitung*; — **kablowy** conduite par câble *Kabelleitung*; — **mieszania** tube mélangeur *Mischrohr*; — **rurowa** tuyauterie *Rohrleitung*; — **ssawny** collecteur d'admission *Saugrohr*; *Saugleitung*; — **wydmuchowy** collecteur; tube d'échappement *Auspuffleitung*
przewodnik prądu fil; câble *Stromleitung*; — **pierwotnego** fil primaire *Primärleitung*; — **wtórnego** fil secondaire *Sekundärleitung*
przewóz transport *Transport*
przybornik (cyrkle), compas *Reiszeug*
przybory accessoires *Zubehörteile*
przyłbica silnika capote *Motorhaube*; *Haube*
przyrząd do przedpału (samoczynnego) appareil d'avance à l'allumage *Vorzündungsapparat*; — **do ruszania z miejsca** dispositif de mise en marche *Anlassvorrichtung*; — **do smarowania** appareil du graissage *Schmier-, Oelapparat*; — **do zapalania** appareil d'allumage *Zündapparat*
przyspieszenie accélération *Beschleunigung*
przywóz (motocykla) sidecar *Beiwagen*
pudło przerywacza boîte du rupteur *Unterbrechergehäuse*
punktak pointeau; outil à centrer *Körner*
puszka rozpylacza boîte du carburateur *Vergasergehäuse*; — **smarowa** boîte à graisse *Schmierbüchse*

R

- rażka** (chwył, dźwignia) manette; levier à main; poignée; manche *Griff*; *Handgriff*; *Schale*; — **do regulowania gazu** manette du gaz *Gashebel*; — **hamulca** manette: levier du frein *Handbremshebel*; — **przedpału** manette d'allumage *Vorzündungshebel*; — **do regulowania powietrza** manette d'air *Lufthebel*; — **sprzęgła** (motocykl) levier; poignée d'embrayage *Kup-*

plungshebel; — do nastawiania *manette del commande Regulierhebel*; — przełącznika (motoc.) *lavier de vitesse Schalthebel*

radjator p. chłodnica!

rama bâti; cadre *Rahmen*

ramię p. dźwignia!

ramię osi fusée d' essieu *Achsschenkel*; — koła sprycha; — kierowane *levier simple Lenkhebel*; — kierownicze *bras de pivot directeur Lenkschenkel*; — kierujące *levier de direction Steuerhebel*; — przerywacza *levier du rupteur Unterbrecherhebel*; — rozdzielacza *main du distributeur Verteilerfinger*

ramiona podwójne kierujące (ramienia osi przedniej) *levier double Steuer- u. Lenkschenkel*

rdzeń (w odlewach) âme *Kern*

reflektor (latarnia przednia) *phare Scheinwerfer*

regulacja (nastawianie) *réglage Regulierung*

regulator *régulateur Regulator*

remiza garage *Wagenhalle*

resor *ressort de voiture Wagenfeder*; — eliptyczny *ressort elliptique Elliptikfeder*; — półeliptyczny *ressort demi-elliptique Halbelliptikfeder*

robotnik *ouvrier*; *travailleur Arbeiter*

rolka p. wałek!

rowek *rainure*; *gorge Nute*; — na klin *rainure de clavette Keilnute*; — na tłoku *fissure du piston*; *gorge Kolbenschlitz*; — na smar *patte d'araignée Schmiernute*

rower *bicyclette Fahrrad*; — z silnikiem napędzającym koło (wprost) *autowheel Motorfahrrad*

rozbierać *démonter zerlegen*

rozbryzgiwanie *barbotage*; *déráp* *Schleuderung*

rozdział *distribution Verteilung*

rozdzielacz (prądu) *distributeur Verteiler*; — oliwy *distributeur d'huile Ölverteiler*

rozdzielnica *tableau de distribution Schalltafel*; *Schallbrett*

rozpylacz *carburateur Vergaser*; — samoczynny

carburateur automatique *automatischer Vergaser*; — tryskowy carburateur à giclage *Spritzvergaser*; — powierzchniowy carburateur à lèchage (par surface) p. ulatniak! — z regulacją powietrza carburateur à réglage d'air *Vergaser mit Luftregulierung*; — z regulacją benzyny à réglage d'essence *Vergaser mit Benzinregulierung*; — z regulacją benzyny i powietrza carburateur à réglage d'air et d'essence *Vergaser mit Luft- und Benzinregulierung*

rozrusznik p. starter!

rozstawa kół écartement des roues; voie *Radstand*;

— osi écartement des essieux *Achsstand*

roztwór gumowy solution du caoutchouc *Gummilösung*

rozwidlenie osi przedniej chape fermée *Vorderachsengabel*

rozwiertak alésoir *Reibahle*; — gniazd zaworowych alésoir de siège de soupape *Ventilsitzfräser*

rozwora pattes arrière *Hinterachsspanner*

rura tube; tuyau *Rohr*; — dla przelewu tube du trop-plein *Ueberlaufrohr*; — od rozpylacza tube du carburateur *Vergaserrohr*; — smarowa tube du graissage *Schmierrohr*; — zasilająca (doprowadzająca) tube d'alimentation *Speiserohr*

ruszanie z miejsca démarrage *Anfahren*; *Anlassen*
rysa fente *Sprung*

S

sącznik (przesącznik) filtre; crépine *Seiher*; *Filter*;
— do oliwy épureur d'huile *Oelreiniger*

samochód (automobil) automobile; voiture *Kraftwagen*; *Automobil*; — ciężarowy camion *Lastauto*; — ciężki voiture lourde *schwerer Wagen*;
— kupiecki (przemysłowy) voiture de livraison

Lieferungsauto; — **kryty** *limousine gedeckter Wagen*; — **lekki** *voiture légère; voiturette leichtes Auto*; — **podróżny** *voiture de tourisme Tourenwagen*; — **półciężarowy** *camionette leichter Lastwagen*; — **wyścigowy** *voiture de course Rennwagen*; — **ze śmigłą** (*śmigowiec*) *voiture à hélice Propellerauto*

samochodziarstwo *automobilisme Automobilsport*

samochodziarz *automobiliste Automobilist; Kraftfahrer*

samozapalanie *auto-allumage Selbstzündung*

ściana *paroi Wand*; — **cyindra** *paroi d'un cylindre Zylinderwand*

ścięgno *tendeur Spanner*; — **pasa** *tendeur pour courroie Riemenspanner*; — **łańcucha** *bielle de rappel de tige; bielle de tension de chaîne Kettenspanner; Kettenspannerslange*; — **liny drucianej** (*spona u lotników*) *tendeur pour corde de fer Drahtseilspanner*; — **Kardana** *jambe de force Kardanversteifung*; — **mostu tylnego** *p. rozwora!* — **śrubowe** *tendeur à vis; vis de tension Spannschraube*

ścięty *obtus stumpf*

ściskać *serrer anziehen*

ściskacz *tirant; patte d'attache Schelle; Klemme*; — **podwójny** *patte double Doppelklemme*; — **warstw** *resoru* *boulon d'assemblage Federschraube; Federstift*; — **węza gumowego** *gâche; tirant du radiateur Rohrschelle; Schlauchschelle*

segment hamulca (*szczeka wewn.*) *segment du frein Bremssegment*

siatka *tissu; crêpine Sieb; Gitter*; — **metalowa** *tissu metallique Metallsieb*; — **mosiężna** *toile de laiton Messingsieb*

siedzenie *chaise Sitz*

sierzeń *boulon et écrou Schraube und Mutter; Bolzen und Mutter*

silkawka *p. tłocznik!*

silnica elektr. *p. prądnica!*

- silnik** moteur *Motor*; — **dwucylindrowy** moteur à deux cylindres *Zweizylinder*; — **dwutaktowy** moteur à deux temps *Zweitaktmotor*; — **czterocylindrowy** moteur à quatre cylindres *Vierzylindermotor*; — **czterotaktowy** moteur à quatre temps *Viertaktmotor*; — **spalinowy** moteur à combustion *Verbrennungsmotor*; — **szczelinowy** moteur sans soupapes *Schiebermotor*; — **suwakowy** moteur sans soupapes *Drehschiebermotor*; — **wł. bloku** moteur monobloc *Blockmotor*
- siła w KP.** (koniach parowych) puissance en HP. *Kraft in PS. (Pferdekraft)*
- siodełko** (roweru) selle *Sattel*; — **na osi** portée de calage *Achsensitz*; — **resoru** patin; portée de ressort *Federbock*
- siodło zaworu** p. gniazdo!
- sitko** tamis; grille *Sieb*
- skok** (silnika) course *Hub*; *Motorhub*; — **tłoka** course du piston; coup du piston *Kolbenhub*
- skóra** cuir *Leder*
- skrobak** râcloir; grattoir *Schaber*
- skrzydełko pompy** aile de pompe *Pumpenflügel*
- skrzynka** boîte *Gehäuse*; — **mechanizmu kierowniczego** boîte de direction *Steuergehäuse*; — **na narzędzia** boîte d'outils *Werkzeugkasten*; — **silnika p. karter!** — **wyrównywacza** boîte du différentiel *Differentialgehäuse*; — **zmiennika** boîte de vitesse; d'engrenage *Wechselgetriebekasten*
- ślizganie** glissement *Gleiten*
- smar** graisse *Fett*
- smary** (ogólnie) lubrifiants *Schmiermittel*
- smarowanie** (oliwienie obiegowe, okrężne) graissage par circulation *Umlaufschmierung*; — **obiegowe pod ciśnieniem** graissage sous pression *Druckschmierung*; — **rozbryzgowy** graissage par barbotage *Schleuderung*; — **mieszane** graissage mixte *kombinierte Schmierung*
- smarownica** graisseur *Oeler*; — **centralna** graisseur

central *Zentralöler*; — **czerpakowa** graisseur à godet *Baggeröller* (*Opel*); — **helmowa** graisseur à chape *Helmöler*; — **podwozia** graisseur pour bâti *Rahmenfetter*; — **ręczna** coup de poing *Handöler*; — **samoczynna** graisseur automatique; (mécanique) *Selbstöler*; — **sprężynowa** graisseur à ressort *Schnappöler*; — **Sztaufera** (*Sztauferówka*) graisseur *Staufer Stauferöler*; — **wykropiarka** graisseur à gouttes; compte-gouttes *Tropföler*; — **z wziernikiem** graisseur à débit visible *Schantropföler*

śmiga hélice *Propeller*

śmigowiec (samochód z napędem śmiga) voiture à hélice *Propellerauto*

spajacz prisonnier *Mitnehmer*

spalanie combustion *Verbrennung*

spaliny gaz-brûle; de combustion *Verbrennungsgase*

spinka pattes d'attache *Klemme*; — **bieguna** borne *Polklemme*; — **kablowa** pince à câble *Kabelklemme*; — **liny drucianej** pince à corde de fer *Drahtseilklemme*; — **węza gumowego** tirant de radiateur *Kühlschlangenklemme*

spirytus alcool *Spiritus*; — **denaturowany** alcool dénaturé *denaturierter Spiritus*

spód partie inférieure; dessous *Unterteil*; — **rozpylacza** dessous de carburateur *Vergaserunterteil*; — **karteru** partie inférieure du carter *Unterteil des Motorgehäuses*

spójka rurowa (holender) joint conique *Holländer*

spona tendeur *Spannschloss*

sprężyna ressort *Feder*; — **dźwigni rozpylacza** ressort de rappel de levier du carburateur *Vergaserhebelfeder*; — **kompenzatora** ressort du compensateur *Ausgleichungsfeder*; — **naciskowa** ressort à pression *Druckfeder*; — **płaska** ressort plat *Flachfeder*; — **przerywacza** ressort du trembleur; du rupteur *Unterbrecherfeder*; — **regulatora** ressort de réglage *Regulatorfeder*; — **spiralna** ressort spirale *Spiralfeder*; —

sprzęgła ressort d'embrayage *Kupplungsfeder*;
 — **thumba wstrząśnień** ressort de choc *Stossfeder*; — **zapalacza** ressort d'allumage *Zündfeder*; — **zaworu** ressort de soupape *Ventilfeder*

sprzęgać (rozsprzęgać) *débrayer* *auskuppeln*

sprzęganie *embrayer kuppeln; schalten*

sprzęgło embrayage *Kupplung*; — **dyskowe** embrayage à disques *Lamellenkupplung*; — **sprężynowe** embrayage à ressorts *Federkupplung*; — **szponowe** embrayage à grilles; à endentures *Klauenkupplung*; — **stożkowe** embrayage à cône direct *Konuskupplung*; — **stożkowe odwrotne** embrayage à cône inverse *Kupplung mit verkehrtem Konus*; — **stożkowe podwójne** embrayage à cône double *Doppelkonuskupplung*; — **tarciowe** embrayage à friction *Friktionskupplung*; — **tarczowe** embrayage à plateaux *Scheibenkupplung*; — **taśmowe** embrayage à ruban *Federbandkupplung*

średnica cylindra alésage; diamètre *Zylinderdurchmesser*; *Bohrung*; — **koła** diamètre de roue *Raddurchmesser*

środek ciężkości centre de gravité *Schwerpunkt*

śruba vis; hélice *Schraube*; — **do nastawiania** vis de réglage; de rappel *Stellschraube*; — **lewozwojowy** vis à filet gauche *linksgängige Schraube*; — **prawozwojowa** vis à filet droit *rechtsgängige Schraube*; — **przerywacza** vis d'interruption *Unterbrecherschraube*; — **bez końca** vis sans fin *Schnecke*; *Schraube ohne Ende*; — **platynowa** vis platinée (de contact) *Platinschraube*; — **zabezpieczająca** vis de sûreté *Sicherungsschraube*; — **z wklęsłą głową** vis perdue *versenkte Schraube*

śrubociąg (śrubokręt) *tournevis Schraubenzieher*

ssanie aspiration *Saugung*; *Ansaugen*

stal acier *Stahl*; — **hartowana** acier trempé *gehärteter Stahl*; — **miękka** acier doux *weicher Stahl*

starter *démarrreur* *Anlasser*

staw articulation; charnière; joint; rotule *Kupplung; Gelenk; Knieverbindung*; — **Kardana** joint de Cardan *Kardangelenk-Kupplung*; — **kierownicy** charnière de direction *Steuerungsgelenk*; — **kostkowy** joint à dés *Vierkantgelenk*; — **kulowy** joint sphérique; joint à rotule *Kugelgelenk*
stelmach (karosjer) carrossier *Wagenbauer; Karosserietischler*

sternik zaworu poussoir de soupape *Ventilstößel*; — **dźwigniowy** culbuteur *Ventilsteuungshebel*; — **do nastawiania** poussoir réglable *regulierbarer Ventilstößel*; — **przesunięty** poussoir désaxé *verschobener Ventilstößel*; — **z główką** poussoir à sabot *Ventilstößel mit Kopf*

stojak support de la motocyclette *Motorradständer*

stop alliage *Legierung*; — **łożyskowy** alliage blanc; métal antifriction *Weissmetall; Lagermetall*

stopa łącznika (tłokowego) tête de bielle *Kolbenstangenfuss*

stopka coupe-circuit *Stromsicherung*

stopnie planche latérale *Seitenbrett*

stopper chronomètre *Stoppuhr*

stożek cône *Konus; Kegel*; — **podwójny** cône double *Doppelkonus*; — **sprzęgła** cône d'embrayage *Kupplungskonus*; — **zaworu** cône de soupape *Ventilkegel*; — **odwrotny** cône renversé *verkehrter Konus*

strata przez tarcie perte par friction *Reibungsverlust*

stroik do trąbki son de trompe *Huppenstimme*

strug rabot *Hobel*

strzemię resoru jumelle; ploie-ressort *Federlasche*

styk contact *Kontakt*; — **platynowy** contact platiné *Platinkontakt*; — **ślizgowy** contact frotteur *Schleifkontakt*

suw p. skok!

suwak (szyber) tiroir *Schieber*; — **wewnętrzny** chemise interne *Innenschieber*; — **zewnętrzny**

(w silniku suwakowym) chemise externe *Aus-senschieber*

świeca bougie *Kerze*; *Zündkerze*

sworzeń boulon; axe *Bolzen*; — **łączący** boulon d'ensemble *Verbindungsbolzen*; — **łańcucha** boulon de chaîne *Kettenbolzen*; — **korby** scie de manivelle *Kurbelbolzen*; — **przerywacza** cheville de l'interrupteur *Unterbrecherstift*; — **świecy** fil central; axe de bougie *Kerzenstift*; — **łtowski** axe de piston; boulon de piston *Kolbenbolzen*; — **zabezpieczający** boulon de sécurité *Sicherungsbolzen*

syczek (kurek kompr.) robinet de compression; de purge *Kompressionshahn*

syfon (lewar) siphon *Siphon*; *Saugheber*

syrena sirène *Sirene*

system système *System*

szczeka **imadła** mâchoires; mordache *Spannbacken*; — **hamulca** mâchoires; lame de collier de frein *Bremsbacke*

szczelina entaille *Schlitz*

szczeliwo presse-étoupe *Stopfbüchse*

szczelniwo joint *Dichtung*; — **gumowe** garniture joints en caoutchouc *Gummidichtung*; — **miedziane** garniture en cuivre *Kupferdichtung*; — **ołowiane** garniture en plomb *Bleidichtung*; — **miedziano-azbestowe** joint métalo-plastique *Kupferasbestdichtung*; — **pierścieniowe** anneau de joint *Dichtungsring*

szczyt dyszy bec du gicleur *Düsenspitze*

szemat **łączenia** schéma de distribution *Schaltungs-schema*

szkielet wozu bâti *Wagengestell*

szkła ochronne (na oczy) lunettes de route *Schutz-brille*

szmergel émeri *Schmirgel*

sznur corde *Seil*; *Schnur*; — **azbestowy** corde d'amiant *Asbestschnur*

szofer chauffeur *Lenker*; *Chauffeur*

szosa chaussée *Landstrasse*
 szpon griffe *Klaue*
 szprycha rayon *Speiche*
 sztuczna guma (wulkanizowana oliwa) *factis Faktis*
 szyba ochronna pare-brise *Windschutzscheibe*
 szybkość obrotów nombre de tours *Tourenzahl*

T

tablica na znaki rozpoznawcze *plaque numérotée*
Nummertafel
 tarcza przenośni p. krążek przenośni! — na pas
crupon pour courroie Riemenscheibe
 tarczka nervure; aile *Rippe*
 taśma ruban *Band*; — hamulca ruban de frein *Brems-*
band; — izolująca ruban d'isolement *Isolier-*
band; — sprężysta ruban ressort *Federband*
 teówka fer en T *T-Eisen*
 tępy obtus *stumpf*
 termosyfon thermosiphon *Wärmesaugheber; Thermo-*
siphon
 termowentyl thermosoupape *Thermoventil*
 terpentyna térébenthine *Terpentin*
 tłocznik seringue *Spritze*; — do oliwy seringue à
huile Oelspritze; de smaru seringue à graisse
Fettspritze
 tłok piston *Kolben*; — rozpylacza piston du carbu-
rateur Vergaserkolben; — pompy piston d'une
pompe Pumpenkolben; — silnika piston du mo-
teur Motorkolben; — tłocznika piston de la se-
ringue Spritzenkolben
 tłumik wybuchów silencieux *Schalldämpfer*; —
wstrząśnień amortisseur de choc Stossdämpfer
 toczek curseur *Lauftring*
 toczyć tourner *drehen*
 tokarnia tour *Drehbank*
 tokarz tourneur *Dreher*
 tonaż tonnage *Tonnage*
 tona (1000 kg) tonne *Tonne*

- torba na narzędzia** sac à outil *Werkzeugtasche*
trąbka trompette *Huppe*; — **sygnałowa** cornet d'alarme *Signalhuppe*
traktor tracteur *Traktor*; *Zugwagen*; — **gąsienicowy** tracteur à chenilles *Treibbandtraktor*
transformacja (przeformowywanie) transformation *Transformation*
transformator p. przeformywacz!
trawers p. poprzecznica!
tronik (sprężyny zaworu) cuvette de ressort *Ventilfederschraube*
tryb pignon ; *ahnrad*; — **stożkowy napędu** pignon conique *kleines Kegelrad*; — **talerzowy** grande couronne *Tellerrad*; — **z fibry** pignon de fibre *Fiberzahnrad*
tryby do zmiany kierunku pignon d'inflexion *Wendelgetriebe*; — **planetarne** train planétaire *Planetengetriebe*; — **przesuwalne** train baladeur *verschiebbare Zahnräder*; — **ślimakowe** engrenages hélicoïdaux; à vis sans fin *Schneckenradgetriebe*; — **stożkowe** pignon conique *Kegelräder*; — **z zazębieniem wewnętrznym** engrenage intérieur *Getriebe mit Innenverzahnung*; — **wyrównujące** engrenage différentiel *Differentialgetriebe*
trzon tige *Stange*; — **pompy** tige de la pompe *Pumpenstange*; — **sternika zaworów** tige de poussoir *Ventilslösselstange*; — **zaworu** tige de soupape *Ventilstange*; — **żelazny** tige de fer (âme) *Eisenkern*
trzonek (ogniwa łańcuchowego) rivet de chaîne *Kettenniele*
trzymak support *Stütze*; *Halter*; — **latarni** portelanterne *Laternenträger*; — **opon zapasowych** porte-pneus *Pneuhalter*
tuleja crapaudine *Büchse*; — **resorowa** boîte à ressort *Federbüchse*
twardy dur *hart*.

U

ucho oeil *Oese*

uderzenie wsteczne contre-coup *Rückschlag*

udźwig faculté de porter *Tragfähigkeit*

ulatniak carburateur par surface; à léchage *Oberflächenvergaser*

umocowanie calage *Befestigung*

ustalacz levier d'arrêt *Arretierhebel*

ustalenie kierowania arrêt de direction *Lenkhemmung*

uszczelnienie p. szczeliwo; szczelniwo!

uszka latarni douille de lanterne *Laternenmuffe*

usztywniacz Kardana bielle de réaction *Kardanversteifung*

usztywnienie mostu tylnego bielle de poussée *Versteifung der Hinterradbrücke*

W

wada panne *Panne*

walec suwakowy chemise; douille du tiroir *Schieberhülse*

wał arbre; axe *Welle*; — główny axe principal *Hauptwelle*; — hamulca axe de frein *Bremswelle*; — Kardana cardan *Kardanwelle*; — korbowy arbre de moteur; vile-brequin; arbre manivelle *Kurbelwelle*; — łączników (w silniku szczelinowym) arbre de biellettes *Stangenwelle*; — noskowy arbre à cames *Nockenwelle*; — pierwszy (w zmienniku) arbre primaire *Primärwelle*; — pompy arbre de pompe *Pumpenwelle*; — przenośni arbre de transmission *Vorgelegewelle*; — przenośni w zmienniku arbre de transmission *Transmissionswelle*; — regulatora arbre de réglage *Regulatorwelle*; — napędowy (pierwszy) arbre primaire (intermédiaire) *Primärwelle*; — pędzony arbre secondaire *Sekundärwelle*; — wyrównywacza arbre de différentiel *Differentialwelle*; — sprzęgła arbre d'embrayage *Kupplungswelle*

- walek** galet; poulie; rouleau *Rolle*; — **łańcucha** galet de chaîne; rouleau de chaîne *Kettenrolle*;
 — **sternika zaworów** galet; rouleau de poussoir *Ventilstößelrolle*
warga (brzeg) lèvre *Rand*
warstwica resoru lame de ressort *Federblatt*; — **główna resoru** lame maîtresse *Federhauptblatt*
warsztat atelier *Werkstätte*
wąż gumowy tube de caoutchouc *Gummischlauch*;
 — **do trąby** tuyau de trompe *Huppenschlauch*;
 — **do wody** tuyau à eau *Wasserschlauch*
węgiel rozdzielacza contact charbon de distributeur *Verteilerkohle*
wentyl p. zawór!
wentyl pneumatyku valve *Schlauchventil*
wężyk do wentyla tube en caoutchouc pour valve *Ventilschlauch*
wiatrak ventilateur *Ventilator*
widelki fourchette; chape *Gabel*; — **do pneumatyków** fourche de montage *Montiergabel*; — **sprzęgła** fourchette d'embrayage *Kupplungsgabel*; — **wspornika** chape de béquille *Bergstützengabel*
wielokrażek poulie étagée *Stufenscheibe*
wieniec couronne *Kranz*; — **piasty** couronne de moyeu *Nabenkranz*; — **koła zębatego** couronne de roue dentée *Zahnradkranz*; — **koła łańcuchowego** couronne de pignon de chaîne *Kettenzahnradkranz*; — **zębaty wolnobiegu** couronne de la roue libre *Freilaufkranz*
wiercenie alésage *Bohrung*
wiercić aléser *bohren*
winda cric *Wagenheber*
wkładka imadła mordache *Spannblech*; — **hamulca** sabot de frein *Bremseinlage*
woda eau *Wasser*; — **do chłodzenia** eau à refroidir *Kühlwasser*
wojska samochodowe Service Automobile *Autotruppen*

- wolnobieć** roue libre *Freilauf*; — **kulkowy** roue libre à billes *Kugellagerfreilauf*
woltamierz voltamètre *Voltmeter*
wóz doczepny p. doczepka!
wskaznik zgęszczenia contrôleur de compression *Kompressionsprüfer*; — **poziomu** tube de niveau *Libelle*
wskazówka aiguille *Zeiger*; *Nadel*
wspornik béquille *Bergstütze*
wsteczbieg marche arrière *Rücklauf*
wsteczny wybuch choc; explosion en arrière *Rückschlag*
wstrząśnienie choc *Stoss*
wulkanizator vulcanisateur *Vulkanisieraparat*
wulkanizować (siarkować) vulcaniser *vulkanisieren*
wybijak klina chasse-clef *Keiltreiber*
wybuch explosion; détente *Explosion*
wyciąg linowy cabestan *Seilwinde*
wydajność rendement *Nutzeffekt*; — **silnika** rendement du moteur *Nutzeffekt des Motors*
wydmuch échappement *Auspuff*
wydyszyny gaz-brûle; de décharge; gaz-brûle d'échappement *Auspuffgase*
wycinek secteur *Sektor*
wykazywacz indicateur *Indikator*
wykraplarka (smarownica) graisseur à débit visible *Schautropföler*
wyłącznik zapalu interrupteur d'allumage *Zündungseinsteller*; — **wyrównywacza** bloquage du différentiel *Differentialsperre*
wyładowywać décharger *entladen*
wypust vidange *Ablass*
wyrównywacz différentiel *Differential*; — **o ząbieniu** czołowym différentiel à pignons droits *Stirnradifferential*
wysokie napięcie haute tension *Hochspannung*
wyprzęgać débrayer *auskuppeln*
wytopić się (o łożyskach) s'échauffer *heisslaufen*
wytwórnia usine; fabrique *Fabrik*

wytworząk *générateur Generator*; — acetyleny gé-
nerateur d'acétylène *Azetylengenerator*
wzbudzać *induire induzieren*
wzniesienie *côte Steigung*
wzór *modèle Muster; Type*

Z

zab *dent Zahn*; — koła zębatego *dent de roue dentée*
Radzahn
żabi kamień (boraks) *borax Borax*
zaczepka korby *broche de manivelle Kurbelstift*
zakładka *coulisse Kulisse*
zakrętka (nakrywa) *bouchon Kapsel; Verschluss-*
kappe
zamek *serrure Schloss*
zamkownik (ślusarz) *serrurier Schlosser*
zapadka *cliquet; dent de loup Sperrklinge*
zapalanie *allumage; ignition Zündung*
zapalacz *inflammateur Zünder*; — przerywowy bou-
gie de rupture *Abreisskerze*
zapał *allumage Zündung*; — Boscha *allumage par*
magnéto Bosch Boschzündung; — elektryczny
allumage électrique Magnet-Zündung; — magne-
to-elektryczny *allumage magnéto-élec. magnet-*
elektrische Zündung; — przerywowy *allumage*
à rupture Abreisszündung; — z baterją *allumage*
par pile Batteriezündung; — wysokonapięcio-
wy *allumage à haute tension Hochspannungs-*
zündung
zastawka *étoquiau; chicané Kulisse; Arretiervorrich-*
tung; w—ch *en chicanes kulissenartig*
zatyczka *bouchon; obturateur Verschlusskappe*; —
upustu *bouchon de vidange Ablasskappe*
zawiasy *charnière Scharnier*
zawieszak resorów p. strzemię!
zawlecza *goupille Splinte*
zawleczkociąg *tire-goupille; chasse-goupille Splin-*
tenzieher

zawór (wentyl) soupape *Ventil*; — **bezpieczeństwa** soupape de sûreté *Sicherheitsventil*; — **dławikowy p. przepustnica!** — **iglicowy** pointeau *Nadelventil*; — **kulowy** soupape à bille *Kugelventil*; — **redukcyjny** soupape de réduction *Reduzierventil*; — **powietrza głównego** soupape à air principale *Hauptluftventil*; — **powietrza dodatkowego** soupape à air additionnelle *Zusatzluftventil*; — **stożkowy** soupape conique *Kegelventil*; — **ssący** soupape d'admission; d'aspiration *Saugventil*; — **samoczynny** soupape automatique *automatisches Ventil*; — **szczelnny** soupape-tiroir *Schieberventil*; — **tłoczny** valve de pression *Druckventil*; — **pneumatyku** valve de pneu *Pneumatikventil*; *Schlauchventil*; — **wiszący** soupape renversée *Hängeventil*; — — **wydmuchowy** soupape d'échappement *Auspuffventil*; — **wypustowy** soupape purgeur *Ablassventil*

zazębienie denture *Zahnang*

zbiornik réservoir *Behälter*; *Tank*; — **benzyny** réservoir à essence *Benzinbehälter*; — **oliwy** réservoir à huile *Oelbehälter*; — **wody** réservoir à eau *Wasserbehälter*

zbroja magnesu masses polaires *Polschuhe*

zdejmywacz kół p. kołociąg

zderzak tampon *Puffer*; — **gumowy** tampon à rondelles de caoutchouc *Gummipuffer*

zębatek pignon de démultiplicateur *Ritzel*

zębro nervure; aile *Rippe*; *Scheibchen*

żelazo fer *Eisen*; — **kujne (kute)** fer à forger *Schmiedeeisen*

zgęszczenie (kompresja) compression *Kompression*

zgiąć récourber *umbiegen*

złączyć p. krótkie spięcie!

złamanie cassure *Bruch*

zmiana chyżości changement de vitesse *Geschwindigkeitswechsel*

zmiennik (chyżości) boîte de vitesse *Wechselge-
triebe*
zmniejszanie zgęszczenia décompression *Dekom-
pression*
zużycie usure *Abnutzung*
zwalniacz ralentisseur *Verlangsamers*
żyłkowany nervé *gerippt*
żywica résine *Harz*.

IIe Partie.

Français - polonais - allemand

II-e Partie. Français-polonais-allemand.
Część II. Francusko-polsko-niemiecka.
II. Teil. Französisch-polnisch-deutsch.

A

- A. a.)*** (*avance d'allumage*) punkt nastawienia przed-
pału *VZ. Vorzündung*
admission ssanie *Saugperiode*
acatène bezłańcuchowy *kettenlos*
accélérateur akcelerator *Beschleuniger; Akzelerator*
accélération przyspieszenie *Beschleunigung*
accessoires przybory *Zubehörteile*
accumulateur zasobnik; akumulator *Akkumulator*
acétylène acetylen *Acetylen*
acier stal *Stahl*; — **doux** stal miękka *weicher Stahl*;
— **trempe** stal hartowana *gehärteter Stahl*
agencement tryby; system ruchomy *Getriebe; Vor-
richtung*
agrafe de courroie spinka pasa; rzemienia *Riemen-
klammer*
aiguille wskazówka; igła *Nadel; Zeiger*
aile skrzydło; błotnik *Kotflügel*; — **d'avant** przedni
błotnik *vorderer Kotflügel*; — **d'arrière** tylny
błotnik *hinterer Kotflügel*; — **de pompe** skrzy-
dło pompy *Pumpenflügel*
ailette kryza *Flansche*
aimant magnes *Magnet*
air additionel powietrze dodatkowe *Zusatzluft*
ajutage otwór dyszy *Düsenöffnung*
alcool alkohol *Spiritus*; **dénaturé** spirytus denatu-
rowany; denaturat *denaturierter Spiritus*

*) Znaki na kole rozpędowem do nastawiania silnika.

alésage wiercenie; średnica cylindra *Bohrung*

aléser wiercić *bohren*

alésoir rozwiertak *Reibahle*

alliage stop *Legierung*

allumage zapal; zapalanie *Zündung*; — **électrique** zapal elektryczny *elektrische Zündung*; — **magneto-électrique** zapal magneto-elektryczny *magnet-elektrische Zündung*; — **à haute tension** zapal wysoko-napięciowy *Hochspannungszündung*; — **à rupture** zapal przerywowy *Abreisszündung*; — **prématuré** przedpal *Vorzündung*; — **retardé** popal *Nachzündung*; *Spätzündung*

âme rdzeń (w odlewach) *Kern* (*Giesserei*)

amiante azbest *Asbest*

amortiseur tłumik *Dämpfer*; — **à ressort** tłumik sprężynowy; amortyzator *Federdämpfer*

ampère amper (jednostka natężenia prądu) *Ampere*

ampèremètre amperomierz *Amperemesser*

anneau pierścień *Ring*; — **de joint** szczeliwo pierścieniowe *Dichtungsring*

anti-dérapant opona ślizgochronowa *Antigleitreifen*; *Gleitschutzdecke*

appareil aparat; przyrząd *Apparat*; *Vorrichtung*; — **d'allumage** przyrząd do zapalania *Zündapparat*; — **de graissage** przyrząd do smarowania; oliwiarka *Schmier-, Oelapparat*; — **de graissage central** oliwiarka centralna *Zentralschmierapparat*

arbre wał *Welle*; — **à comes** wał noskowy *Nockenwelle*; — **de différentiel** wał wyrównywacza *Differentialwelle*; — **d'embrayage** wał sprzęgła *Kupplungswelle*; — **de moteur** wał korbowy *Kurbelwelle*; — **de pompe** wał pompy *Pumpenwelle*; — **de réglage** wał regulatora *Regulatorwelle*; — **de transmission** wał przENOŚNI *Transmissionswelle*; — **intermédiaire** wał sprzęgłowy *Kupplungswelle*; — **manivelle** wał korbowy *Kurbelwelle*; — **primaire** wał napędowy *Antriebswelle*;

Primärwelle; — *secondaire* wał pędzony *Nebenwelle*; *Sekundärwelle*

argile glina *Lehm*

arrêt de direction ustalenie kierowania *Lenkhemmung*

articulation staw *Gelenk*

aspiration ssanie; wsysanie *Ansaugen*

astiquer czyścić *putzen*

atelier warsztat; pracownia *Werkstatt*

auget korytko; łódka do oliwienia (na spodzie karteru) *Oelschiffchen*

auto-colonne kolumna samochodowa *Autokolonne*

automobile samochód *Automobil*; *Kraftwagen*

automobiliste automobilista; samochodziarz *Automobilist*

autoréparateur mechanik samochodowy *Automechaniker*

autotechnique autotechniczny *autotechnisch*

avance à l'allumage przedpał *Vorzündung*

axe oś; wał *Achse*; *Welle*; — *arrière* oś przednia *Vorderachse*; — *avant* oś tylna *Hinterachse*; — *de bougie* sworzeń świecy *Kerzenstift*; — *de frein* wał hamulca *Bremswelle*; — *de piston* sworzeń tłokowy *Kolbenbolzen*; — *de volant* oś kierownicy *Steuerradachse*; — *principal* wał główny *Hauptwelle*.

B

bâche płachta; fartuch *Wagendecke*

bague pierścień *Ring*; — *collectrice* pierścień kolektora *Kollektoring*; — *à collerette* kryza pierścieniowa *Ringflansch*; — *de captation* pierścień spajacza *Mitnehmerring*; — *du gicleur* pierścień dyszy *Düsenring*

bain d'huile kąpiel oliwna *Oelbad*

baladeur koło zębate przesuwalne; balader *verschiebbares Zahnrad*

balai szczotka (w prądnicy el.) *Bürste*

balancer wyważyć *ausbalancieren*

- bandages** ponosy; okolenie *Bereifung*; → **pleins**
masywy *Vollgummireifen*
- barbotage** rozbryzgiwanie *Schleuderung*
- barre drag** *Stange*; — **de direction** kierownica (u roweru) *Lenkstange*; — **de connexion** łącznica ramion kierowanych osi przedniej *Verbindungsstange*
- basse tension** (électr.) niskie napięcie *niedrige Spannung*
- bâti** rama; podstawa *Gestell*; *Rahmen*; — **de piles sèches** baterja ogni w suchych *Trockenbatterie*
- batterie** baterja *Batterie*
- bec** koniec; szczyt *Spitze*; *Ende*; — **de brûleur** palnik *Brenner*; — **de gicleur** szczyt dyszy *Düsen spitze*
- benzol** benzol *Benzol*
- béquille** wspornik; szczytło *Bergstütze*; *Krücke*
- bicyclette** rower; koło *Fahrrad*; — **à moteur** rower motorowy (słaby) *Fahrrad mit Motor*
- bidon** bańka; konwa *Kanister*
- bielle** (de piston) łącznik tłokowy *Kolbenstange*; *Pleuelstange*; — **de réaction** usztywnienie *Versteifung*; — **de moteur** łącznik tłokowy *Kolbenstange*; **de poussée** usztywnienie mostu tylnego *Treibstange*; — **de rappel de tige** ścięgno łańcucha *Kettenspanner*; — **de tension de chaîne** drążek ścięgna łańcucha *Kettenspannerstange*
- biellette** mały łącznik; łącznik pompki lub suwaka *kleine Verbindungsstange*; *Kolbenstange*
- bille** kula *Kugel*; — **de réglage** kula regulatora *Regulatkugel*; — **d'acier** kula stalowa *Stahlkugel*
- bloquage du différentiel** wyłącznik wyrównywacza *Differentialsperre*
- bobine** cewka *Spule*; — **d'allumage** cewka zapalowa *Zündspule*; — **d'induction** cewka indukcyjna *Induktionspule*
- boisseau** prowadnica; przepustnica *Führungshülse*; *Drosselklappe*; — **de butoir** prowadnica zderzaków *Pufferführung*

boîte skrzynka; **pudło** *Kasten*; — **à graisse** puszka smarowa *Fettbüchse*; — **à ressort** tuleja resorowa *Federbüchse*; — **de différentiel** skrzynka wyrównywacza *Differentialgehäuse*; — **de direction** skrzynka mechanizmu kierowniczego *Steuerschneckengehäuse*; — **d'engrenages** skrzynka zmiennika *Wechselgetriebekasten*; — **de vitesse** skrzynka zmiennika *Schnelligkeitsgetriebekasten*; — **d'outils** skrzynka na narzędzia *Werkzeugkasten*; — **du flotteur** basen pływaka *Schwimmerbehälter*

borax żabi kamień; boraks *Borax*

borne spinka biega *Polklemme*

bouche-trou nakrywka; zakrętka *Kapsel*

bouchon korek; nakrywa *Verschlusschraube*; — **d'admission** korek zaworu ssawnego *Saugventildeckel*; — **de dessus de carburateur** nakrywa basenu pływaka *Schwimmerbehälterdeckel*; — **d'échappement** korek zaworu wydmuchowego *Auspuffventildeckel*; — **de réservoir** zatyczka zbiornika *Behälterkappe*; — **de valve** nakrywa wentyla (od kieszki) *Ventilkappe*

bougie świeca *Kerze*; *Zündkerze*; — **de rupture** zapalacz przerywowy *Abreisskerze*

boulon sworzeń *Bolzen*; — **d'ensemble** sworzeń łączący *Verbindungsbolzen*; — **de chaîne** sworzeń łańcucha *Kettenbolzen*; — **de sécurité** sworzeń zabezpieczający *Sicherheitsbolzen*; — **du piston** sworzeń tłoka *Kolbenbolzen*; — **et écrou** sierdzeń *Bolzen und Schraubenmutter*; — **d'assemblage** ściskacz resoru *Federschraube*

bourrelet listwa (u opony) *Wulst*

bouton guzik *Knopf*; — **de contact** guzik włącznika *Kontaktknopf*; — **de vidange** zatyczka upustu *Ablässöffnungsknopf*

bras de pivot directeur ramię kierownicze *Lenkschenkel*

braser lutować na twardo *harthlöten*

brasure lut twardy *Harthlot*

bride klamra; kryza *Flansche*; *Klammer*; — **d'admission** kryza zaworu ssącego *Saugventilflansch*; — **d'échappement** kryza zaworu wydmuchowego *Auspuffventilflansch*; — **de ressort** cybant; klamra resoru *Federbride*; *Federhacken*
broche klin nitowy *Nietkeil*; — **de manivelle** zaczepka korby (na wale korbowym) *Kurbelstift*
brûleur palnik *Brenner*
burette bańka (na oliwę) *Oelkanne*
burin dłuto *Meissel*
butée łożysko oporowe *Drucklager*

C

câble lina; kabel *Drahtseil*; *Leitung*; *Kabel*; — **de** *Bovden* linka Bowdena *Bôwdenkabel*; — **électrique** przewodnik prądu (*Strom*-) *Leitung*
cache poussière prochowiec *Staubfänger*
cadre rama; podstawa *Gestell*; *Rahmen*
calage nastawianie; umocowanie *Einstellen*; *Befestigung*; — **d'une magnéto** nastawianie magneta *Magneteinstellung*
cale klin; podkładka resoru *Keil*; *Federunterlage*
calotte korek; nakrywa *Kappe*
came nosek; garb *Nocken*; — **d'allumage** nosek przerywacza *Unterbrechernocken*; — **d'admission** nosek dla zaworu ssącego *Saugventilnocken*; — **d'échappement** nosek dla zaworu wydmuchowego *Auspuffventilnocken*; — **de rupture** nosek zapalacza przerywowego *Abreissnocken*
camion samochód ciężarowy *Lastauto*; *Lastwagen*
camionnette samochód półciężarowy *leichter Lastwagen*
capacité pojemność *Kapazität*
capot (couvre-moteur) nakrywa; przyłbica silnika *Motorhaube*
capote nakrywa silnika *Motorhaube*
capuchon dach; okrycie *Verdeck*
carburateur rozpylacz; gazownik; karburator *Ver-*

gaser; *Karburator*; — **automatique** rozpylacz samoczynny *automatischer Vergaser*; — **à réglage d'air** rozpylacz z regulacją powietrza *Vergaser mit Luftregulierung*; — **à réglage d'essence** rozpylacz z regulacją dopływu *Vergaser mit Benzinregulierung*; — **à l'échage** ulatniak *Oberflächenvergaser*; — **à giclage** rozpylacz tryskowy *Spritzvergaser*; — **par surface** ulatniak *Oberflächenvergaser*

carbure de calcium karbid *Calciumcarbid*

Cardan Kardan; wał Kardana *Kardan*; *Kardanwelle*

carrosserie nawoźnia; nadwozie *Karosserie*; *Wagenkasten*

carrossier karosjer; stelmach *Wagenbauer*

carter karter; skrzynka *Gehäuse*; *Karter*

cartouche łuska *Hülse*

cassure złamanie *Bruch*

centre de gravité środek ciężkości *Schwerpunkt*

chaîne łańcuch *Kette*; — **antidérapante** łańcuch przeciślizgowy *Antigleitkette*; — **antipatinante** łańcuch ślizgochronowy *Gleitschutzkette*; — **à doubles rouleaux** łańcuch z podwójnymi wałkami *Doppelrollenkette*; — **à rouleaux** wałkowy *Rollenkette*

chaînette de valve łańcuszek wentyla (u roweru) *Ventilkettchen*

chalumeau dmuchawka; palnik *Lötrohr*; *Brenner*

chambre- à air kieszka *Luftschlauch*; — **à mélange** komora mieszania *Mischkammer*; — **de carburation** komora mieszania *Mischkammer*; — **de combustion** komora cylindra *Verbrennungsraum*; — **d'explosion** komora wybuchowa *Explosionsraum*; — **de soupape** komora zaworu *Ventilkammer*

changement zmiana; zmiennik *Aenderung*; *Wechsel*; — **de vitesse** zmiana chyżości *Geschwindigkeitswechsel*

chape widełki; głowica *Gabel*; *Kopf*; — **ouvert** rozwidlenie osi przedniej *Vorderachsengabel*; —

— **fermée** oko osi przedniej *Öffnung der Vorderachse für Schenkel*; — **du cliquet le levier de changement de vitesse** chwył przelącznika, chyżości *Schalthebelkopf*; — **de béquille** widełka wspornika *Bergstützengabel*; — **de piston du carburateur** widełki tłoku rozpylacza *Vergaserkolbengabel*

chapeau nakrywa *Kappe*; — **de palier** nakrywa łozyska *Lagerdeckel*; — **de roue** nakrywa piasty *Radkapsel*; — **de soupape** nakrywa zaworu *Ventildeckel*

charbon gras krusta węglowa *Oelkohle*

char d'assaut (tank) czołg *Tank*

charger ładować; obciążać *laden; belasten*

charnière zawiasy; staw *Scharnier; Gelenk*; — **de direction** staw kierownicy *Steuerungsgelenk*

chasse-clef wybijak klina *Keiltreiber*

chasse-goupilles zawleczkociąg *Splintenzieher*

châssis podwozie *Untergestell; Chassis*

chauffeur szofer; kierowca *Lenker; Chauffeur*

chaussée szosa; gościniec *Chaussee; Landstrasse*

chemin droga *Strasse; Weg*

chemise d'eau koszulka wodna *Wassermantel; Zylindermantel*; — **du cylindre** koszulka wodna *Wassermantel; Zylindermantel*; — **interne** suwak szczelinowy wewnętrzny (w siln. suwakowym) *Innenschieber (bei Schiebermotor)*; — **externe** suwak szczelinowy zewnętrzny (w silniku suwakowym) *äusserer Schieber (bei Schiebermotor)*

cheval-vapeur siła jednego KP *Pferdekraft*

cheville de l'interrupteur sworzeń przerywacza *Unterbrecherstift*

chicanes, en w zastawkach *kulissenartig*

choc en arrière wsteczny wybuch *Rückschlag*

chute pochyłość; nachylenie *Gefälle; Sturz*; — **des roues** odchylenie kół *Radslurz*

clapet klapa; zawór *Klappe; Drosselklappe*; — **d'é-**

- chappement** kłapa wolnego wydmuchu *Auspuffklappe*
clavette klin *Keil*; — **de soupape** klin zaworu *Ventilkeil*
clef klucz *Schlüssel*; — **de contact** chwyt łącznika (elektr.) *Umschalterknopf*; — **à deux branches** klucz obustronny *doppelter Gabelschlüssel*; — **à douille**; **en tube** klucz rurowy *Rohrschlüssel*; *Stechschlüssel*; — **à vis** klucz przestawny; francuski *Schraubenschlüssel*; *Franzose*; — **pour essieux de voitures** klucz do kół *Radschlüssel*; — **simple** klucz pojedynczy *einfacher Schlüssel*; — **pour gicleur** klucz do dyszy *Düsen-schlüssel*; — **pour magnéto** klucz do magneto *Magnetschlüssel*
cliquet zapadka; ustalacz *Sperrklinke*
cloison przegroda *Scheidewand*
clou gwóźdź; ćwiek *Nagel*
collecteur d'admission przewód ssawny do cylindrów *Saugleitung*
collier pierścień *Ring*; *Halsring*; — **d'excentrique** pierścień mimośrodkowy *excentrischer Ring*; — **de frein** pierścień hamulca *Bremsring*; — **de serrage** pierścień do ściągania *Ring zum Anziehen*
colonnnette przetyczka koła łańcuchowego *Kettenradbolzen*
combustion spalenie *Verbrennung*
commandé kierowany; sterowany *getrieben*; *gesteuert*
compensateur kompensator *Kompensator*; *Ausgleichdüse*
compression kompresja; zgęszczenie *Kompression*
compteur licznik *Zähler*; — **d'essence** licznik benzyny *Benzinkontrolluhr*; — **de tours** licznik obrotów *Tourenzähler*; — **kilométrique** licznik kilometrów *Kilometerzähler*
condensateur kondenzator *Kondensator*
conducteur (fil) 1. przewodnik (prądu) *Leitungsdraht*; 2. kierowca; konduktor *Lenker*; *Konduktor*

- conduite** prowadzenie *Lenkung; Führung*; — **par câble** przewód kablowy *Kabelleitung*
- cône** stożek *Kegel; Konus*; — **d'embrayage** stożek sprzęgła *Kupplungskonus*; — **de moyeu arrière** czop stożkowy koła (piasty) tylnego *hinterer Radnabenkonus*; — **de moyeu avant** czop stożkowy koła (piasty) przedniej *vorderer Radnabenkonus*; — **de soupape** stożek (głowa) zaworu *Ventilkegel*; — **renversé** stożek odwrotny (w sprzęgle) *umgekehrter Konus*; — **mâle** miska na stożek (w sprzęgle) *Kegelspindel*
- contact** styk; kontakt; złącz *Kontakt*; — **platiné** styk platynowy *Platinkontakt*; — **frotteur** styk ślizgawy *Schleifkontakt*
- contre-clavette** klin zaciskowy *Gegenkeil*; — **-écrou** dośrubek *Kontramutter; Gegenmutter*; — **-enveloppe** osłona *Schutzdecke*; — **-plaque** podkładka *Unterlagscheibe*
- contrôleur de consommation d'essence** miernik zużycia benzyny *Benzinkontrolluhr*
- corde** sznur; lina *Strick; Seil*; — **d'amiante** sznur azbestowy *Asbestschnur*; — **de chanvre** lina parczana *Hanfseil*; — **de fer** lina drucziana *Drahtseil*; — **en acier** lina stalowa *Stahldrahtseil*
- cornet d'alarme** trąbka sygnałowa *Signalhuppe*
- côte** wzniesienie *Steigung*
- coude** kolano; zgięcie *Knie; Kröpfung*
- coulisse** zakładka *Falz; Kulisse*
- coup de piston** skok; suw tłoka *Kolbenhub; Kolbenstoss*; **de poing** pompka ręczna do ciśnienia *Handpumpe des Behälters*
- coupe-circuit** stopka *Stromsicherung*
- courant** prąd *Strom*; — **électrique** prąd elektryczny *elektrischer Strom*; — **induit** prąd indukowany; wzniecony *induzierter Strom*; — **primaire** prąd pierwotny; pierwszy *Primärstrom*; — **secondaire** prąd wtórny *Sekundärstrom*
- courroie** pas; rzemień *Riemen*; — **plate** pas płaski

Flachriemen; — **ronde** pas okrągły *Rundriemen*;
 — **trapézoïdale** pas klinowy *Keilriemen*; —
caoutchouc pas gumowy *Gummiriemen*; — **à**
lamelles de cuir pas z ogniów skórzanych *Glied-*
riemen; **chaînée** pas z ogniów *Kettenriemen*
couronne wieniec; pierścień *Ring*; *Kranz*; **de pignon**
à chaîne wieniec koła łańcuchowego *Ketten-*
zahnradkranz; — **de la roue libre** wieniec koła
 zębatego wolnobiegu *Freilaufkranz*
course du piston skok tłoka *Kolbenhub*; *Hub*
court circuit krótkie spięcie *Kurzschluss*
coussinets miska łożyska; łożyska oporowe *Druck-*
lager; *Lagerschalen*; — **à bittes** kulobieg; łoży-
 ska kulowe *Kugellager*; — **du piston** panewki
 tłoka *Kolbenbolzenlager*; — **à rouleaux** łożyska
 wałkowe *Rollenlager*; — **de la tête de bielle**
 łożyska głowy łącznika *Kolbenstangenlager*; —
de palier łożyska wału korbowego *Kurbelwel-*
lenlager; — **sphériques** miski łożyska kulko-
 wego *Kugellagerschalen*
couvercle antipoussiéreux okrywa od kurzu *Staub-*
deckel
couvre-chaîne okrywa łańcucha *Kettenschutz*
crapaudine łożysko końcowe; tuleja *Zapfenlager*;
Pfanne
crépine sącznik; siatka *Filter*; *Sieb*
cric winda; lewar *Wagenheber*; *Winde*
crochet hak *Haken*
crochets de la jante haki na obręczy *Radfelgenhaken*
crupon pour courroie tarcza na pas *Riemenscheibe*
cuir skóra *Leder*; — **chromé** skóra chromowa *Chrom-*
leder; — **de piston** tłok skórzany (u pompy)
Kolbenleder; *Lederkolben*
cuivre miedź *Kupfer*; — **jaune** mosiądz *Messing*
culasse głowica; nakrywa cylindra *Zylinderkopf*;
-deckel
culbuteur sternik dźwigniowy (zaworów) *Ventilsteu-*
rungshebel
culotte nakrywa *Haube*

curseur toczek *Lauftring*

cuvette miska *Schale*; — **à niveau constant** basen pływaka *Schwimmerbehälter*; — **de ressort** tronik sprężyny zaworowej *Ventilsfederscheibe*; — **de coussinet à rouleaux** miska łożyska wałkowego *Rollenlagerschale*

cyclecar samochodzik *Cyclecar*

cylindre cylinder *Zylinder*; — **culasse** głowica cylindra *Zylinderdeckel*; — **horizontal** cylinder leżący (poziomy) *horizontaler Zylinder*; — **droit** cylinder pionowy *verticaler Zylinder*; — **à haute tension** cylinder wysokociśnieniowy *Hochdruck-Zylinder*

D

débrayer wyprzęgać *auskuppeln*

décharger wyladowywać *entladen*

décompressateur dekompresator *Dekompressateur; Dekompressor*

décompression zmniejszanie zgęszczenia *Druckaufhebung; Dekompression*

défecteur deflektor; odchylacz *Deflektor*

démarrage ruszanie z miejsca *anfahren*

démarrreur starter; rozrusznik *Anlasser; Starter*

démonte-bandage, — **-pneu** łyżka do montowania *Montiereisen*

démonter rozbierać *zerlegen*

densimètre areometr (gęstomierz) *Dichtigkeitsmesser; Areometer*

dent ząb *Zahn*; — **de roue** ząb koła zębatego *Radzahn*; — **de loup** zapadka *Sperrzahn; Sperrklinke*

denture zazębienie *Zahnung*

déravage rozbryzgiwanie *Schleuderung*

dessous du carburateur spód rozpylacza (karburatora) *Unterteil des Vergasers*

diamètre średnica *Durchmesser*

différentiel wyrównywacz *Differential*; — **à pignons**

- droits** wyrównywacz o zazębieniu czołowym *Stirnraddifferential*
diffuseur dławik *Zerstäuber*
direction kierowanie; kierunek *Lenkung*
dispositif urządzenie; przybór *Vorrichtung*; — **de mise en marche** przyrząd do ruszania z miejsca; rozrusznik *Anlassvorrichtung*
disque dysk; tarcza *Scheibe*; *Lamelle*; — **de distributeur** tarcza rozdzielacza *Verteilerscheibe*
distributeur d'allumage rozdzielacz prądu *Stromverteiler*
distribution sterowanie *Steuerung*; — **de comes** sterowanie nosków *Nockensteuerung*
douille łuska; prowadnica *Büchse*; *Hülse*; — **de direction** prowadnica *Führungshülse*; — **de lanterne** uszka latarni *Laternenmuffe*; — **du tiroir** prowadnica suwaka *Schieberhülse*
dur twardy *hart*
dynamo prądnica; dynamomaszyna *Dynamomaschine*

E

- eau** woda *Wasser*; — **à refroidir** do chłodzenia *Kühlwasser*
écartement odstęp *Abstand*; — **des essieux** odstęp osi *Achsabstand*; — **des roues** rozstawa kół *Radstand*
échappé odstęp *Zwischenraum*
échauffer, s' — zatrzeć się (o płokach); wytopić się (o łożyskach) *heisslaufen*
éclairage oświetlenie *Beleuchtung*
écrou naśrubek *Schraubenmutter*; *Mutter*; — **à oreilles** naśrubek motylkowy *Flügelmutter*; — **couronné** koronówka *Kronenmutter*; — **de rayon** naśrubek sprychy *Speichennippel*; — **de nipple** naśrubek spójki rurowej *Holländermutter*; — **du réservoir** zakrętka zbiornika *Behälterverschlussschraube*
embase kryza cylindra *Zylinderflansche*; *-scheibe*

embrayage sprzęgło *Kupplung*; — **à cônes** sprzęgło stożkowe *Konuskupplung*; — **à endentures** sprzęgło szponowe *Klauenkupplung*; — **à friction** sprzęgło tarciove *Friktionskupplung*; — **à griffes** sprzęgło szponowe *Klauenkupplung*; — **à plateaux** sprzęgło tarczowe *Scheibenkupplung*; — **à disques** sprzęgło dyskowe *Lamellenkupplung*; — **à ruban** sprzęgło taśmowe *Federbandkupplung*; — **à cône direct** sprzęgło stożkowe *Konuskupplung*; — **à cône inversé** sprzęgło ze stożkiem odwrotnym *Kupplung mit verkehrtem Konus*

empattement rozstawa kół *Radstand*

enclume kowadło *Amboss*

engrenage tryby *Getriebe*; — **à vis sans fin** tryby ślimakowe *Schneckengetriebe*; — **de multiplicateur** napęd zębatkowy *Ritzelantrieb*; — **conique** tryby stożkowe *konisches Getriebe*; — **différentiel** tryby wyrównujące *Differentialgetriebe*; — **intérieur** tryby z zazębieniem wewnętrznym *Getriebe mit Innenverzahnung*

enroulement primaire nawinięcie pierwotne *Primärwicklung*; — **secondaire** nawinięcie wtórne *Sekundärwicklung*

entaille szczelina *Schlitz*

entonnoir lejek *Trichter*; — **avec grille** lejek z sitkiem *Trichter mit Sieb*

enveloppe okrycie; koperta *Mantel*; *Hülse*; — **d'eau**, — **du moteur** koszulka wodna *Wassermantel*; — **du vilebrequin** karter *Kurbelgehäuse*; — **du pneu** okrywa opony *Mantelhülle*

épaisseur grubość *Stärke*; *Wandstärke*

épancher przelewać się *überlaufen*

épureur d'huile sącznik oliwy *Öelfilter*

essence benzyna *Benzin*; — **lourde** ciężka benzyna *Schwerbenzin*

essieu oś *Achse*; — **d'arrière** oś tylna *Hinterachse*; — **d'avant** oś przednia *Vorderachse*; — **directeur** oś kierująca (przednia) *gesteuerte Achse*;

— **moteur** oś (wał) silnika *Motorachse*; — **tour-**
nant oś obracająca się *drehende Achse*
étain cyna *Zinn*
étanche à la poussière uszczelniony od kurzu *staub-*
 dicht
étau imadło *Schraubstock*; — **à main** imadełko *Feil-*
kloben
étincelle iskra *Funke*
étoquiau przetyczka *Sperrstift*
étranglement dławienie *Drosselung*
étrangler dławić; przepuszczać *drosseln*
étrier cybant *Bügel*; — **de fixation** cybant resoru
Federbügel
exhausteur ekshaustor *Benzinsauger*
expansion ekspansja *Ausdehnung*
explosion wybuch *Explosion*
extincteur d'essence gaśnica; aparat do gaszenia
 , benzyny *Benzinlöscharat*

F

F. A.') (**fermeture d'admission**) K. S. (koniec ssania)
S. Z. (Saugventil zu)
factis faktis; (szluczna guma) *Faktis*; *Kunstgummi*
faculté de porter udźwig *Tragfähigkeit*
F. E.') (**fermeture d'échappement**) W. Z. (wydmuch
 zamyka) *A. Z. (Auspuff zu)*
fente rysa; pęknięcie *Sprung*
fer żelazo *Eisen*; — **en T** teówka *T-Eisen*; — **forgé**
 żelazo kujne *Schmiedeeisen*
feutre filc *Filz*
fibre fibra *Fiber*
fiches pour câbles wtyczki kablowe; końcówki
Stecker
fil przewód *Leitung*; — **d'acier** drut stalowy *Stahl-*
draht; — **électrique** przewodnik prądu *Strom-*
leitung; — **primaire** przewodnik pierwotny *Pri-*

*) Znaki na kole rozpędowem do nastawiania silnika,

mär-draht; — **secondaire** przewodnik wtóry
Sekundärdraht

filet nawój; gwint *Gewinde*; — **à droite** nawój prawy *Rechtsgewinde*; — **à gauche**, — **renversé** nawój lewy *Linksgewinde*

filtre sącznik *Seiher*; *Filter*

fissure de piston rowek na tłoku *Kolbenschlitz*

flasque korba wału korbowego *Kurbel der Kurbelwelle*

fléau coudé młoteczek przerywacza *Unterbrecher-hammer*

flotteur pływak *Schwimmer*

fonte odlew *Guss*; — **dure** odlew twardy *Hartguss*

force siła *Kraft*

fourchette widełki *Gabel*; — **d'embrayage** widełki sprzęgła *Kupplungsgabel*

frein hamulec *Bremse*; — **à bande** hamulec taśmowy *Bandbremse*; — **à expansion** hamulec ze szczękami do rozpierania *Innenbremse*; **à levier** hamulec ręczny *Handbremse*; — **à mâchoires** hamulec szczękowy *Backenbremse*; — **à main** hamulec ręczny *Handbremse*; — **à ruban** hamulec taśmowy *Bandbremse*; — **à segments intérieurs** hamulec ze szczękami do rozpierania *Innenbremse*; — **à serrer** hamulec zaciskowy *Aussenbremse*; — **à tambour** hamulec bębnowy *Trommelbremse*; — **du moyeu** hamulec w piaście *Nabenbremse*; — **différentiel** wyrównujący *Differentialbremse*; — **sur jante** hamulec obwodowy *Felgenbremse*

freiner hamować *bremsen*

fusée czop osi *Achsstummel*; — **d'essieu** ramię osi *Achsschenkel*

G

gâche ściskacz węża; rury *Rohrschelle*

galet wałek; rolka *Rolle*; — **de chaîne** wałek łańcucha *Kettenrolle*; — **de poussoir** wałek sternika *Ventilstößelrolle*

- garage** garaż *Wagenhalle*
garde-boue błotnica; blacha ochronna *Kotblech*; *Kotschützer*; — **-chaîne** okrywa łańcucha *Kettenschützer*; — **-crotte** przegroda *Spritzwand*
garniture en cuivre szczelniwo miedziane *Kupferdichtung*; — **en caoutchouc** szczelniwo gumowe *Gummidichtung*
gaz gaz *Gas*; — **brûle** spaliny *Verbrennungsgase*; — **de décharge (d'échappement)** wydyszyzny *Auspuffgase*
générateur wytworzak; generator *Erzeuger*; *Generator*; — **à acétylène** wytworzak acetylenu *Acetylen-erzeuger*
gicleur (gigleur) dysza *Düse*; — **de ralenti** dysza próżnobiegową *Leerlaufdüse*; — **central, normal, principal** dysza główna *Hauptdüse*; — **de puissance** dysza główna (siłodajna) *Hauptdüse*; — **régulateur** dysza dodatkowa *Manteldüse*; — **compensateur** dysza benzynowa; kompenzator *Ausgleichdüse*
glace szkło; szyba *Glas*; *Fenster*; — **de graisseur** wziernik oliwiarki *Oelschauglas*
glissement ślizganie *Gleiten*
godet przetyczka *Stift*; — **à huile** tuleja; puszka na oliwę *Oelbüchse*; — **ergot** przetyczka noska *Nocken-, Warzen-Stift*
goupille przewlecza (splint) *Splint*
goupillé zawleczony *versplintet*
graissage par barbotage smarowanie rozbryzgowie *Schleuderölung*; — **par circulation sous pression** smarowanie obiegowe (okrężne) *Umlaufschmierung*
graisse smar; oliwa *Fett*; *Oel*; — **consistante** smar stały *konsistentes Fett*; *Tovotte*
graisseur smarownica *Oeler*; — **à débit visible** smarownica z wziernikiem *Schautropföler*; — **à chape** smarownica helmowa *Helmöler*; — **à gouttes (compte-gouttes)** smarownica kropłowa; wykraplarka *Tropföler*; — **coup de poing**

smarownica ręczna (pompka) *Handöler*;
mécanique smarownica samoczynna *Selbstöler*; — **à ressort** smarownica sprężynowa *Schnappöler*; — **à godet** smarownica czerpakowa *Baggeröler (Oppel)*; — **Stauffer** smarownica Sztauffera *Staufferbüchse*
grande couronne tryb talerzowy *Tellerrad*
grand pignon pędzone koło łańcuchowe *grosses Kettenrad*
grattoir skrobak *Schaber*
griffe szpon; łapka *Klaue*; *Kralle*
grille antipoussière siatka ochronna *Schutzgitter*
grue dźwigar; kran *Heber*
guide prowadnica *Führung*; — **de soupape** prowadnica zaworu *Ventilführung*
guidon kierownica (u roweru) *Lenkstange*

H

haute tension wysokie napięcie *Hochspannung*
hélice śruba; śmiga *Schraube*
houssiner przełączać *umschalten*
huile olej *Oel (Mineralöl)*; — **végétale** oliwa (roślinna) *Pflanzenöl*; — **à graisser** olej do smarowania *Schmieröl*; — **de pieds de boeuf** olej kościany *Knochenöl*; — **de ricine** olej rycinowy *Ricinusöl*; — **de térébenthine** terpentyna *Terpentinoel*

I

ignition zapalenie *Zündung*; — **spontanée** samozapalenie *Selbstzündung*
imperméable nieprzepuszczalny *dicht*
indicateur indykator; wykazywacz *Messapparat*; — **de pentes** miernik pochyłości *Steigungsmesser*
inducteur induktor *Induktor*
induire indukować; wzbudzać *induzieren*
inflammateur zapalacz *Entzünder*
intensité natężenie *Stärke*

interrupteur przerywacz *Unterbrecher*
isolateur izolator; odosabniacz (zły przewodnik elektryczności) *Isolator*
isolement izolacja *Isolierung*

J

jambe de force ścięgno Kardana *Kardanversteifung*
jante obręcz *Felge*; — **à courroie** obręcz pasowa *Riemenfelge*; — **creuse** obręcz drażona *hohle Felge*; — **en acier** obręcz stalowa *Stahlfelge*; — **en bois** obręcz drewniana *Holzfelge*; — **en fer** obręcz żelazna *Eisenfelge*
jeu luz *Spiel*; **toter Gang**
joint staw lub uszczelnienie *Gelenk* od. *Dichtung*; — **à rotule** staw kulowy *Kugelgelenk*; — **de Cardan** staw Kardana *Kardangelenk*; — **de courroie** spinka; skówka pasa *Riemenklammer*; — **métalloplastique** szczeliwo (uszczelka) miedziano-azbestowa *Kupferasbestdichtung*; — **sphérique** staw kulowy *Kugelgelenk*
jointure (jonction) połączenie *Verbindung*
jumellé bliźniaczy; podwójny *paarweise*; *doppelt*
jumelle strzemię resoru *Federlasche*

L

laiton mosiądz *Messing*
lame taśma; warstwa *Blatt*; — **du collier du frein** segment; szczeka hamulca *Bremsbacke*; *Segment*; — **maîtresse** warstwa główna resoru *Federhauptblatt*
lanterne latarnia *Laterne*; — **à acétylène** latarka, acetylenowa *Acetylenlampe*; — **de queue** latarka tylna *Schlusslaterne*
latte łąta; drag *Latte*
levier dźwignia; ramię *Hebel*; — **d'arrêt** ustalacz *Arretierhebel*; — **à main** rączka; chwyt *Handhebel*; — **de changement de vitesse** przełącznik biegów *Geschwindigkeitshebel*; — **de dé-**

- brayage** dźwignia sprzęgła *Kupplungshebel*; —
de direction ramię kierujące *Stenerhebel*; —
du frein dźwignia hamulca *Bremshebel*; — **du pneu** łyżka *Pneumatikhebel*; — **du régulateur** dźwignia (ramię) regulatora *Regulatorhebel*; —
double podwójne ramiona kierowane (ramienia osi przedn.) *Steuer- u. Lenkschenkel (der Vorderachse)*; — **d'interrupteur** ramię przerywacza *Unterbrecherhebel*; — **simple** ramię kierowane *Lenkschenkel*; *Lenkhebel*; — **de vitesse** przełącznik biegów *Schalthebel*
lèvre warga; brzeg; skraj *Lippe*; *Rand*
lime pilnik *Feile*; — **demi-ronde** pilnik półokrągły *Halbrundfeile*; — **plate** pilnik płaski *Flachfeile*; — **tiers-point** pilnik trójkątny *Dreikantfeile*
limer piłować (pilnikiem) *feilen*
limousine karetka; limuzyna *Limousine*
longeron podłużnica *Längsträger*
lubrifiant smar *Schmiermittel*
lunettes de route szkła ochronne (na oczy) *Schutzbrille*

M

- macaron** pływak korkowy *Korkschwimmer*
machine maszyna *Maschine*; — **à fraiser** frezerka *Fräsmaschine*; — **outil** obrabiarka *Werkzeugmaschine*
mâchoires szczęki *Backen*; — **de tension** szczęki imadła *Spannbacken*; — **du frein** szczęki hamulca *Bremsbacken*
magnéto magneto *Magnetapparat*; — **à haute tension** magneto wysokonapięciowe *Hochspannungsmagneto*
magdyno magdyno *Magdyno*
maillon ogniwo (n. p. łańcucha) *Glied*; — **d'une chaîne** ogniwo łańcucha *Kettenglied*
main du ressort łapa resorowa *Federhand*; — **du support** łapa; trzymak *Pratze*; *Stützhand*; —

du radiateur łapa chłodnicy *Kühlerpratzen*;
du distributeur ramię rozdzielacza *Verteiler-*
finger

manche rączka; okładka *Stiel*; *Heft*

manchon nasadka *Muff*; *Hülse*; — **du châssis** połą-
 czenie ramy podwozia *Rahmenmuffe*

manette chwyt; rączka *Handgriff*; — **d'air** rączka
 od powietrza *Lufthandgriff*; — **du gaz** rączka
 od mieszanki *Gashebel*; — **d'allumage** rączka
 od zapалу *Zündhebel*; — **du frein** chwyt ha-
 mulca *Bremshebel*

manivelle korba *Kurbel*; — **de lancement** korba sil-
 nika *Andrehkurbel*

manneton korba wału *Kurbel*

manomètre miernik ciśnienia *Druckmesser*

marche jazda; chód *Fahrt*; — **arrière** wsteczbieg
Rücklauf; — **à vide** próżnobieg *Leerlauf*

marchepied podnózek; podstawka na nogi *Fussbrett*

marteau młotek *Hammer*; — **en bois** młotek dREW-
 niany *Holzhammer*; — **en cuivre** młotek mie-
 dziany *Kupferhammer*

masses polaires zbroja magnezu *Polschuhe*

mastic kit *Kitt*

mélange mieszanka *Mischung*; — **gazeux** mieszanka
 spalinowa *Explosionsmischung*; — **explosif**
 mieszanka wybuchowa *Gasgemisch*

mica łyszczyk; mika *Glimmer*

minium minjum *Mennige*

modèle model; wzór *Modell*

monter składać; montować *montieren*

mordache imadełko *Feilkloben*

moteur silnik; motor *Motor*; — **à explosion** silnik
 spalinowy *Explosionsmotor*; — **à deux temps**
 silnik dwutaktowy *Zweitaktmotor*; — **à quatre**
temps silnik czterotaktowy (czterosuwowy)
Viertaktmotor; — **coule d'un bloc** silnik jed-
 noblokowy *Blockmotor*; — **bibloc** silnik dwu-
 blokowy *Biblockmotor*; — **sans soupapes** sil-
 nik szczelinowy (suwakowy) *Schiebermotor*

motocycle (motocyclette) motocykl *Motorrad*
motocycliste motocyklista *Motorfahrer*
moyeu piasta *Nabe*; — **de la roue arrière** piasta
 koła tylnego *Hinterradnabe*; — **de la roue**
avant piasta koła przedniego *Vorderradnabe*
multiplication przeniesienie; stosunek *Uebersetzung*

N

nervé żyłkowaty; z żebrami *gerippt*
nervure żebro; wzmocnienie *Rippe*
nickel nikiel *Nickel*
nipple kryza przy spójce rurowej *Holländerflansche*
noyau de fer trzon żelazny *Eisenkern*; — **d'un ro-**
binet czop (trzon) kurka *Hahnkegel*

O

O. A.* (**ouverture d'admission**) O. S. (otwieranie
 ssącego) *S. O. (Saugventil offen)*
obturateur zatyczka *Verschlusstück*; — **tournant**
 przepustnica okrągła *runde Drosselklappe*
obtus ścięty *stumpf*
obus czopek wentyla (w pneumatyku) *Ventilkegel*;
Zapfen
O. E.* (**ouverture d'échappement**) O. W. (otwiera-
 nie wydmuchu) *A. O. (Auspuffventil offen)*
oeil oko; uszko *Oese*; *Auge*
orifice otwór *Oeffnung*; — **de remplissage** wlew *Ein-*
füllöffnung
outil narzędzie *Werkzeug*; — **à centrer** punktak
Körner
ouvrier robotnik *Arbeiter*

P

palier łożysko; ułożyskowanie *Lagerung*; — **central**
 łożysko wału (środkowe) *Zentrallager*; — **de**

*) Zuaki na kole rozgładowem dla ustawienia silnika.

- butée** łożysko oporowe *Drucklager*; — **principal** łożysko główne *Hauptlager*
- panne** wada *Betriebsstörung*
- papier d'émoni** papier szmerglowy *Schmirgelpapier*; — **de verre** papier wycierowy *Glaspapier*
- papillon** przepustnica *Drosselklappe*
- para=foudre** iskiernik (przeciw przepięciu się prądu) *Sicherheitsfunkenstrecke*
- pare=brise** szyba ochronna *Windschutzscheibe*
- pare-poussière** ochrona od kurzu *Staubschützer*
- paroi** ściana *Wand*
- pas d'engrenage** podziałka zębów *Zahnteilung*; — **de vis** krok śruby (nawoju) *Gewindesteigung*
- patin** siodełko resoru *Federsitz*
- patte d'attache** spinka; klamra *Klemme*
- pattes arrière** ścięga mostu tylnego *Hinterachs-spanner*
- pédale** pedał *Pedal*; — **à caoutchouc** pedał kauczukowy *Kautschukpedal*; — **d'accélérateur** pedał akceleratora *Beschleunigungspedal*; — **du frein** pedał hamulca *Bremspedal*; — **de débrayage** pedał sprzęgła *Kupplungspedal*
- pente** pochyłość *Abhang*; — **dure, forte** pochyłość ostra *steiler Abhang*; — **faible, douce** pochyłość łagodna *sanfter Abhang*
- perte** strata *Verlust*; — **de compression** strata kompresji *Kompressionsverlust*; — **de force** strata siły *Kraftverlust*; — **par friction** strata przez tarcie *Reibungsverlust*
- pétrole** nafta *Petroleum*
- phare** latarnia; reflektor *Scheinwerfer*
- phares latéraux** latarnie boczne *Seitenlaternen*
- pièce de caoutchouc** łatka gumowa *Gummiflicken*; — **de rechange** część wymienna (zapasowa) *Reservestück*
- pied de bielle** stopa łącznika *Kolbenstangenfuss*
- pignon** koło zębate; tryb *Zahnrad*; — **de commande** koło zębate łańcuchowe (pędzące) *Antriebszahnrad*; — **conique** koło zębate stożkowe *Kegel-*

zahnrad; — *à chaîne* koło zębate na łańcuch *Kettenrad*; — *droit* koło z ząbieniem czołowym *Stirnzahnrad*; — *hélicoïdal* koło z ząbieniem na śrubę *Schraubenzahnrad*; — *d'inflexion* tryby do zmiany kierunku obrotu *Wendegertriebe*

pile ogniwo (elektr.) *Zelle*; — *sèche* ogniwo suche *Trockenzelle*

pince obcęgi; szczypce *Zange*; *Feuerzange*; — *à câble* spinka kablowa *Kabelklemme*; — *plate* obcęgi płaskie *Flachzange*; — *à gaz universelle* obcęgi rurowe *Rohrzange*; — *à corde de fer* spinka liny drucianej *Drahtseilklemme*; — *double* spinka podwójna *Doppelklemme*

piston tłok *Kolben*; — *du carburateur* tłok rozpylacza *Vergaserkolben*; — *du moteur* tłok silnika *Motorkolben*; — *d'une pompe* tłok pompy *Pumpenkolben*

pivot czop *Zapfen*

planche deska *Brett*; — *latérale* stopnie samochodu *Seitenbrett*

plaque de sûreté błotnica *Schutzblech*; *Kotblech*; — *numerotée* tablica rozpoznawcza *Nummernschild*

platine platyna *Platine*

ploie-ressort strzemię resorowe *Federbügel*

plomb ołów *Blei*

plot isolé kowadełko przerywacza *Ambos des Unterbrechers*

*P. M. B. *)* (*point mort bas*) *G. M. P.* (górny martwy punkt) *O. T. P.* (*oberer toter Punkt*)

*P. M. H. *)* (*point mort haut*) *D. M. P.* (dolny martwy punkt) *U. T. P.* (*unterer toter Punkt*)

pneumatique pneumatyk *Pneumatik*; — *dégonflé* pneumatyk bez powietrza *luftleerer Pneumatik*

pneus jumelles podwójne pneumatyki *Doppelbereifung*

*) Znaki na kole rozp. do nastawiania silnika.

- poche à pneu pokrowiec na pneumatyk *Pneumatikhülle*; *Tasche*
- poignée rączka; chwyt *Handgriff*
- pointeau igła *Nadel*; *Stift*; — d'arrivée d'essence igła pływaka *Schwimmernadel*
- poire de cornette gruszka gumowa trąbki *Huppenbirne*
- pompe pompa *Pumpe*; — à air pompa powietrza *Luftpumpe*; — à air comprimé pour essence pompa tłocząca powietrze *Luftdruckpumpe*; — alimentaire pompa zasilająca *Speisepumpe*; — à eau pompa wody *Wasserpumpe*; — à ailettes pompa skrzydełkowa *Flügelpumpe*; — à huile pompa oliwy *Oelpumpe*; — à pied pompa nożna *Fusspumpe*; — centrifuge pompa odśrodkowa *Zentrifugpumpe*; — aspirante pompa ssąca *Saugpumpe*; — de pression pompa tłocząca *Druckpumpe*; — rotative pompa wirująca *Rotationspumpe*; — à palettes pompa mimośrodowa *Excenterpumpe*; — à engrenage pompa trybowa *Zahnradpumpe*
- pont most *Brücke*
- porte-ressort łapa resorowa *Federbock*; — -bagage podstawka na pakunki *Gepäcksträger*; — -lanterne trzymaki latarni *Laternenträger*
- portée de calage siodełko na osi *Achsensitz*
- pot d'échappement garnek wydmuchowy; tłumik *Auspufftopf*
- poutie wałek; rolka; blok *Rolle*; — du frein krążek hamulca *Bremsscheibe*; — de transmission krążek przenośni *Transmissionsscheibe*; — étagée wielokrążek *Stufenscheibe*
- poussoir sternik *Stößel*; — de soupape sternik zaworu *Ventilstößel*; — à sabot sternik z czubem *Schuhventilstößel*; — réglable sternik do nastawiania *regulierbarer Ventilstößel*; — désaxé sternik przesunięty ze względu na oś zaworu; (inimo-osowy) *verschobener Ventilstößel*

presse-étoupe szczelniwo (pakunek n. p. pompy wodnej) *Stopfbüchse*
preuve par frein próba siły na hamulcu *Bremsprobe*
pulsateur zawór tłoczny *Druckventil*

R

rabot strug; hebel *Hobel*
raccord nasada rury *Rohransatzstück*; — **du pilier de selle** trzon siodełka (u roweru) *Sattelan-satzstück*
racloir skrobak *Schaber*
radiateur chłodnica *Kühler*; — **à ailettes** chłodnica żeberkowa *Rippenrohrkühler*; — **à tubes horizontaux** chłodnica z rurek poziomych *Horizontalrohrkühler*; — **à tubes verticaux** chłodnica z rurek pionowych *Vertikalrohrkühler*; — **à lames** chłodnica płytkowa *Lamellenkühler*; — **multitubulaire** chłodnica wielorurkowa *Röhrenkühler*; — **nid d'abeilles** chłodnica pszczelna *Bienenkorbkühler*
rainure rowek *Nut*; — **de clavette** rowek na klin *Keilnut*
rayon sprycha; promień koła *Speiche*; *Radius*
réchauffage podgrzewanie *Vorwärmung*
réchauffeur podgrzewacz *Vorwärmer*
recourber zginać *biegen*
refroidissement chłodzenie *Kühlung*
réglage nastawianie *Einstellung*; *Regulierung*; — **à la main** nastawianie ręczne *Handregulierung*; — **automatique** nastawianie samoczynne *automatische Regulierung*
régulateur regulator *Regulator*
remorque doczepka *Anhängewagen*
rendement wydajność *Nutzeffekt*; — **du moteur** wydajność silnika *Nutzeffekt des Motors*
réparation naprawa *Instandsetzung*
réservoir zbiornik *Behälter*; — **à eau** zbiornik na

wodę *Wasserbehälter*; — à essence zbiornik na benzynę *Benzinbehälter*; — a flotteur basen pływaka *Schwimmerbehälter*; — à huile zbiornik na oliwę *Oelbehälter*

résine żywica *Harz*

résistance opór *Widerstand*

ressort resor; sprężyna *Feder*; — à pression sprężyna naciskowa (oporowa) *Druckfeder*; — compensateur sprężyna wyrównująca *Ausgleichungsfeder*; — de choc sprężyna zderzaka *Pufferfeder*; — d'embrayage sprężyna sprzęgła *Kupplungsfeder*; — du régulateur (de réglage) sprężyna regulatora *Regulatorfeder*; — du trembleur sprężyna przerywacza *Unterbrecherfeder*; — de voiture resor *Wagenfeder*; — elliptique resor eliptyczny *Elliptikfeder*; — plat płaska sprężyna *Blattfeder*; — spiral spiralna sprężyna *Spiralfeder*

retailer une lime nasiekać pilnik *Feile aufhauen*

retard d'allumage popał *Nachzündung*

rhéostate opornica *Widerstandsbrücke*

rivet nit *Niete*; — de chaîne łańcuch *Kettenniete*

robinet kurek *Hahn*; — d'admission kurek wpu-
stowy *Einlasshahn*; — à deux orifices kurek
dwuotworowy *Zweizweighahn*; — à deux
voies kurek dwuprzewodowy *Zweiwegehahn*; —
de compression syczek *Kompressionshahn*; —
de purge kurek wypustowy *Ablasshahn*

rôder docierać; szlifować *einschleifen*

rondelle podkładka *Unterlegscheibe*; — -ressort pod-
kładka sprężysta *Sprengring*; — du pignon
tarcza koła zębatego *Keltenzahnradzscheibe*; —
du ressort de soupape podkładka (tronik) sprę-
żyny zaworu *Ventilfederscheibe*

rotule staw; połączenie *Knieverbindung*

rouage garnitur kół *Radsatz*

roue koło *Rad*; — à ailettes koło skrzydełkowe *Flü-
gelrad*; — d'arrière koło tylne *Hinterrad*; —

d'avant koło przednie *Vorderrad*; — **de chaîne** koło łańcuchowe *Kettenrad*; — **de commande** koło napędowe *Treibrad*; — **du régulateur** koło regulatora *Regulatorrad*; — **dentée** koło zębate (tryb) *Zahnrad*; — **dentée baladeur** koło zębate przesuwalne *verschiebbares Zahnrad*; — **directrice** koło kierownicy *Steuerrad*; — **dentée conique** koło zębate stożkowe *koni-sches Zahnrad*; — **libre** wolnobieg *Freilauf*; — **du gouvernail** koło kierownicy *Lenkrad*; — **planétaire** planeta *Planetenrad*; — **double** koło podwójne *Doppelrad*; — **hélice** koło ślimakowe *Schneckenrad*

rouleau wałek; rolka *Rolle*; — **du ressort** oko warstwowy głównej (resoru) *Federauge*; — **de chaîne** wałek łańcucha *Kettenrolle*; — **du poussoir** wałek sternika *Ventilstößelrolle*

roulement à billes łożysko kulkowe *Kugellager*

ruban taśma *Baud*; — **ressort** taśma sprężysta; sprężyna płaska *Federband*; — **d'isolement** taśma izolacyjna *Isolierband*

S

sabot sabot *Schuh*; — **de câble** wtyczka; końcówka kablowa *Kabelschuh*; — **du frein** wkładka hamulca *Bremsbacke*; *Bremsstück*

sac à outils torba na narzędzia *Werkzeugtasche*

sans=chaîne bezłańcuchowy *kettenlos*

satellite satelit (tryb satelitowy) *Satellit*

schéma plan; szemat *Schema*; — **de distribution** plan połączeń (el.) *Schaltungsschema*

secteur wycinek; sektor *Ausschnitt*; — **pour direction** wycinek trybowy (mechanizmu kierowniczego) *Steuerungssektor*

segment pierścień *Kolbenring*; — **du piston** pierścień tłokowy *Kolbenring*; — **ordinaire** pierścień tłokowy zwyczajny *Kolbenring*; — **à gorges** pierścień tłokowy z szyjką *Kolbenring*

- mit eckiger Nute*; — **à doubles spires** pierścien
 łokowy dwuzwojowy *doppelter Kolbenring*
selle siodełko (u roweru i motocykla) *Sattel*
seringue tłocznik; sikawka *Spritze*; — **à graisse**
 tłocznik smaru *Fettspritze*
serrer ścisnąć; ciągnąć *anziehen*; — **les freins** po-
 ciągnąć hamulec *bremsen*
serrure zamek *Verschluss*
serrurier ślusarz; zamkownik *Schlosser*
shunt pobocznica; odgałęzienie *Nebenleitung*; *Zweig-*
leitung
sidecar przywózec; kosz motocykla *Beiwagen*
siège gniazdo; siedło *Sitz*; — **à ressort** siedło sprę-
 żynowe *Federsitz*; — **de soupape** gniazdo za-
 woru *Ventilsitz*
sifflet gwizdek; świstawka *Pfeife*; — **d'échappement**
 gwizdek wydmuchowy *Auspuffpfeife*
signal sygnał; znak *Signal*
siphon lewar; syfon *Saugheber*
socle podstawa; cokół *Sockel*
solution de caoutchouc płynna guma *Gummilösung*
son de cornet stroik do trąbki *Huppenstimme*
sonette ściskacz; obręczka *Schelle*; — **du tuyau** ści-
 skacz węża *Rohrschelle*
souder lutować *löten*
soudoir lutownica *Lötkolben*
soudure lut *Lot*
soupape zawór; wentyl *Ventil*; — **à air** zawór do
 powietrza *Luftventil*; — **à air additionnelle** za-
 wór do powietrza dodatkowego *Zusatzluftven-*
til; — **à bille** zawór kulkowy *Kugelventil*; —
conique zawór stożkowy *Kegelventil*; — **d'ad-**
mission zawór ssący *Saugventil*; — **d'aspira-**
tion zawór ssący (wpustowy) *Einlassventil*; —
d'échappement zawór wydmuchowy *Auspuff-*
ventil; — **de réduction** zawór redukcyjny *Re-*
duzierventil; — **de sûreté** zawór bezpieczeń-
 stwa *Sicherheitsventil*; — **purgeur** zawór wy-
 pustowy *Ablassventil*; — **renversé** zawór wi-

szący *Hängeventil*; — tiroir zawór szczelinowy
Schieberventil

suif łój *Talk*

support podstawa; suport *Träger*; *Stütze*; — *d'un palier* podstawa łożyska *Lagerbock*; — *de pompe* podstawa pompy *Pumpenstütze*; — *du moteur* podstawa silnika *Motorträger*

surcharge przeładowanie; nadmiar ciśnienia *Uebergewicht*; *Ueberdruck*

surchauffage przegrzanie *Ueberhitzung*

surface powierzchnia *Fläche*; — *de refroidissement* powierzchnia chłodzenia *Kühlfläche*; — *portante* powierzchnia nośna *Tragfläche*

T

tableau de distribution rozdzielnica *Schaltbrett*;
Schalttafel

tachomètre miernik szybkości *Geschwindigkeitsmesser*

talc łojek *Talkum*

tambour bęben; tarcza *Trommel*; — *du frein* tarcza hamulca *Bremsstrommel*

tamis sitko *Sieb*

tampon zderzak *Puffer*; — *à rondelles de caoutchouc* zderzak gumowy *Gummipuffer*

taraud gwintownica *Gewindschneidbohrer*

tartre kamień wodny *Kesselstein*

temps okres; czas; takt; suw *Periode*; *Takt*; — *d'admission* okres (takt) ssania *Saugtakt*, *-periode*; — *d'aspiration* okres (takt) ssania *Saugtakt*, *-periode*; — *de compression* okres (takt) zgęszczania *Kompressionstakt*, *-periode*; — *d'échappement* okres (takt) wydmuchu *Anspufftakt*; — *d'explosion* okres (takt) wybuchu *Explosionstakt*; — *de détente* okres (takt) wybuchu *Explosionstakt*; — *de puissance* siłodajny *Kraftperiode*

tendeur 1) ścięgno *Spanner*; 2) spona (w aeroplanie)

- Spannschloss*: — *du Cardan* ściegno Kardana *Kardanversteifung*; — *de corde de fer* ściegno liny drucianej *Drahtseilklemme*; — *pour courroie* dociągacz pasa *Riemenspanner*
- tension* napięcie *Spannung*; — *de chaîne* napięcie łańcucha *Kettenspannung*; — *électrique* napięcie prądu el. *Stromspannung*
- terdeur* kołociąg *Radzieher*
- tête* głowa *Kopf*: — *de bielle* głowa łącznika *Kolbenstangenkopf*; — *de vis* głowa sworznia śruby *Schraubenkopf*; — *d'un rivet* głowa nitu *Nietkopf*; — *platinée* głowa (koniec) platynowany. *mit Platin überzogener Kopf*
- thermosiphon* termosyfon *Wärmesaugheber*
- tige* drążek *Stange*; — *d'accélérateur* drążek akceleratora *Akzeleratorstange*; — *de butée du embrayage* drążek sprzęgła *Kupplungsstange*; — *de direction* trzon kierowniczy *Lenkstock*; — *du flotteur* igła pływaka *Schwimmerstange*; — *du frein* drążek hamulca *Bremsstange*; — *de pompe* drążek pompy (łącznik) *Pumpenstange*; — *de soupape* trzon zaworu *Ventilstange*; — *de poussoir* trzon sternika *Ventilheberstange*; — *du rupteur* drążek przerywowy *Abreissgestänge*
- tirant* cięgiel *Zugstange*; — *du radiateur* ściskacz węża *Rohrschelle, -klemme*; — *du régulateur* cięgiel regulatora *Regulatorzugstange*
- tire-goupille* zawleczkociąg *Splintenzieher*
- tiroir* suwak; szyber *Schieber*
- tissu métallique* siatka metalowa *Metallsieb; Drahtgeflecht*
- toc d'embrayage* kryza sprzęgła *Kupplungsflansch*
- toile* płótno *Leinwand*; — *d'émeri* płótno szmerglowe *Schmirgelleinwand*; — *gommée, dissolutionnée* płótno gumowane *gummierte Leinwand*; — *de laiton* siatka mosiężna *Messingsieb*
- toit* dach *Dach*
- tôle* blacha *Blech*

- tonnage** tonaż *Tonnage*
tonne łonna (1000 kg) *Tonne*
tour tokarnia *Drehbank*
tourillon czop wału korbowego *Kurbelzapfen*
tourner toczyć; obracać *drehen; umdrehen*
tourneur tokarz *Dreher*
tournevis śrubociąg; śrubokręt *Schraubenzieher*
tracteur traktor; ciągowka *Trakteur; Zugwagen; — à chenilles* traktor gąsienicowy *Schnecken-trakteur*
train baladeur tryby przesuwalne (w zmienniku) *verschiebbare Zahnräder; — planétaire* mecha-nizm (układ) trybów planetarnych *Planetenge-triebe*
traits de force wleczenie; ciągnięcie *Schleppen mit Motor*
transformateur przeformywacz *Transformator*
transmission przenośnia; napęd *Transmission; — à Cardan* napęd Kardana *Kardantrieb, -über-tragung; — à chaîne* napęd łańcuchowy *Ket-tenantrieb, -übertragung; — à roues arrières* napęd kół tylnych *Hinterradantrieb; — à roues d'avant* napęd kół przednich *Vorderradantrieb; — à quatre roues* napęd czterokołowy *Vierrä-derantrieb; — par démultiplicateur* napęd zę-batkowy (trybikowy) *Ritzelantrieb; — par vis sans fin* napęd ślimakowy *Schneckenradan-trieb*
travail praca *Arbeit*
traverse poprzecznicza *Querverbindung*
trembleur przerywacz (el.-magn.) *Unterbrecher*
troisième vitesse trzecia chyżość; trzeci bieg *dritte Geschwindigkeit*
trompette 1) trąbka sygnałowa *Huppe; Signalhuppe; 2) pochwa półosi tylnej* *Hülse der hinteren Halbachse*
trou otwór *Oeffnung; — graisseur* otwór do smarowania *Schmieröffnung*
tube rura; przewód *Rohr; — cautchouc* rura gu-mowa *Gummirohr; — d'échappement* przewód

wydmuchowy *Auspuffrohr*; — **de direction** drażona kolumna kierownicy *Steuerrohr*; — **de graissage** przewód smaru *Oelrohr*; *Schmierrohr*; — **de prise d'air** przewód wpustowy powietrza *Luftintrittsrohr*; — **de trop-plein** rura przelewu *Ueberlaufrohr*; — **mélangeur** komora mieszania *Mischkammer*; — **plongeur du guidon** rura kierownicy (u roweru lub motoc.) *Lenkstangenrohr*; — **de niveau** wskaźnik poziomu *Libelle*

tuyau wąż; rurka *Schlauch*; *Rohr*; — **de trompe** wąż do trąbki *Huppenschlauch*

tuyauterie rurki; przewody rurowe *Röhrenleitung*

tuyère nasadnica; dysza *Düse*; — **du carburateur** dysza rozpylacza *Vergaserdüse*

type typ; model *Type*

U

unité de force jednostka siły *Krafteinheit*

usine wytwórnia; fabryka *Fabrik*

usure zużycie *Abnutzung*

V

valve zawór; wentyl *Ventil*; — **de pression** zawór tłoczny *Druckventil*

vase de graissage ampułka na smar *Schmiervase*

véhicule pojazd; wóz *Fahrzeug*; — **à quatre roues motrices** wóz z napędem czterokołowym *Vierräderantriebswagen*

ventilateur wiatrak; wentylator *Ventilator*

vidange wypust; upust *Entleerung*

vilebrequin wał korbowy *Kurbelwelle*

virage krzywizna; zakręt *Kurve*

vis śruba *Schraube*; — **à filet droit** śruba prawozwojowa *rechtsgängige Schraube*; — **à filet gauche** śruba lewozwojowa *linksgängige Schraube*; — **de fixation** śruba ustalająca *Befestigungs-*

schraube; — **de rappel** śruba do nastawiania *Stellschraube*; — **de réglage** śruba do regulowania *Regulierungsschraube*; — **de sûreté** śruba zabezpieczająca *Sicherheitsschraube*; — **graisseur** śruba do smarowania *Schmierschraube*; — **platinée de contact** śruba platynowana stykowa *Platinkontaktschraube*; — **perdue** śruba z wklęsłą głową *versenkte Schraube*; — **sans fin** śruba bez końca *Schraube ohne Ende*; — **de tension** ścięgno śrubowe *Spannschraube*; — **de sûreté** motylek (do opon) *Sicherung des Pneumatiks*

vitesse chyżość; bieg *Geschwindigkeit*; — **du piston** chyżość tłokowa *Kolbengeschwindigkeit*; — **de rotation** chyżość obrotowa *Umdrehungsgeschwindigkeit*

voie rozstawa; ślad kół *Spurweite*

voiture wóz; samochód *Wagen*; — **courante** wóz (samochód) normalny *gewöhnlicher Wagen*; — **de course** samochód wyścigowy *Rennwagen*; — **de livraison** samochód kupiecki (handlowy) *Geschäftswagen*; — **de tourisme** samochód podróżny *Tourenwagen*; — **légère** samochód lekki *leichter Wagen*; — **lourde** samochód ciężki (duży) *schwerer Wagen*

voiturette mały (lekki) samochód *Voiturette*

volant 1) koło rozpedowe *Schwungrad* 2) koło kierownicy *Lenkrad*; — **de direction** koło kierownicy *Lenkrad*

voltmètre woltamierz *Woltmeter*

vulcanisateur wulkanizator *Vulkanisierapparat*

vulcaniser wulkanizować; siarkować *vulkanisieren*

Z

zinc cynk *Zink*

III. Teil

Deutsch - polnisch - französisch

III. Teil. Deutsch-polnisch-französisch.

Część III. Niemiecko-polsko-francuska.

III-e partie. Allemand-polonais-français.

A

Ablasshahn kurek wypustowy *robinet de purge*

Ablassventil zawór wypustowy *soupape purgeur*

Abnützung zużycie *usure*

Abreissgestänge dźwignie przerywacza *tiges du ruptureur*

Abreisskerze zapalacz przerywowy *bougie de rupture*

Abreissnocken nosek zapalacza przerywowego *came de rupture*

Abreisszündung zapal przerywowy *allumage à rupture*

Abstand odstęp *écartement; échappée*

Abstellvorrichtung wyłącznik *mouvement d'arrêt*

Acetylen acetylen *acétylène*

Achse oś *essieu*

Achsensitz siodełko na osi *portée de calage*

Achsschenkel ramię osi *fusée d'essieu*

Achsstand rozstawa osi *écartement des essieux*

Achsstummel czop osi *fusée*

Akkumulator akumulator *accumulateur*

Akzelerator akcelerator *accélérateur*

Alkohol alkohol *alcool*

Amboss kowadło *enclume; — des Unterbrechers* kowadło przerywacza *plot isolé*

Ampere amper *ampère*

Andrehkurbel korba silnika *manivelle de lancement*

Anhänger doczepka *remorque*

- Anfahren** ruszanie z miejsca *démarrage*
ankurbeln nakręcać; korbować *lancer*
Anlasser starter; rozrusznik *démarrreur*
Anlassvorrichtung rozrusznik; starter *dispositif de mise en marche*
ansaugen ssanie *aspiration*
Ansaugperiode okres ssania *temps d'aspiration*
Ansaugventil zawór ssący *soupape d'aspiration*
Antigleitreifen opona ślizgochronowa (płaszcz) *antidérapant*
Antriebswelle (bei Wechselgetriebe) wał pierwszy (pędzący) *arbre primaire*
Arbeit praca *travail*
Arbeiter robotnik; pracownik *ouvrier; travailleur*
Arretierhebel ustalacz *levier d'arrêt*
Asbest azbest *amiante*
Asbestpappe płyta azbestowa *carton d'amiante*
Asbestschnur sznur azbestowy *corde d'amiante*
ausbalancieren wyważyć *balancer; équilibrer*
Ausgleichungsfeder sprężyna kompensatora *ressort compensateur*
auskuppeln wyprzegać; rozsprzegać *débrayer*
Auspuff wydmuch *échappement*
Auspuffgase wydyszyny *gaz brûlé (déchargé)*
Auspuffklappe klapa wydmuchowa *clapet d'échappement*
Auspuffleitung przewody wydmuchowe *collecteur d'échappement*
Auspufföffnung otwór wypustowy *orifice d'échappement*
Auspuffperiode okres wydmuchu *temps d'échappement*
Auspuffpfeife gwizdek wydmuchowy *sifflet d'échappement*
Auspuffrohr przewód wydmuchowy *tube d'échappement*
Auspufftopf tłumik *pot d'échappement*

- Auspuffventil** zawór wydmuchowy *soupape d'échappement*
Auspuffventildeckel nakrywa (korek) wentyla wydmuchowego *bouchon d'échappement*
Auspuffventilflansch kryza zaworu wydmuchowego *bride d'échappement*
Auspuffventilführung pochwa zaworu wydmuchowego *guide de soupape d'échappement*
Auspuffventilnocken nosek zaworu wydmuchowego *came d'échappement*
Auspuffventilstange trzon zaworu wydm. *tige de la soupape d'échappement*
Aussenbremse hamulec zaciskowy *frein à serrer*
Autokolonne kolumna (oddział) samochodów *auto-colonne*
Automobil samochód; automobil *automobile*
Automobilist samochodziarz; automobilista *automobiliste*
Automobilhalle garaż *garage d'automobiles*
Autoreparateur mechanik samochodowy *autoréparateur*

B

- Backen** szczęki *mâchoires*
Backenbremse hamulec szczękowy *frein à mâchoires*
Baggeröler smarownica czerpakowa *graisseur à godet*
Bandbremse hamulec taśmowy *frein à ruban*
Bandkupplung sprzęgło taśmowe *embrayage à ruban*
Batterie baterja elektr; ogniwo *piles couplées*
Batterie, trockene suche ogniwo *pile sèche*
Befestigung umocowanie; nastawienie *calage*
Behälter zbiornik *réservoir*
Beiwagen przywózek *sidecar*
Beleuchtung oświetlenie *éclairage*
Benzindruckluftpumpe pompka tłocząca powietrze *pompe à air comprimé pour essence*

- Benzinfilter** sącznik do benzyny *filtre à essence*
Benzinkanne bańka na benzynę *burette d'essence*
Benzinleitung przewody benzyny *tuyau d'essence*
Benzinlöschapparat aparat do gaszenia benzyny; gaśnica *extincteur d'essence*
Benzinkontrolluhr miernik benzyny *contrôleur de consommation d'essence*
Benzinprüfer areometr *densimètre*
Benzinsauger ekshaustor *exhausteur*
Benzinspritze sikawka do benzyny *seringue à essence*
Benzol benzol *benzol*; **schweres** — benzol ciężki *benzol lourd*
Bereifung opony *pneumatique*
Bergstütze wspornik (szczudło) *béquille*
Beschleunigung przyspieszenie *accélération*
Beschleunigungshebel przyspieszacz; akcelerator *accélérateur*
Beschleunigungspedal pedał akceleratora *pédale d'accélérateur*
Bienenkorbkühler chłodnica pszczelna *refroidisseur à nid d'abeilles*
Blech blacha *tôle*
Blei ołów *plomb*
Blockmotor silnik w bloku *moteur coulé d'un bloc*
bohren wiercić *aléser*
Bohrung średnica cylindra; wiercenie *alésage*
Borax żabi kamień; boraks *borax*
Boschzündung zapal (magneto) *Boscha magnéto* **Bosch**
Bowdendrahtseil lina Bowdena *câble de Bowden*
Bremsbacke szczeka hamulca *came du frein; mâchoires*
Bremsband taśma hamulca *ruban de frein*
bremsen hamować *freiner; serrer les freins*
Bremshebel dźwignia hamulca *levier de frein*
Bremspedal pedał hamulca *pédale de frein*
Bremsprobe próba siły na hamulcu *preuve de frein*
Bremsring pierścień hamulca *collier de frein*
Bremsscheibe krążek hamulca *poulie de frein*

Bromssegment segment hamulca *lame de collier du frein*

Bremsstange drażek (ciągiel) hamulca *tige du frein*

Bremstrommel bęben hamulca *tambour du frein*

Bremswelle wał hamulca *axe du frein*

Brenner paluik *bec; brûleur*

Brett deska *planche*

Brücke mostek *pont*

Bügel cybant *étrier*

C

Chauffeur szofer; autokierowca *chauffeur*

Chassis podwozie *châssis*

Chromleder skóra chromowa *cuir chromé*

Compression kompresja *compression*

Conus stożek *cône*

Cyclekar samochodzik; cyklekar *cyclecar*

D

Dach dach; buda *capote*

Deckel nakrywa; denko *bouchon*

Deflektor odchylacz; deflektor *défecteur*

dicht nieprzepuszczalny; gęsty *imperméable*

Dichtung szczelniwo; uszczelka *joint*

Dichtungsring szczelniwo pierścieniowe *anneau du joint*

Differentialbremse hamulec wyrównujący *frein différentiel*

Differentialgehäuse skrzynka wyrównywacza *boîte du différentiel*

Differentialgetriebe tryby wyrównujące *engrenage du différentiel*

Differentialwelle wał wyrównywacza *arbre du différentiel*

Doppelklemme spinka podwójna *pince double*

Doppelpneu bliźniaki; podwójne pneumatyki *pneu jumellé*

- Doppelrollenkette** łańcuch wałkowy podwójny
chaîne à doubles rouleaux
Drahtseil lina druciana *corde de fer*
Drahtseilklemme spinka liny drucianej *pince à câble*
Drahtseilspanner ścięgno liny drucianej *tendeur du câble*
Drehbank tokarnia *tour*
dreher toczyć *tourner*
Dreher tokarz *tourneur*
Drehöler oliwiarka obracalna *graisseur à rotation*
ditte Geschwindigkeit trzecia szybkość *troisième vitesse*
Drosselklappe przepustnica *clapet d'étranglement; boisseau; papillon*
Drosselventil przepustnica *papillon*
Drucklager łożysko oporowe *palier de butée*
Druckmesser miernik ciśnienia *manomètre*
Druckpumpe pompa tłocząca *pompe de pression*
Druckventil zawór tłoczący *valve de pression; pulsateur*
Düse dysza *tuyère; gicleur*; — **Ausgleich**= kompenzator *gicleur compensateur*; — **Haupt**- dysza główna *gicleur principal (central)*; — **Haupt**- dysza siłodajna *gicleur de puissance (normal)*; — **Leerlauf**- dysza próżnobiegowa *gicleur de ralenti*; — **Mantel**- dysza dodatkowa *gicleur régulateur*
Düsenöffnung otwór dyszy *ajustage*
Düsenring pierścień dyszy *bague du gicleur*
Düsenspitze szczyt dyszy *pointeau du gicleur*
Dynamo prądnica *dynamo*

E

- Einfüllöffnung** otwór do napełniania *orifice de remplissage*
Einlasshahn kurek wpustowy *robinet d'admission*
Einlassventil zawór wpustowy *soupape d'admission*

- Einlassventilkeil** klinek zaworu ssącego *clavelle de soupape d'admission*
Einstellung nastawianie *calage*
Eisen żelazo *fer*
Eisenfelge obręcz żelazna *jante en fer*
Eisenkern trzon żelazny *noyau de fer (âme)*
entladen wyładowywać *décharger*
Ersatzstück część zastępcza *pièce de rechange*
Erzeuger twornica *générateur*
Expansion ekspansja *expansion*
Explosion wybuch *explosion*
Explosionsgemisch mieszanka wybuchowa *mélange explosif*
Explosionsmotor silnik spalinowy *moteur à explosion*
Explosionsperiode okres wybuchu *temps d'explosion*
Explosionsraum komora wybuchowa *chambre d'explosion*
explosiv wybuchowy *détonant*
Exzenterpumpe pompa mimośrodowa *pompe à palettes*

F

- Fabrik** wylwórnia; fabryka *usine; fabrique*
Faktis faktis (szluczna guma) *factis*
Falz zakładka *coulisse*
Feder sprężyna; resor *ressort*; — **Blattfeder** sprężyna płaska *ressort plat*; — **Bremsfeder** sprężyna hamulca *ressort du frein*; — **Druckfeder** sprężyna naciskowa *ressort à pression*; — **Kupplungsfeder** sprężyna sprzęgła *ressort d'embrayage*; — **Spiralfeder** sprężyna spiralna *ressort spiral*; — **Wagenfeder** sprężyna; resor *ressort de voiture*; — **Zündfeder** sprężynka zapalacza *ressort d'allumage*
Federaufhänger zawieszak; strzemię resoru *suspension à ressorts; jumelles*
Federband taśma sprężysta *ruban à ressort*

Federbandkupplung sprzęgło taśmowe *embrayage à ruban*

Federblatt warstwa resorowa *lame du ressort*

Federbock siodełko resoru *porte-ressort; patin*

Federbride cybant *bride du ressort; étrier de fixation*

Federbügel sprzączka resorowa *ploie-ressort*

Federbüchse łuska resorowa *boîte à ressort*

Federhand łapa resoru *main du ressort*

Federhauptblatt warstwa główna resoru *lame maîtresse*

Federkupplung sprzęgło sprężynowe *embrayage à ressort*

Federscheibe podkładka resoru *rondelle Grover*

Federsitz tronik; gniazdo sprężyny *siège à ressort*

Federunterlage podkładka resoru *cale*

Feile pilnik *lime*

Dreikantfeile pilnik trójkątny *lime tiers-point*

Flachfeile pilnik płaski *lime plate*

Halbrundfeile pilnik półokrągły *lime demi-ronde*

Rundfeile pilnik okrągły *lime ronde*

feilen piłować *limer*

Feilkloben imadełko *étai à main*

Felge obręcz *jante*

Felgenbremse hamulec obwodowy *frein sur jante*

Fettspritze tłocznik smaru *seringue à graisse*

Fett, konsistentes smar stały *graisse consistante*

Fiber fibra (fibryna) *fibre*

Fiberzahnrad tryb z fibru *pignon de fibre*

Filter sącznik *filtre; crépine*

Filz filc *fentre*

Flachriemen pas płaski *courroie plate*

Fläche powierzchnia *surface*

Flachzange obcęgi płaskie *pince plate*

Flansche kryza *aillette; bride*

Flügelmutter naśrubek z uszkami *écrou à oreilles*

Fräsmaschine frezerka (gryzarka) *machine à fraiser*

Freilaufkranz wieniec zębaty wolnobiegu *couronne de la roue libre*

Freilauftrad wolnobiegi (koło) *roue libre*
Friktionskupplung sprzęgło tarciove *embrayage à friction*
Frühzündung przedpał *explosion prématurée; avance d'allumage*
Führerdiplom świadectwo szoferskie *diplôme de conducteur*
Führungshülse pochwa *douille*
Führungsstange dźwignia kierująca *tige de direction*
Funke iskra *étincelle*
Fussbremse hamulec nożny *frein à contre-pédalage*
Fusshalter klips *ratrape du pédale*
Fusspumpe pompa nożna *pompe à pied*

G

Gabel widełka *fourchette; chape*
Gabelschüssel klucz widełkowy *clef à deux branches*
Gang des Motors chód motoru *marche du moteur*
Gang (toter Gang) luźny ruch; luz *jeu*
Gas gaz *gaz*
Gasdrosselung dławienie gazu *étranglement du gaz*
Gasgemisch mieszanka gazu *mélange gazeux*
Gashebel rączka do regulowania dopływu gazu *manette d'admission du gaz*
Gaszange patrz Rohrzange
Gegengewicht przeciwwaga *contrepoids*
Gegenkeil przeciwklin; klin zaciskowy *contreclavette*
Gegenmutter dośrubek *contre-écrou* (patrz Kontramutter!)
Gehäuse karter; skrzynka *carter; boîte*
Gelenk staw *articulation; charnière; joint*
Gelenkkupplung sprzęgło stawowe *joint à rotule*
Generator wytwarzak; generator *générateur*
Gepäcksträger podstawka na tobołki *porte-bagages*
Gepäcksraster podstawka na tobołki *porte-bagages*
gerippt żyłkowany; żebrowany *nervé*
Geschwindigkeitshebel rączka przełącznika; prze-

łącznik szybkości (*manette du levier de vitesse*)

Geschwindigkeitsmesser miernik chyżości *tachomètre*

Geschwindigkeitswechsel zmiana chyżości *changement de vitesse*

Gestell ramy *bâti*

Getriebe tryby *engrenage*; *differentielles* — tryby wyrównujące *engrenage différentiel*; — **mit Innenverzahnung** tryby z zazębieniem wewnętrznem *engrenage intérieur*; — **mit Schneckenantrieb** tryby z napędem ślimakowym *engrenage à vis sans fin*

Getriebegehäuse skrzynka zmiennika *carter d'engrenage*

Getriebelager łożysko u zmiennika *coussinets de boîte de mouvement*; *butée de changement*

gesteuert sterowany, -a, -e *commandé*

Gleitschutz ślizgochron *antidérapant*

Gleitschutzdecke osłona ślizgochronowa *antidérapant*

Gleitschutzkette łańcuch ślizgochronowy *chaîne antidérapante (antipatinante)*

Gleitschutzmantel opona (płaszcz) ślizgochronowy *bande antidérapante*

Gliederriemen pas z ogniw *courroie à lamelles de cuir*

Glimmer mika; łyszczyk *mica*

Graphit grafit *graphite*

Gummidichtung szczelniwo gumowe *garniture en caoutchouc*

Gummiflicken łatki gumowe *morceau de caoutchouc*

Gummilösung płynna guma *solution de caoutchouc*

Gummipufferringe pierścienie zderzakowe gumowe *rondelles du tampon à caoutchouc*

Gummiriemen pas gumowy *courroie de caoutchouc*

Gummischlauch kieszka (wąż) gumowy *tube de caoutchouc*

H

Hahn kurek *robinet*

Hahnkegel czopek kurka *noyau d'un robinet*

Haken hak *crochet*

Handbremse hamulec ręczny *frein à main*

Handbremsenhebel rączka hamulca *bielle du frein*

Handgriff rączka; chwyt *poignée*

Handhebel dźwignia ręczna *manette; levier à main*

Handöler smarownica (oliwiarka) ręczna *graisseur
coup de poing*

Handpumpe pompka podręczna (ręczna) *coup de poing*

Handregulierung nastawianie ręczne *réglage à la
main*

Hängeventil wentyl wiszący *soupape renversé*

hart twardy; hartowany *dur*

Hartguss odlew twardy *fonte dure*

Hartlot lut twardy *brasure*

hartlöten lutować na twardo *braser*

Harz żywica *résine*

Hauptlager łożysko główne *palier principal*

Hauptwelle wał główny *axe principale*

Hebelbremse hamulec ręczny *frein à levier*

heisslaufen wytopić się (o łożyskach); chodzić na
sucho; zatrzeć się (o tłokach) *s'échauffer*

Helmöler oliwiarka (smarownica) hełmowa *graisseur
à chape*

Hinterachse oś tylna *essieu arrière*

Hinterachsspanner rozwora; ścięgno osi tylnej *pat-
tes arrière*

Hinterradantrieb popęd kół tylnych *transmission à
roues arrière*

Hinterradbrücke tylny most *pont arrière*

Hinterradnabe piasta koła tylnego *moyeu de la roue
arrière*

Hobel strug; hebel *rabot*

Hochdruckzylinder cylinder wysokociśnieniowy *cy-
lindre à haute pression*

Hochspannung wysokie napięcie *haute tension*

Hochspannungszündung zapal wysokonapięciowy *allumage à haute tension*

Holländer spójka rurowa *joint conique*

Holländermutter naśrubek spójki *nipple; écrou*

Holzfelge drewniana obręcz *jante en bois*

Holzhammer młotek drewniany *marteau en bois*

Hub skok (tłoka) *course de piston*

Hülle okrycie *enveloppe*

Hülse łuska *cartouche*

Huppe trąbka *cornet*

Huppenball mieszek do trąbki *poire de trompe*

Huppenbirne mieszek do trąbki *poire de trompe*

Huppenschlauch wąż do trąbki *tuyau de trompe*

Huppenstimme stroik do trąbki *son de trompe*

I

Indizieren wykazywać *indiquer*

Induktionsspule cewka indukcyjna *bobine d'induction*

Induktor induktor *inducteur*

Inflammateur zapalacz *inflammateur*

Innenbremse hamulec wewnętrzny *frein à expansion*

Intensität natężenie *intensité*

Isolierband taśma izolująca *ruban d'isolement*

Isolierung izolacja *isolement*

K

Kabel lina; kabel *câble*

Kabelklemme spinka kablowa *pince à câble*

Kabelleitung przewód kablowy *conduite par câble*

Kabelschuh łącznik kablowy; wtyczka *sabot de câble*

Kalziumkarbid karbid *carbure de calcium*

Kanister konwa *baquet*

Kanne bańka *burette*

Kapazität pojemność *capacité*

Kappe korek; nakrywa *bouchon; calotte; chapeau*

Karburator (Vergaser) rozpylacz; gazownik; karburator *carburateur*

Kardan sprzęgło Kardana *cardan*

- Kardangelenk** przegub Kardana *joint de cardan*
Kardanübertragung przeniesienie Kardana *transmission à la cardan*
Kardanversteifung ścięgno Kardana *tendeur de cardan; jambe de force*
Kardanwelle wał Kardana *cardan*
Karosserie nawoźnia; nadwozie *carrosserie*
Kautschukpedal pedał kauczukowy *pédale à caoutchouc*
Kautschukpuffer bufor (zderzak) gumowy *tampon à rondelles de caoutchouc*
Kautschukrohr wąż (rurka) gumowy *tube de caoutchouc*
Kegelräder tryby stożkowe *engrenage conique*
Kegelspindel miska na stożek sprzęgła *cône mâle*
Kegelventil zawór stożkowy *soupape conique*
Keil klin *clavette; cale*
Keilnut rowek na klin *rainure de clavette*
Keilriemen pas klinowy *courroie en „V“ (trapézoïdale)*
Keiltreiber wybijak klina *chasse-clef*
Kern jądro; rdzeń *âme*
Kerze świeca *bougie*
Kesselstein kamień wodny *tartre*
Kette łańcuch *chaîne*
Kettenantrieb napęd (pociąg) łańcuchowy *transmission à chaîne*
Kettenantriebsrad koło do napędu łańcuchem *pignon de commande*
Kettenbolzen sworzeń łańcucha *boulon de chaîne*
Kettenglied ogniwo łańcucha *maillon d'une chaîne; chaînon*
kettenlos bezłańcuchowy *sans-chaîne; acaténe*
Kettenniete trzonek łańcucha *rivet de chaîne*
Kettenrad koło na łańcuch *roue de chaîne*
Kettenradbolzen przetyczka koła łańcuchowego *colonette*
Kettenriemen pas łańcuchowy *courroie chaînée*
Kettenrolle wałek łańcucha *rouleau (galet) de chaîne*
Kettenschutz osłona łańcucha *couvre-chaîne*

Kettenschützer ochraniacz łańcucha *garde-chaîne*
Kettenspanner ścięgno łańcucha *bielle de tension de chaîne*

Kettenspannerstange drażek ścięgna łańcucha *bielle de rappel de tige*

Kettenzahnrad koło zębate łańcuchowe *pignon*

Kettenzahnradkranz wieniec koła zębatego do łańcucha *couronne du pignon*

Kettenzahnradscheibe tarcza koła zębatego *rondelle du pignon*

Kick-Starter kick-starter *kick-starter*

Kilometerzähler licznik kilometrów (spedometr) *compteur kilométrique*

Kitt kit *mastic*

Klammer klamra; spinka *bride; joint*

Knappöler oliwiarka samozamykalna *graisseur à clapet*

Klaue szpon; pazur *griffe*

Klauen szpony; łapki; kły *endentes*

Klauenkupplung sprzęgło szponowe *embrayage à griffes*

Klauenzahnrad koło zębate ze szponami *engrenage à chevrons*

Klemme spinka; zacisk *patte d'attache*

Klingerit klingeryt *clingerite*

Knie kolanko; zgięcie *coude*

Kolben tłok *piston*

Kolbenbolzen sworzeń tłokowy *boulon du piston*

Kolbenbolzenlager panewka łącznika *coussinet du piston*

Kolbengeschwindigkeit chyżość tłokowa *vitesse de piston*

Kolbenhub skok tłoka; suw *coup de piston*

Kolbenleder szczelniwo skórzane tłoka *cuir de piston*

Kolbenring pierścień tłokowy *segment de piston*; —
gewöhnlicher zwykły pierścień tłokowy *segment ordinaire*; —
doppelter pierścień podwójny (dwuzwojowy) *segment à doubles spires*; —
mit eckiger Nute pierścień z szyjką *segment à gorges*

- Kolbenschlitz** rowek na tłoku *fissuré du piston*
Kolbenstange łącznik tłokowy (tłoka) *bielle de piston*
Kolbenstangenfuss stopa łącznika *pied de bielle*
Kolbenstangenlager łożysko głowicy łącznika *cousinet de la tête de bielle*
Kolbenstangenkreuzkopf głowa łącznika *tête de bielle*
Kompression kompresja; sprężanie *compression*
Kompressionshahn syczek *robinet de compression*
Kompressionsperiode okres zgęszczania *temps de compression*
Kompressionsprüfer wskaźnik zgęszczenia *contrôleur de compression*
Kondensator kondensator; pojemnik *condensateur*
Kontakt kontakt; łącznik *contact*
Kontaktgriff rączka włącznika *manette de contact*
Kontaktknopf guzik włącznika *bouton de contact*
Kontramutter dośrubek *contre-écrou*
Konus stożek *cône*; — **umgekehrter** stożek odwrotny *cône renversé*
Konuskupplung sprzęgło stożkowe *embrayage à cônes*
Korkschwimmer pływak korkowy *macaron*
Körner centrownik; punktak *outil à centrer; pointeau*
Kotflügel błotnik *aile*; — **hinterer** tylny błotnik *aile d'arrière*; — **vorderer** przedni błotnik *aile d'avant*
Kotschützer błotnica *garde-boue*
Kraft siła *force*
Krafteinheit jednostka siły *unité de force*
Kraft in PS moc w KP *cheval-vapeur effectif; puissance*
Kran dźwigar *grue*
Kreuzstange trawers; poprzeczka *traverse*
Kronenmutter koronówka *écrou couronné*
Kröpfung zgięcie; kolano *coude*
Kugel kulka *bille*
Kugelachse oś na łożyskach kulkowych *essieu à billes*
Kugelbolzen sworzeń sferyczny *boulon sphérique*
Kugelgelenk staw kulowy *joint sphérique (à rotule)*
Kugellager łożysko kulkowe; kulobieg *roulement à billes*

Kugellagerfreilauf wolnobieg kulkowy *roue libre à billes*

Kugellagerschalen miski łożyska kulkowego (kulo-biegu) *coussinets sphériques*

Kugelventil zawór kulkowy *soupape à bille*

Kühlapparat aparat chłodzący *appareil pour refroidissement*

Kühler chłodnica *radiateur*

Kühlerpratzen łapy chłodnicy *mains du radiateur*

Kühlfläche powierzchnia chłodzenia *surface de refroidissement*

Kühlschlange węzownica *radiateur à tubes spirales*

Kühlklemme ściśkacz (spinka) węzownicy *tirant de radiateur*

Kühlwasser woda do chłodzenia *eau à refroidir*

Kulisse zakładka; zastawka *coulisse*

kulissenartig w zakładkach; w zastawkach *en coulisse; en chicanes*

Kunstgummi zob. *Factis!*

Kupferdichtung szczelniwo miedziane *garniture en cuivre*

Kupplung sprzęgło *embrayage; connexion*

Kupplungsfeder sprężyna sprzęgła *ressort d'embrayage*

Kupplungsflansch kryza sprzęgła *toc d'embrayage*

Kupplungsgabel widełki sprzęgła *fourchette d'embrayage*

Kupplungshebel dźwignia (rączka) sprzęgła; wyłącznik *levier d'embrayage*

Kupplungskonus stożek sprzęgła *cône d'embrayage*

Kupplungsstange drążek sprzęgła *tige d'embrayage*

Kupplungswelle wał sprzęgła *arbre d'embrayage*

Kurbel korba; nakrętnik *manivelle*

Kurbelbolzen zaczepka korby; zębki osady korbowej *scie de manivelle*

Kurbelgehäuse skrzynka; karter *enveloppe; carter*

Kurbelstift zaczepka korby *broche de manivelle*

Kurbelwelle wał korbowy *axe moteur; vilebrequin*

Kurbelwellenlager łożysko wału korbowego *coussinet pour l'arbre du moteur*

Kurbelwellenzapfen czop wału korbowego *tourillon*
Kurve krzywizna *virage*
Kurzschluss krótkie spięcie; skrót *court circuit*

L

laden ładować *charger*
Lager łóżysko *palier*
Lagerbock podstawa (cokół) łóżyska *support d'un palier*
Lagerdeckel nakrywa łóżyska *chapeau de palier*
Lagerfutter podkład łóżyska *coussinet*
Lagerhaus skład; magazyn *magasin; entrepôt*
Lagerschale łuska łóżyska *coussinet; cuvette*
Lagerung ułożyskowanie *palier*
Lamellenkühler chłodnica płytkowa *radiateur à lamelles*
Lamellenkupplung sprzęgło dyskowe *embrayage à disques*
Landstrasse szosa; gościniec *chaussée*
Längsträger podłużnica; dźwigar podłużny *longeron*
Lastwagen samochód ciężarowy; ciężarowiec *camion*
leichter — półciężarowy samochód *camionette*
Laternenmuffe uszka latarni *donille de lanterne*
Laternenträger widełki na latarnię *porte-lanterne*
Laterne latarnia; reflektor *lanterne; phare*
Latte łąta; drąg *latte*
Laufbrett stopnie (w motocyklu podnózek) *marche-pied*
Laufdecke powierzchnia opony *enveloppe*
Laufring toczek; biegacz *curseur*
Leder skóra *cuir*
Ledermanschette mankiet skórzany *manchette en cuir*
Leerlauf próżnobię *marche à vide*
Leerlaufrad koło próżnobiegu *roue folle*
Legierung stop; aliaż *alliage; métal antifriction*
Lehm glina *argile*
Leinwand płótno *toile*; — gummierte płótno gumowane *toile gommée*

- Leitstange** patrz **Lenkstange** !
Lenker kierowca; szofer *chauffeur*
Lenkhebel ramię kierowane *levier simple*
Lenkhemmung ustalenie steru *arrêt de direction*
Lenkrad kierownica *roue directrice*
Lenkschenkel ramię kierownicze *bras de pivot directeur*
Lenkstange kierownica (u roweru) *barre de direction; guidon*
Lenkstangenrohr rura kierownicy (u roweru) *tube plongeur du guidon*
Lenkstock trzon kierowniczy *tige de direction*
Lenkung kierowanie; prowadzenie *conduite*
Lichtbogenzündung zapal łukowy *allumage à haute tension*
Lieferungsauto samochód kupiecki *voiture de livraison*
Limousine kareta; limuzyna *limousine*
Linksgewinde lewy nawój *filet à gauche*
Löschapparat gaśnica *extincteur*
Lot lut *soudure*
löten lutować *souder*
Lötkolben lutownica *fer à souder; soudoir*
Lötrohr dmuchawka *chalumeau*
Lufteinlaßrohr przewód wpustowy powietrza *tube de prise d'air*
Lufteintrittskappe okrywa wpustu powietrza u gązownika *bouchon registre de prise d'air pour le carburateur*
Luftpumpe pompa *pompe à air*
Luftreifen pneumatyk *caoutchouc pneumatique*
Luftschlauch kiszka *chambre à air*

M

- Magdyno** magdyno *magdyno*
Magnet magnes *aimant*
Magnetapparat magneto *magnéto*

Magneteinstellung nastawianie magneto *calage d'un magnéto*

Magnetzündung zapal magneto-elektryczny *allumage par magnéto*

Manometer patrz Druckmesser!

Mantel (Reifen) opona; płaszcz *enveloppe*

Mantelhülle osłona opony *enveloppe de pneu*

Meisel dłuto; majzel *burin*

Mennige minium *minium*

Meßapparat miernik *indicateur*

Messing mosiądz *cuiivre jaune; laiton*

Messinggaze siatka mosiężna *toile de laiton*

Mischrohr przewód mieszania *tube mélangeur*

Mischungskammer komora mieszania *chambre à mélange; tube mélangeux*

Mitnehmer spajacz *prisonnier*

Mitnehmerbolzen spinka spajacza *broche d'entraînement*

Mitnehmerring pierścień spajacza *bague de captation*

Montiereisen łyżka do montowania *levier de pneu*

MontiERGabel widełki do pneumatyków *fourche de montage*

Montierhebel łyżka; nakładacz *levier de montage*

Motor motor; silnik *moteur*

Motorachse wał korbowy; oś motoru *essieu moteur*

Motorgehäuse karter; skrzynka silnika *carter du moteur*

Motorhaube przyłbica; kaptur; nakrywa silnika *capote du moteur*

Motorgestell podstawa dla silnika *bâti du moteur*

Motorkolben tłok silnika *piston du moteur*

Motorluftpumpe pompa powietrzna z popędem motorowym *pompe à air du moteur*

Motorrad motocykl; koło motorowe; rower motorowy *motocyclette*

Motorträger dźwigar silnika *support du moteur*

Motorwelle patrz Motorachse!

N

- Nabe** piasta *moyeu*
Nabenbremse hamulec piastowy *frein de moyeu*
Nadel igła; iglica *aiguille; pointeau*
Nadelventil zawór iglicowy *pointeau*
Nachzündung popał *allumage retardé*
Nagel gwóźdź; ćwiek *clou*
Nebenluftventil zawór powietrza dodatkowego *sou-pape d'air additionelle*
Nebenschluss pobocznica *shunt*
Nebenwelle (bei Wechselgetriebe) wał wtóry *arbre secondaire*
Niete (Nietbolzen) nit *rivet*
Nietkeil klin nitowy *broche*
Nietkopf główka nita *tête d'un rivet*
Nippel naśrubek szprychy *raccord*
Nippelspanner klucz do naśrubków szprych *clef pour raccord*
Niveau poziom *niveau*
Niveauanzeiger miernik poziomu *tube de niveau*
Nocken nosek; garb; ksiuk *came*
Nockensteuerung sterowanie noskowe *distribution à cames*
Nockenstift przetyczka noska *godet; ergot*
Nockenwelle wał noskowy (rozdzielczy) *arbre à cames*
Nummerlaterne latarka rozpoznawcza *lanterne à numéro*
Nummernschild tablica na znaki rozpoznawcze *plaque numérotée*
Nute rowek na klin; rowek *rainure; creusure*
Nutzeffekt wydajność; sprawność *rendement; — des Motors* sprawność silnika *rendement mécanique du moteur*

O

- Oberflächenvergaser** ulatniak *carburateur par surface (à léchage)*

Ölablaßhahn kurek do oliwy *robinet d'huile*
Ölbad zanurzenie w oliwie *bain d'huile*
Ölbehälter zbiornik na oliwę *reservoir à huile*
Ölbüchse komórka na oliwę *godet graisseur*
Öler smarownica; oliwiarka *graisseur*
Ölglas wziernik oliwiarki (smarownicy) *glace de graisseur*
Ölkohle krusta z oliwy *charbon gras*
Ölmesser miernik oliwy *indicateur d'huile*
Ölpumpe pompka do oliwy *pompe d'huile*
Ölreiniger sącznik do oliwy *épureur d'huile*
Ölschiffchen łódka do oliwienia; korytko *auget*
Ölspritze tłocznik do oliwy *seringue d'huile*
Öse uszko *oeil*

P

paarweise gegossen lane dwójkami *jumelé*
Pedal pedał *pédale*
Pedalhebelstange drążek dźwigni pedału *tige de la pédale au yatanagan*
Pedalkeil kliniek pedału *clavette de pédalier*
Pedal des Beschleunigungshebels pedał przyśpieszcza *pédale d'accélérateur*
Petroleum nafta *pétrole*
Pferdekraft moc konia parowego (KP) *cheval-vapeur*
Planetengetriebe tryby planetarne; satelity *train planétaire*
Planetenrad koło planetarne *roue planétaire*
Platin platyna *platine*
Platinkontakt styk platynowy *contact platiné*
Platinschraube śrubka platynowa przerywacza *vis platiné du rupteur*
Pleuelstange łącznik; korbówód *bielle du moteur*
Pneumatik pneumatyk *pneumatique*
Pneumatikhalter dzierżak pneumatyków *porte-pneu*
Pneumatikhebel patrz Montiereisen!
Pneumatiksicherung motylek *vis de sécurité du pneu*
Polklemme spinka bieguna przy ogniwie el. *borne*

Polschuhe zbroja magnesu; nasady biegunowe *masses polaires*

Primärdraht przewodnik pierwotny *fil primaire*

Primärstrom prąd pierwotny *courant primaire*

Primärwicklung nawinięcie pierwotne *enroulement primaire*

Propeller śmigła *hélice*

Propellerauto śmigowiec; samochód ze śmigłą *voiture à hélice*

Puffer zderzak *tampon*

Pufferführung prowadnica zderzaka *boisseau de butoir*

Pufferbüchse pochwa zderzaków *boisseau de butoir*

Pumpenstange trzon; łącznik pompy *tige de pompe*

Pumpenflügel skrzydełko pompy *aile de pompe*

Pumpenstütze podstawka pompy *support de pompe*

Pumpenwelle wał pompy *arbre de pompe*

putzen czyścić *astiquer*

Q

Querriegel zasuwka; poprzeczka *entretoise*

Querverbindung poprzecznicza podwozia *traverse du châssis*

R

Rad koło *roue*

Raddurchmesser średnica koła *diamètre de roue*

Räderschutz ochraniacz kół *couvre-roues*

Radfelge obręcz koła *jante*

Radfelgehaken haki obręczy *crochets de la jante*

Radkapsel nakrywa piasty; kołpak *chapeau de roue*

Radkranz wieniec koła zębatego *couronne de roue dentée*

Radnabe piasta *moyeu de roue*

Radspeiche promień koła; szprycha *rayon*

Radreifen opona (gumowa) *bandage de roue*

Radsatz garnitur kół *rouage*

Radstand rozstawa kół *empattement*

Radsturz nachylenie kół *chute*

- Radzahn** ząb koła trybowego *dent de roue*
Radzieher kołociąg; zdejmowacz kół *terdeur*
Rahmen rama; szkielet; podwozie *bâti*; *cadre*; *châssis*
Rahmenfetter smarownice podwozia *graisseur de bâti*
Rahmenmuffe nasuwki ramy *manchon de châssis*
Raum, Explosionsraum komora wybuchowa *chambre d'explosion*
Rechtsgewinde nawój prawy *filet droit*
Reduktionsventil zawór redukcyjny *soupape de réduction*
Reduzierventil zawór redukcyjny *soupape de réduction*
Reflektor latarnia; reflektor *réflecteur*
Regulator regulator *régulateur*
Regulatorfeder sprężyna regulatora *ressort de régulateur*
Regulatorhebel dźwignia regulatora *levier de régulateur*
Regulatkugul kula regulatora *bille de réglage*
Regulatorrad koło regulatora *roue de régulateur*
Regulatorwelle wał regulatora *arbre de réglage*
Regulatorstange drążek regulatora *tirant de régulateur*
Regulierschraube śrubka do regulowania (nastawiania) *vis de réglage*
Regulierung regulacja; nastawianie *réglage*; *calage*;
— **automatische** nastawianie samoczynne *réglage automatique*
Reibahle rozwiertak *àlèsor*
Reibungsverlust strata przez tarcie *perte par friction*
Reifen opona *enveloppe*
Reifenschutz ochraniacz (protektor) opon *protecteur de bandage*
Rennwagen wóz wyścigowy *voiture de course*
Reparatur naprawa *réparation*
Reservestück część zapasowa (wymienna) *pièce de rechange*
Riemen pas *courroie*
Riemenfelge obręcz na pas *jante à courroie*
Riemenfelgenbremse hamulec obręcza pasowego
frein pour jante à courroie

- Riemenhalter** podtrzymywacz pasa *porte-courroie*
Riemenklammer spinka (skówka) pasa *joint de courroie*
Riemenlocher dziurownik pasa *emporte-pièce; perce-courroie*
Riemenscheibe tarcza na pas *poulie pour courroie*
Riemenspanner ścięgno do pasa; dociągacz pasa *tendeur pour courroie*
Riementrieb przeniesienie pasowe *transmission à courroie*
Riemenverbindung skówka do pasa *joint de courroie*
Ring pierścień *anneau; collier; bague*
Ring, exzentrischer pierścień mimośrodowy *collier excentrique*
Ring zum Anziehen pierścień do ściągania *collier de serrage*
Ring des Unterbrechergehäuses pierścień przerywacza *bague de corps de l'interrupteur*
Ringflansch kryza pierścieniowa *bague à collerette*
Rippe żebro; tarczka *nervure*
Rippenrohrkühler chłodnica z rurek żeberkowych *radiateur à ailettes*
Ritzel zębatek; trybik *roue dentée de la transmission*
Ritzelantrieb popęd zębatkowy *transmission à roue dentée; engrenage démultiplicateur*
Rohransatzstück nasada rury *raccord*
Röhrenleitung przewód rurą *tuyauterie*
Röhrenkühler chłodnica wielorurkowa *refroidisseur multitubulaire*
Rohrnippel spójka rurowa *joint conique*
Rohrschelle ściskacz węża *gâche; tirant du radiateur*
Rohrverschraubung ześrubowanie rur *raccord*
Rohrzange obcęgi rurowe *pince à gaz; p. universelle*
Rolle wałek; rolka *poulie; galet; rouleau*
Rollenkette łańcuch wałkowy *chaîne à rouleaux*
Rollenlager łożysko wałkowe *coussinet à rouleaux*
Rollenlagerschale panewka łożyska wałkowego *cuvette de coussinet à rouleaux*
Rollschuhe für Auto wózki do przesuwania wozów w garażu *patins à roulettes pour automobiles*

Rotationspumpe pompa rotacyjna (wirująca) *pompe rotative*
rotierender Zündapparat magneto wirujące *magnéto rotatif*
Rücklauf bieg wstecz; wsteczbieg *marche arrière*
Rückschlag uderzenie wsteczne *contre-coup*
Rückschlagventil wentyl wsteczny *soupape de retenue*
Rückwärtsfahrt jazda wstecz *marche arrière*
Rundriemen pas okrągły *courroie ronde*

S

Sammler kolektor *collecteur*
Sattel siodełko (u roweru) *selle*
Sattelansatzstück mostek siodełka (u roweru) *rac-cord du pilier de selle*
Sattelstange trzon siodełka (u roweru) *lige de selle*
Saugheber lewar; syfon *siphon*
Saugklappe wentyl ssący *soupape d'aspiration*
Saugöffnung otwór ssący *orifice d'aspiration*
Saugpumpe pompa ssąca *pompe d'aspiration*
Saugrohr przewód ssawny *collecteur d'admission*
Saugung ssanie *aspiration*
Saugventil wentyl ssący *soupape d'aspiration*
Saugventildeckel nakrywa (korek) wentyla ssącego *bouchon d'aspiration*
Saugventilfeder sprężyna wentyla ssącego *ressort d'aspiration*
Saugventilflansch kryza wentyla ssącego *bride d'aspiration*
Saugventilkappe patrz Saugventildeckel!
Saugventilnocken nośnik zaworu ssącego *came d'admission*
Schaber skrobak *racloir; grattoir*
Schale miska (w łożysku); rączka (w narzędziu) *cuvette*
Schalldämpfer tłumik *silencieux*
Schaltbrett rozdzielnica *tableau de distribution*
Schalhebel patrz Geschwindigkeitshebel!
Schalthebelkopf patrz Übersetzungshebelkopf!

- Schalttafel** rozdzielnica *tableau de distribution*
Schaltungsschema szemat (wykres) łączenia *schema de distribution*
Schaltung łączenie (o prądzie); przełączanie (o szybkościach) *couplage*
Scharnier zawiasy *charnière*
Schautropföler kropłomierz oliwnika *graisseur à débit visible*
Scheibenkupplung sprzęgło tarczowe *joint (embrayage) à plateau*
Scheidewand przegroda *cloison*
Scheinwerfer latarnia przednia *phare*
Schieber suwak; szyber *tiroir*; — **äusserer** suwak szczelinowy zewnętrzny *chemise externe*; — **innerer** suwak szczelinowy wewnętrzny *chemise interne*
Schieberhülse łuska; tuleja; walec suwakowy *douille du tiroir; chemise*
Schieberventil zawór suwakowy *soupape du tiroir*
Schiebomotor silnik szczelinowy, suwakowy *moteur sans soupapes*
Schlangenrohrkühler chłodnica węzownicowa *refroidisseur tubulaire*
Schlauch kiszka; wąż *boyau*
Schlauchschellen ściskacze węża *sonnettes de tuyau*
Schlauchtaschen pokrowce na kieszki *poches à pneus*
schleifen (Ventile) docierać *rôder; émoudre*
Schleifkontakt styk (kontakt) ślizgowy *contact frotteur*
Schleppwagen doczepka; wóz doczepny *remorque*
schleudern miotać; bryzgać (o oliwie) *barboter*
Schleuderölung oliwienie zapomocą chlustania (roz-bryzgowie) *graissage par barbotage*
Schleuderung miotanie; bryzganie *déravage; barbotage*
Schlitz szczelina; wycięcie *entaille*
Schloß zamek *serrure*
Schlosser ślusarz; zamkownik *serrurier*
Schlußlaterne tylna latarka *lanterne de queue*

Schmierapparat smarownica *appareil de graissage; graisseur*

Schmierbüchse puszka smarowa *boîte à graisse*

Schmiermittel smar *graisse*

Schmiernute rowek do smar *patte d'araignée*

Schmieröffnung otwór do smarowania *trou de graissage*

Schmierrohr przewód na smar; rura smarowa *tube de graissage*

Schmierscheibe tarcza smarowa *poulie de graissage*

Schmierschraube naśrubek do smarowania *vis graisseur*

Schmierspritze tłoczNIK smar *seringue à graisse*

Schmiervase ampułka smarownicy *vase de graissage*

Schmirgel szmergel *émeri*

Schmirgelleinwand płótno szmerglowe *toile d'émeri*

Schmirgelpapier papier szmerglowy *papier d'émeri*

Schnappöler smarownica sprężynowa *graisseur à ressort*

Schneckenantrieb napęd ślimakowy *transmission par vis sans fin*

Schneckengetriebe tryby ślimakowe *engrenage à vis sans fin*

Schneckenrad koło ślimakowe *roue hélice*

Schnelligkeitsgetriebekasten skrzynka zmiennika *boîte de vitesse*

Schnelligkeitsmesser miernik chyżości *indicateur de vitesse*

Schnur lina; sznur *corde*

Schraube śruba *vis*; **versenkte** — śruba z wklęsłą głową *vis perdue*; **linksgängige** — śruba lewozwojowa *vis filetée à gauche*; **rechtsgängige** — śruba prawozwojowa *vis filetée à droite*; — **und Mutter** sierzden *boulon et vis*; — **ohne Ende** śruba bez końca (ślimak) *vis sans fin*

Schraubenbremse hamulec śrubowy *frein à vis*

Schraubengewinde nawój śrubowy *filet de vis*

Schraubenkopf głowa (łeb) śruby *tête de vis*

Schraubenmutter naśrubek *écrou*

- Schraubenzieher** śrubociąg; śrubokręt *tournevis*
Schraubstock imadło *étai*
Schuhbremse but hamowniczy *frein à sabot*
Schutzband opaska ochronna *croissant de protection*
Schutzblech blacha ochronna *plaque de sûreté*
Schutzbrille szkła ochronne (okulary) *lunettes*
Schutzdecke pokrowiec ochronny; osłona *contre-enveloppe*; — **mit Nieten** pokrowiec ślizgochronowy *protecteur antidérapant à rivets*
Schützer ochraniacz *protecteur*
Schutzfenster szyba ochronna; wiatrochron *pare-brise*
Schutzglas patrz Schutzfenster!
Schutzhülle pokrowiec *enveloppe*
Schwerbenzin ciężka benzyna *essence lourde*
Schwerpunkt środek ciężkości *centre de gravité*
Schwimmer pływak *flotteur*
Schwimmerbehälter basen pływaka *boîte du flotteur*; *cuvette à niveau constant*; *reservoir du flotteur*
Schwimmernadel iglica; igła pływaka *pointeau d'gr-rive d'essence*
Schwimmerstange trzonek pływaka *tige du flotteur*
Schwungrad koło rozpedowe *volant*
Segment wycinek *segment*
Seiher sącznik *filtre: crépine*
Seitenbrett stopnie *planche latérale*
Seitenlaternen latarnie boczne *phares latéraux*
Sekundärdraht przewodnik prądu wtórnego *fil secondaire*
Sekundärstrom prąd indukowany (wtórny) *courant secondaire*
Sekundärwicklung nawinięcie wtórne *enroulement secondaire*
Selbstöler smarownica (oliwiarka) samoczynna *graisseur mécanique*
Selbstzündung samozapalenie *ignition spontanée*
Sicherheitsbolzen sworzeń zabezpieczający *boulon de sécurité*
Sicherheitsfunkenstrecke iskiernik (przebiecia się prądu) *para-foudre*

Sicherheitsventil wentyl bezpieczeństwa *soupape de sûreté*

Sicherung bezpiecznik; stopka *vis de sûreté*

Sieb sitko *tamis; tissu métallique*

Signal sygnał; znak *signal; signe*

Signalapparat przyrząd do dawania sygnałów; sygnalizator *signalisateur*

Signalhorn trąbka sygnałowa *trompe d'alarme*

Sirene syrena *sirène*

Sitz gniazdo *siège*

Sitzbrett ławeczka; deska siedzeniowa *planche du siège*

Sockel podstawka; cokół *socle*

Spannbäcken wkładka (imadła, hamulca) *mâchoires de tension; mordache*

Spannblech wkładki imadła *mordache*

Spannschloß spona *tendeur*

Spannschraube ścięgno śrubowe *vis de tension*

Spannung napięcie (drutu lub prądu el.) *tension*

hohe — wysokie napięcie *haute tension électrique*

niedrige — niskie napięcie *basse tension électrique*

Spätzündung popał *allumage retardé*

Speckstein słońiniec *pierre à aiguiser*

Speiche szprycha; promień; ramię koła *rayon*

Speichennippel naśrubek szprychy *écrou de rayon; nipple*

Speisepumpe pompa zasilająca *pompe alimentaire*

Speiserohr rura zasilająca *tube d'alimentation*

Speiseventil zawór zasilający *soupape (clapet) d'alimentation*

Sperrklinge zapadka *dent de loup; cliquet*

Sperrstift przetyczka *étoquiau*

Spiritus spirytus *alcool*; **denaturierter** — spirytus denaturowany *alcool dénaturé*

Splint zawlecza *goupille*

Splintenzieher zawleczkociąg *tire-goupille; chasse-goupille*

- Sprengring** podkładka sprężysta *rondelle ressort*
Spritzbrett przegroda *garde-crotte*
Spritzdüse dysza tryskowa *gicleur*
Spritze tłocznik; sikawka *seringue*
Spritzwand patrz **Spritzbrett!**
Spritzvergaser rozpylacz tryskowy *carburateur à giclage*
Sprung rysa; pęknięcie *fente*
Spule cewka *bobine*
Spurlager łożysko cokolkowe *crapaudine*
Stab drążek; sztaba *tige*
Stahl stal *acier*; **gehärteter** — stal hartowana (twardzona) *acier trempé*; **weicher** — stal miękka *acier doux*
Stahldraht drut stalowy *fil d'acier*
Stahlfelge obręcz stalowa *jante en acier*
Stahlflasche flaszka (gąsior) stalowy *bouteille d'acier*
Stahlkugel kula stalowa *bille en acier*
Stahlseil lina stalowa *corde en acier*
Stange drąg *barre*
Stärke grubość *épaisseur*
Staubbrille okulary od kurzu *lunettes*
Staubdeckel nakrywa od kurzu *couvercle antipoussiéreux*
staubdicht uszczelniony (kurzoszczelny) *étanche à la poussière*
Staubfänger prochowiec *cache-poussière*
Staubschutzgitter siatka chroniąca od kurzu *grille antipoussière*
Staufferbüchse smarownica *Sztauf-fer graisseur*
Stecker wtyczka; końcówka kabla *fiches pour câbles*
Steigungsmesser miernik pochyłości *indicateur de pentes*
Stellschraube śruba do nastawiania *vis de rappel*
Stellung położenie *position*
Steuerachse oś sterująca *essieu directeur*
Steuerhandgriff rączka sterowa do nastawiania *manette de commande*

- Steuerhebel** ramię kierujące *levier de direction*
Steuerrad kierownica; ster *volant*; *roue de gouvernail*
Steuerradachse oś kierownicy *axe de volant*
Steuerrohr drażony słup sterowy *tube de direction*
Steuersäule słup sterowy *colonne de direction*
Steuerschneckengehäuse skrzynka ślimaka sterowe-
go *boîte de direction*
Steuerschraube śruba sterowa *vis pour direction*
Steuerstange drażek sterowy *tige de direction*
Steuerung sterowanie; kierowanie *distribution; di-
rection*
Steuerungsgelenk przegub; staw kierownicy *char-
nière de direction*
Steuerungshebel sternik dźwigniowy *culbuteur*
Steuerungssektor ślimak; segment kierowniczy *se-
cteur pour direction*
Steuerungsstange drażek kierowniczy *bielle de di-
rection*
Steuerungsverbindungsstange łącznica ramion kie-
rowanych *barre de connexion*
Steuerwelle wał sterowy *arbre de direction*
Stiel rączka; chwyt; trzonek *manche*
Stift przetyczka *godet; étoquiau*
Stirnkurbel korba; nakrętnik frontowy *manivelle
frontale*
Stopfbüchse szczeliwo; uszczelnienie *presse-étoupe*
Stopfbüchsendeckel nakrywa szczelniwa *couronne
de presse-étoupe*
Stoppuhr stopper; czasomierz *chronographe*
Stoß wstrząśnienie *choc*
Stoßdämpfer tłumik wstrząśnień *amortisseur*
Stoßfänger tłumik wstrząśnień *amortisseur*
Stoßfeder sprężyna tłumika *ressort de choc*
Strasse droga; ulica *chemin; rue*
Strom prąd *courant*; **indizierter** — prąd wtórny (in-
dukowany) *courant électrique induit*; **den** —
schließen załączyć prąd *fermer le circuit*
Stromabnehmer odbieracz prądu *archet*
Stromkreis obieg prądu *circuit*

Stromsammler akumulator *accumulateur*
Stromsicherung stopka *coupe-circuit*
Stromverteiler rozdzielacz prądu *distributeur de courant pour allumage*
Stufenschaltung zmiennik bębnowy *engrenage à tambour*
Stufenscheibe wielokrażek *poulie étagée*
stumpf ścięty; tępy *obtus*
Sturz nachylenie kół *chute*
Stütze podpórka *support*
Stützhand łapa podpórki *main de support*
System system *système*

T

Talg łój *suif*
Talkum łojek *talc*
Tank czołg *char d'assaut*
Tankauto samochód z cysterną *voiture avec citerne*
Tankverschraubung nakrywa zbiornika; ślepy na-
 śrubek *écrou de réservoir*
T-Elsen teówka; trawers o przekroju T *fer en T*
Tellerrad tryb talerzowy *grande couronne*
Tellerventil wentyl talerzowy *soupape*
Teleskoppumpe pompa do składania *pompe télescope*
Terpentin terpentyna *térébenthine*
Tonne tonna (1000 kilogr.) *tonne*
Tonnage tonaż *tonnage*
toten Gang haben zluzować się; mieć luz *avoir jeu*
toter Punkt martwy punkt *point mort*
Tourenzahl ilość obrotów *nombre de tours*
Tourenzähler licznik obrotów *compteur de tours*
Tragachse oś dźwigająca *essieu porteur*
Träger dźwigar *traverse*
Tragfähigkeit nośność; udźwig *faculté de porter*
Tragfläche powierzchnia udźwigu (nośności) *surface portante*
Traktor (Zugwagen) traktor; ciągowka *tracteur*

- Transformation** przemiana *transformation*
Transformator przemiennik transformator *transformateur*
Transmission przeniesienie *transmission*
Transmissionsscheibe tarcza (krażek) przENOŚNI *poulie de transmission*
Transmissionswelle wał przENOŚNI *arbre de transmission*
Transport przewóz *transport*
Treibbandtraktor traktor gąsienicowy *tracteur à chenilles*
Treibrad koło poruszające *pignon de commande; roue de commande; roue motrice*
Treibstange drążek usztywniający (reakcyjny) *bielle de poussée*
Trichter lejek *entonnoir*
Trichter mit Gitter lejek z sitkiem *entonnoir avec grille*
Trieb tryb *actionnement*
Triebwerkkasten skrzynka zmiennika *boîte d'engrenage*
Trittbrett podnózek *marchepied*
Trittbretthalter łapki podnóżka *porte-marchepied*
Trockenbatterie baterja ogniW suchych *batterie sèche*
Trockenzelle ogniwo suche *pile sèche*
Trommel bęben *tambour*
Trommelbremse hamulec bębowy *frein à tambour*
Trompete trąbka *trompe*
Tropföler wykraplarka *graisseur à compte-gouttes*
Turbinenpumpe pompa turbinowa *pompe turbine*
Türklinke klamka *loqueteau de portière*
Type typ; model *type; modèle*

U

- Überdruck** nadmiar ciśnienia *surcharge*
Überdruckventil zawór do nadmiaru ciśnienia *soupape de surcompression*
überhitzen przegrzać *surchauffer*

- Überhitzung** przegrzanie *surchauffage*
überlaufen przelewać się *épancher*
Überlaufrohr rura dla przelewu *tube de trop-plein*
Übersetzung przeniesienie; przenośnia *multiplication*
Übersetzungshebelkopf chwyt przełącznika chyżości
chape du cliquet de levier de changement de vitesse
Übertragung patrz *Transmission!*
umbiegen zgiąć; przegiąć *recourber*
umbördeln obrębić *river à froid*
Umdrehung obrót *tour*
Umdrehungsgeschwindigkeit szybkość obrotów *vi-
tesse de rotation*
Umdrehungszähler licznik obrotów *compte-tours*
Umlaufschmierung smarowanie okrężne (obiegowe)
graissage par circulation
Umlaufdruckschmierung smarowanie obiegowe pod
ciśnieniem *graissage par circulation sous pres-
sion*
umschalten przełączać; przeprzegać *houssiner*
Umschalter przełącznik *aiguille*
Umschaltknopf chwyt przełącznika *clef de contact*
Universalgelenk przegub kulowy *joint sphérique*
Unterbrecher przerywacz *interrupteur*; — (przy cew-
ce indukcyjnej: *trembleur*)
Unterbrecherambos kowadełko przerywacza *plot
isolée*
Unterbrecherfeder sprężyna przerywacza *ressort de
trembleur*
Unterbrecherhammer młotek przerywacza *fleau coude*
Unterbrecherhebel ramię przerywacza *levier d'inter-
rupteur*
Unterbrechergehäuse pudło przerywacza *boîte du
trembleur*
Unterbrechernocken nosek przerywacza *came d'al-
lumage (d'interrupteur)*
Unterbrecherscheibe tarcza (nosek) przerywacza *ca-
me d'allumage*
Unterbrecherschraube śruba przerywacza *vis du
rupteur*

- Unterbrecherwelle** ośka przerywacza *axe supportant les distributeurs d'allumage*
Unterbrecherstift sworzeń przerywacza *cheville de l'interrupteur*
Unterbrechung przerwa *interruption*
Untergesenk matryca *matrice*
Untergestell podwozie *châssis*
Unterlage podstawa *support*
Unterlagsscheibe podkładka *rondelle support*; — *federnde* podkładka sprężysta *rondelle ressort*
Unterteil dolna część; spód *partie inférieure*; — *des Vergasers* spód rozpylacza *dessous de carburateur*

V

- Ventil** zawór; wentyl; kłapa *soupape*; *valve*
Tellerventil zawór talerzykowy *soupape*
Scheibenventil wentyl grzybkowy *valve*
Kegelventil zawór stożkowy *soupape cônica*
Schlitzventil kłapa szczelinowa *clapet*
Ventilator wiatrak; wentylator *ventilateur*
Ventildeckel korek zaworu; czapka wentyla (pneum.) *bouchon*; *chapeau de valve*
Ventilfeder sprężyna wentyla *ressort de soupape*
Ventilfederscheibe trójkąt (podkładka) sprężyny zaworu *rondelle de ressort de soupape*; *cuvette*
Ventilheber dźwigar zaworu *pince pour enlever les soupapes*
Ventilhebel dźwigar zaworu *pince pour enterez les soupapes*
Ventilkammer komora zaworu *chambre de soupape*
Ventilkappe nakrywa (czapka) wentyla *chapeau de soupape*
Ventilkautschukrohr wężyk do wentyla; gumka (u roweru) *tube de caoutchouc de valve*
Ventilkegel stożek (przy wentylu pneumatycznym: czopek) zaworu *cône de soupape*
Ventilkeil klin zaworu *clavette de soupape*

- Ventilkettchen** łańcuszek od wentyla *chaînette de valve*
Ventilschaft trzon zaworu *tige de soupape*
Ventilscheibe grzybek zaworu *tête de soupape*
Ventilsitz gniazdo zaworu *siège de soupape*
Ventilstange trzon zaworu *tige de soupape*
Ventilsteuerungshebel sternik dźwigniowy *culbuteur*
Ventilstößel sternik zaworu *poussoir*; **regulierbarer** — sternik do nastawiania *poussoir réglable*; **verschobener** — sternik przesunięty *poussoir désaxé*
Ventilstößelrolle wałek sternika zaworu *rouleau de commande de soupape*; *galet du poussoir*
Verbindung połączenie *jonction*; *jointure*
Verbindungsbolzen sworzeń łączący *boulon d'ensemble*
Verbindungsstange (o sterze); łącznica ramion kierowanych; (ogólnie): drążek łączący *barre de jointure*; *barre de connexion*; **kleine** — łącznik pompki lub suwaka *biellette*
Verbindungsstück część łącząca *pièce de jointure*
Verbrennung spalanie *combustion*
Teilverbrennung spalanie częściowe *combustion partielle*
Verbrennungsgase gazy spalania; spaliny; wydyszyny *gaz de combustion*; *gaz brûlé*
Verbrennungskammer komora spalania *chambre de combustion*
Verbrennungsmotor silnik spalinowy *moteur combustion* (*à explosion*)
Verdampfungsvergaser ulatniak *carburateur à évaporation* (*à léchage*)
Vergaser rozpylacz; gazownik; karburator; gaźnik *carburateur*
Vergaserdüse dysza rozpylacza *tuyère du carburateur*
Vergasergehäuse puszka rozpylacza *boîte du carburateur*
Vergaserhebelfeder sprężyna dźwigni rozpylacza *ressort de rappel de levier du carburateur*

- Vergaserkolben** tłok rozpylacza *piston du carburateur*
Vergaserkolbengabel widełki tłoku rozpylacza *chape de piston du carburateur*
Vergaserrohr rura od rozpylacza *tube du carburateur*
Vergaserschwimmer pływak rozpylacza *flotteur du carburateur*
Vergaserschwimmerdeckel nakrywa basenu pływaka *bouchon de dessus du flotteur*
Vergaserventilkugel kulka zaworu w rozpylaczu *bille du carburateur*
Verlangsamer zwalniacz *ralentisseur*
Verschluß zamek *serrure*
Verschlußkappe nakrywa; czop; zatyczka *bouchon*
Verschlußschraube śruba zamykająca *bouchon à vis*
Verschlußstück zatyczka *obturateur*
versplintet zawleczony *goupillé*
Verstärkungsrippe żebro wzmacniające *nervure de renfort*
Verstrebung umocnienie przez drażki *contre-fiche*
Verteiler rozdzielacz (przy magneto lub oliwiarce) *distributeur*
Verteilerfinger palec rozdzielacza *main de distributeur*
Verteilerkohle węgielek rozdzielacza *contact charbon du main de distributeur*
Verteilerscheibe krążek rozdzielacza *disque de distributeur*
Verteilerstange drażek rozdzielacza *tige de distributeur*
Verteilung rozkład; rozdział (o prądzie) *distribution*
Verzögerer opóźniacz (o zapale) *ralentisseur*
Verzögerungshebel dźwignia od popału *levier ralentisseur*
Vierräderantrieb napęd czterokołowy *transmission à quatre roues*
Viertaktmotor silnik czterotaktowy (czterosuwowy) *moteur à quatre temps*
Vierwegehahn kurek czteroprzewodowy *robinet à quatre voies*

- Vollgummi** pełne obręcze gumowe; masywy *bandages pleins*
Vollreifen pełne obręcze; masywy *bandages pleins*
Voltmeter woltamierz *voltmètre*
Vorderachse oś przednia *essieu d'avant*
Vorderachsengabel rozwidlenie osi przedniej *chape fermée*
Vorderrad koło przednie *roue d'avant*
Vorderradantrieb napęd zapomocą kół przednich *transmission à roue d'avant*
Vorderradnabe piasta koła przedniego *moyeu de la roue d'avant*
Vorderwagen (bei Motorrad) przedwózek *avant-train*
Vorgelegebremse hamulec u zmiennika *frein sur la boîte de vitesse*
Vorgelegewelle wał przENOŚNI *arbre de transmission*
Vorrichtung przybór; urządzenie *dispositif*
Vorwärmer ogrzewacz *réchauffeur*
Vorzündung przedpał *avance à l'allumage*
Vorzündungsapparat przyrząd do samoczynnego przedpału *appareil d'avance à l'allumage*
Vulkanisierapparat wulkanizator *vulcanisateur*
vulkanisieren siarkować; wulkanizować *vulcaniser*

W

- Wagendach** dach; buda *capote*
Wagendecke płachta wozu; spec. fartuch *bâche*
Wagenfeder resor *ressort de voiture*
Wagengestell podwozie *châssis*
Wagenhalle garaż; remiza *garage*
Wagenheber winda; dźwignia *cric*
Wagenschuppen patrz Wagenhalle!
Wagentreppe stopnie u wozu *marchepied*
Wagenwinde patrz Wagenheber!
Wärmesaugheber termosyfon *thermosiphon*
Warzenstift przewlecZka noska *godet ergot*
Wasserbehälter zbiornik wody *réservoir à eau*

- Wasserbehälterkappe** zatyczka zbiornika *bouchon de réservoir*
Wasserdeckel nakrywa komór wodnych cylindrów *culasse à eau*
Wasserkühlung chłodzenie wodą *refroidissement par l'eau*
Wassermantel koszulka wodna *enveloppe du moteur chemise d'eau*
Wasserpumpe pompa do wody *pompe à eau*
Wasserschlauch wąż do wody *tuyau à eau*
Wasserzirkulation krążenie wody *circulation d'eau*
Wechselgetriebe zmiennik chyżości; przenośnia *engrenage; boîte de vitesse*
Wegweiser drogowskaz *poteau indicateur*
Weißmetall stop łożyskowy *étain; métal antifriction*
Welle wał *arbre*
Wellenlager łożysko wału *palier*
Wendegetriebe tryby do zmiany kierunku na przeciwny *pignon d'inflexion*
Werkstatt pracownia *atelier*
Werkzeug narzędzie *outil*
Werkzeugkasten skrzynka na narzędzia *boîte d'outil*
Werkzeugmaschine obrabiarka *machine outil*
Werkzeugtasche torba na narzędzia *sac à outils*
Widerstand opór *résistance*
Widerstandsbrücke opornica *rhéostate*
Windschutz osłona od wiatru *pare-vent*
Windschutzscheibe szyba ochronna *glace; pare-brise*
Wulst listwa *tourque; bourrelet*

Z

- Zahnkranz** wieniec koła *couronne dentée*
Zahnrad koło zębate *roue dentée*; **konisches** — koło zębate stożkowe *roue dentée conique*; **verschiebbares** — koło zębate przesuwalne *roue dentée baladeur*
Zahnradgetriebe tryby *engrenage*
Zahnradpumpe pompa zębata *pompe à engrenage*

- Zahnung** nazeębienie *denture*
Zange obcęgi; obciążki *pince*
Zapfenlager łożysko końcowe; tuleja *crapaudine*
Zapfenrad koło skrzydełkowe *roue à ailettes pour pompe*
Zeiger wskazówka; igła *aiguille*
Zentrallager łożysko centralne *palier central*
Zentralölapparat smarownica (oliwiarka) centralna *appareil de graissage central*
Zerstäuber dławik *diffuseur*
Zerstäuberring pierścień dławika *anneau du diffuseur*
Zerstäubungsvergaser patrz *Spritzvergaser!*
Zink cynk *zinc*
Zischhahn syczek; kurek kompresyjny *robinet de compression*
Zubehörteile przybory *accessoires*
Zugstange ciągiel *tirant*
Zündapparat przyrząd do zapalania *appareil d'allumage*
Zündfeder sprężyna zapalacza *ressort d'allumage*
Zündhebel rączka do zapalu *manette d'allumage*
Zündkabel przewodnik zapalu *câble électrique d'allumage*
Zündkerze świeca zapalowa *bougie d'allumage*
Zündspule cewka zapalowa *bobine d'allumage*
Zündstift sworzeń świecy *axe de bougie d'allumage*
Zündung zapal *allumage; ignition*
Magnetzündung zapal elektryczny zapomocą magneto *allumage par magnéto*
Abreisszündung zapal przerywowy *allumage à rupture*
Spätzündung popał *retard à l'allumage*
Vorzündung przedpał *avance à l'allumage*
elektrische zapal elektryczny *allumage électrique*
magnet-elektrische — zapal magneto-elektryczny *allumage magnéto-électrique*
Zündungsapparat przybory do zapalu *appareil d'allumage*

- Zündungseinsteller** wyłącznik zapалу *interrupteur d'allumage*
- Zündungsverteiler** rozdzielacz prądu *distributeur d'allumage*
- Zündungsverteilerkohle** łącznik węglowy rozdzielacza *carbon des distributeurs d'allumage*
- Zusatzluft** powietrze dodatkowe *air additionel*
- Zweitaktmotor** silnik dwutaktowy (dwusuwowy) *motor à deux temps*
- Zweizylindermaschine** silnik dwucylindrowy *machine à deux cylindres*
- Zwischenraum** odstęp *échappée*
- Zylinder** cylinder *cylindre*; — für Hochdruck cylinder wysokociśnieniowy *cylindre à haute tension*; — horizontaler (liegender) cylinder poziomy *cylindre horizontal*; — vertikaler (stehender) cylinder stojący *cylindre droit*
- Zylinderdeckel** nakrywa (głowica) *cylindra culasse*
- Zylinderflansche** kryza (kołnierz) *cylindra embase*
- Zylinderkopf** głowa *cylindra tête du cylindre*
- Zylindermantel** koszulka wodna *chemise à eau*
- Zylinderverkleidung** płaszcz *cylindra enveloppe du cylindre*
- Zylinderwand** ściana *cylindra paroi du cylindre*.

DODATEK.

Tłumaczenie skrótów wybijanych

służących do ułatwienia ustawia-

Samochody francuskie		Samochody amerykańskie i angielskie	
Litery	Skracają	Litery	Skracają
a. A.	avance d'allu- mage	I.	Ignition
F. A.	fermeture d'ad- mission	I. C.	inlet valve closed
F. E.	fermeture d'é- chappement	E. C.	exhaust valve closed
O. A.	ouverture d'ad- mission	I. O.	inlet valve open (opening)
O. E.	ouverture d'é- chappement	E. O.	exhaust valve open
P. M. B.	point mort bas	L. P. lub center	lower position
P. M. H.	point mort haut	U. p. lub center	uppermost (ut- most) position

na obwodzie koła rozpedowego

nia wału noskowego i magneto.

Samochody niemieckie		Znaczenie polskie
Litery	Skracają	
V. Z.	Vorzündung	Punkt nastawienia przedpału
S. Z.	Saugventil zu	Punkt zamknięcia za- woru ssącego
A. Z.	Auspuffventil zu	Punkt zamknięcia za- woru wydmuchowego
S. O.	Saugventil offen	Punkt otwarcia zawo- ru ssącego
A. O.	Auspuffventil offen	Punkt otwarcia zawo- ru wydmuchowego
U. T. P.	Unterer toter Punkt	Dolny martwy punkt
O. T. P.	Oberer toter Punkt	Górny martwy punkt

U W A G A.

Obok skrótów powyżej podanych dodają jeszcze fabryki cyfry oznaczające dla których cylindrów silnika dany znak na kole rozpedowem jest wybity. Więc spotykamy się ze znakiem 1—4 E. C. lub 1—4 I. C., co ma znaczyć, że przy ustawieniu koła rozpedowego w takim położeniu, powinien się zamykać zawór wydmuchowy lub ssący w 1 i 4-ym cylindrze.

Oczywiście nie wszystkie firmy oznaczają jednako swoje skrócenia. Np. firma Packard zamiast E. C. 1—4 znaczy *ex. closed* 1—4, a zamiast L. P. 2—3 wybija EFAL centr. 2—3, lecz znając słowa od których skróty takie pochodzą, łatwo się zorientujemy, co one oznaczają mają.

Biblioteka Śląska w Katowicach

Id: 0030000115751

ILUSTRO

organi

I 12019

Główną za

Panowanie przemocy

wiedzy.

Główną zasadę przyszłości stanowić będzie nauczanie i organizowanie pracy ku pożytkowi wszystkich jej uczestników.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Warszawa, ul. Marszałkowska 46. Tel. 1-47.

Czytajcie i rozpowszechniajcie „MECHANIKA“!

Czasopismo automobilowe

wychodzi miesięcznie — informuje automobilistów o postępach technicznych i sprawach sportowych w kraju jakoteż zagranicą — a zatem

musi być w rękach każdego polskiego automobilisty.

Do nabycia we wszystkich księgarniach lub wprost w Księgarni Polskiej B. Polonieckiego we Lwowie.